

Utoppia

Studentavisa i Tromsø

Nr. 5 30. mars 1993 17. årgang

Normalstudenten nedprioritert på engelsk grunnfag

Hvis du vil ta engelsk grunnfag i Tromsø, er ditt eneste alternativ å følge tretermensordningen. På grunn av ressursmangel prioriterer engelskseksjonen tretermensvarianten fremfor normalvarianten. **Se side 7**

Med Palestina i blodet

-Vold er ingen løsning. Men vi taper hvis vi ikke fortsetter Intifadaen, og vi vil tape hvis vi går til full krig.

Dette sier Rula Tunisi, 22-årig palestiner og Tromsøs beste magedanserinne.

Se portrettet side 22

HAM er nedlagt

Studentpolitikken skal nå redde av en ny organisering. Den øverste myndighet blant studentene skal hete Alltinget, og vi får listevalg til det nyopprettede studentstyret. Dette ble vedtatt på vårens HAM. IMRstudentene har reagert kraftig både på saksgangen og innholdet i organiseringsvedtaket.

Se side 3,4 og 16

Påskemord i Bodegaen

Krimgåte på midtsidene

Lovte 7,5 millioner

Universitetet kan ikke betale

I 1989 var det prekær boligmangel blant studentene i Tromsø. Universitetet lovte å betale de ekstra rentekostnadene Samskipnaden fikk ved å kjøpe Ørndalen. Men Universitetet har ikke lov til å betale disse

pengene på grunn av budsjettreglementet fra departementet.

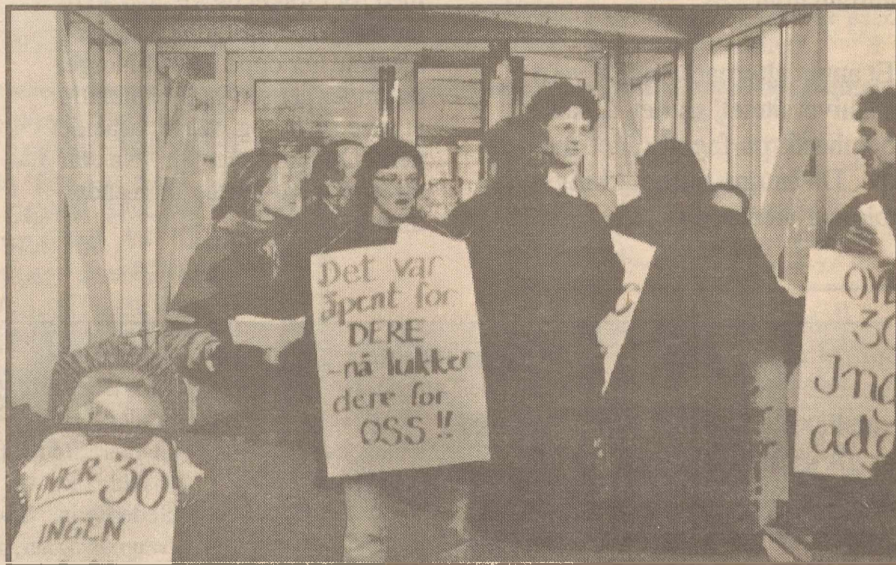
Til syvende og sist kan dette gå ut over studentene i form av høyere husleie.

Se side 4

25-årsfeiring

Med brask og bram feiret vi oss sjøl på lørdag. Universitetet var fylt opp av festkleddede mennesker og god stemning.

Endel studenter benyttet anledningen til å markere sin motstand mot lukking - de blokkerte hovedinngangen til MHbygget, så omtrent hundre ferdigpynta mennesker ble stående utenfor et kvarters tid. "Lukking - hvordan føles det?" var et av slagordene. **Se side 2, 12 og 13**

Studenter blokkerte inngangen til jubileumsfesten. Her ser vi Heljar og Ingrid Havnes, Hanne Grete Jensen, Roger Schjerva og Øyvind Ness.

Ikke lukk hovedfag

Universitetet er en bedrift hvor uerfaren ungdom kommer inn og nyanserte akademikere kommer ut.

På universitetsstyremøte tirsdag 30.mars skal det avgjøres om en hel rekke hovedfag skal adgangsbegrenses. Vi synes det vil være å lukke Universitetet i feil ende. Studentene vil nå se utgangen sperret, og må nå, som noen gjør på gymnaset, ta opp igjen eksamener år etter år, for å ha håp om å få lov til å fullføre studiet med et hovedfag.

Dette vil fungere på samme måten som det i dag gjør for å komme inn på for eksempel embetsstudium i medisin eller juss, hvor de håpefulle må pugge på gammelt gymnaspensum for å ha muligheter til å komme inn.

Er det ikke derfor Universitetet i Tromsø utreder nye opptaksregler for medisin? Planen er å vurdere søkerne på grunnlag av personlig intervju, fordi en har skjont at det er unyttig å ha en masse unge mennesker gående for å drive opptakskravene enda høyere i været. Denne lærdommen håper vi Universitetsstyret tar med seg til møtet på tirsdag.

Ingen har behov for å terpe på gammelt pensum om de har rimelig gode karakterer fra grunn- og mellomfag.

På hovedfag lærer en å arbeide selvstendig. Dette er kanskje det aller viktigste en har med seg fra studietiden når en går ut i arbeidslivet. La folk få fullføre studiet når en først har kommet inn på Universitetet i Tromsø.

Vi skjønner at problemet for Universitetet er at de har for lite ressurser, og at et alternativet til å lukke hovedfag er å stenge Universitetet ved inngangen - på grunnfagsnivå.

Et annet alternativ hadde vært om Universitetet sluttet å satse så beinhardt på fagområdet medisin. Da kunne hele lukningsproblemet vært redusert.

Universitetet 25 år

I 1993 er det 25 år siden Stortinget vedtok å opprette Universitetet i Tromsø. Begivenheten blir i første omgang markert internt med en fest, 27.mars, for studenter og ansatte, hvor vi skal feire oss selv og den institusjon det har tatt et kvart århundre å bygge opp. Med 25 år er Universitetet i Tromsø fortsatt et ungt universitet. Over barneårene, den verste trassalderen og den pure ungdom, riktig nok. Og med 5.573 studenter, 1.200 ansatte, 100.000 m² fordelt på 22 bygninger og et driftsbudsjett på 500 millioner kroner ruver institusjonen, ikke bare i Nord-Norge, men også nasjonalt.

Størrelsen er ikke et mål i seg selv. Men det er nødvendig for et universitet å ha en viss bredde i fag, i stab og i studentmasse. Og det er en forutsetning for å kunne forsyne landsdelen med akademisk arbeidskraft og yte god forskning at de enkelte fagmiljøer er over minimumsstørrelsen. Vi er på god vei, men det er enda et langt stykke igjen, selv om Universitetet har passert de måltall som lå til grunn for opprettelsen.

Den offisielle markering av 25-årsjubileet er lagt til 3. september.

Universitetet vil da motta gjester fra inn- og utland, med kongepar og representanter for Regjeringen i spissen. Og spørsmålet vil naturlig bli reist: Er Universitetet blitt den institusjon til gagn for land og landsdel de fremsynte kvinner og menn som bidro til Stortingets vedtak så for seg i nord.

På en dag nær 75 år tidligere skrev grosserer Hans A. Meyer, den første som foreslo et universitet i Tromsø, følgende:

"Det eneste effektive bote-middel er etter min mening at skaffe landsdelen egne høiskoler og universitet, først og fremst da det siste. Da vil vi, tror jeg, snart faa nok av dyktige mænd med rot i folket og kjendskap til landsdelen, folk som føler seg hjemme her oppe i Nord-Norge, og finder det selvsagt og natulig at leve sit liv og øve sit arbejde her." Og han føyer til: "Nu står turen til Nord-Norge, som endnu intet har fått."

Hans A. Meyers mål er på mange måter blitt virkelighet. Både kvinner og menn får sin utdanning i landsdelen, de slår rot her og de medvirker til Nord-Norges videre utvikling. Landsdelen har fått sitt universitet, høyskoler og enkelte forskningsinstitusjoner. Og med dette grunnlag har vi tro på at Regjeringen og Stortinget vil medvirke til at nasjonale institusjoner blir lokalisert til Nord-Norge, når naturgitte, faglige og rekrutteringsmessige forhold ligger til rette for det. Kort sagt, på samme måte som Oljedirektoratet ble lagt til Stavanger og Fiskeridirektoratet til Bergen, bør Norsk Polarinstitutt flyttes til Tromsø. Turen bør komme til Nord-Norge, som Meyer uttrykte det for 75 år siden. En bedre jubileums-gave kan knapt tenkes.

Og på to dager nær vil det 3. september være 20 år siden vår første rektor Peder F. Hjort på Universitetets årsfest formulerte fire midler for å nå målet - et godt universitet i Breivika. Det første var å utnytte allerede tildelte ressurser så godt som mulig, å tenke over det man har, ikke bare på det man ikke har. Hjorts parole var enkel i denne sammenheng - en må være god før en blir stor. Det andre midlet var gode planer. Det tredje midlet var penger, anvendt til kvalitet og med gjerrig omtanke, ikke minst av hensynet til skattebetalerne. Det siste midlet var kravet til oss selv om samarbeid og tillit innenfor universitetet.

Hjorts ord er som vanlig fortsatt aktuelle. Universitetet forvalter store verdier og ressurser, og vi har et betydelig ansvar overfor samfunnet når det gjelder forsvarlig bruk av de midler som stilles til vår rådighet. Og åpent samarbeid og tillit bør være en naturlig ledetråd i arbeidet for stadig å forbedre Universitetet i Tromsø på

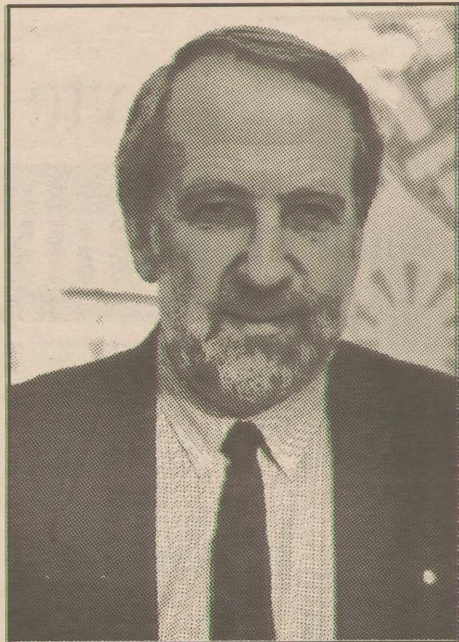
ulike områder. Studiekvalitet, likestilling, internasjonalisering, trivsel-skapende tiltak og utbygging av infrastruktur er viktige stikkord i denne sammenheng. Rom ble ikke bygd på en dag, det har tatt Universitetet i Tromsø 25 år å komme dit det er i dag, og mange oppgaver og harde

tak gjenstår. Men det er mitt inntrykk at vi er på sig fremover i riktig retning innenfor de fleste områdene. Noen tilbakeslag må vi tåle, av og til går utviklingen sakte, men over tid er resultatene merkbare.

I et jubileums-år er det naturlig å se seg litt tilbake. Men viktigere er det å skue fremover. Kon-

solidering av eksisterende fag, kraftig vekst i antallet hovedfagstudenter og utviklingen av de vedtatte nye fag gjør det nødvendig med fortsatt stillingsvekst. Studenttallet har passert det dobbelte av det antallet studenter Breivika er dimensjonert for. Dette nødvendiggjør fortsatt fysisk utbygging, særlig nytt teorifagsbygg og bygg for veksten innenfor fagområdet medisin, men også mindre byggeprosjekter som tilbygg til Tromsø Museum og lesesalshus.

Ved å runde et kvart hundre år har Universitetet i Tromsø nådd en viktig milepæl i sin historie. På forskjellig vis vil jubileet bli markert gjennom hele 1993. Faglige arrangementer, konferanser, foredrag, sosiale tilstelninger, internasjonale kontakter og et verdig høydepunkt 3. september vil bidra til å synliggjøre Universitetet egenart og kvaliteter. La oss håpe på fortsatt fremgangsrike år. Gratulerer med jubileet.

**Kronikken er skrevet av
Universitetsdirektør
Harald Overvaag**

Utopia er et organ for studentene ved Universitetet i Tromsø. Avisen gis ut med støtte fra Studentsamskipnaden.

Redaksjonens adresse:
Universitetet-UB, 9037 Tromsø.
Telefon (083)44283,
Faks (083) 44905
(merk "Utopia")

Ansvarlig redaktør:
Marianne Tønnessen
Redaktør:
Anna Katarina Paus Grova
Redaksjonssekretær:
Ma'ayan Murad
Fotoansvarlig:
Markus Hareide
Sivilarbeider:
Tomas Sætre

Redaksjon:
Erik Ødegaard, Øyvind Eggen,
Anders Rpeggen, Snorre
Svaner, Sten-Rune Roland,
Ingrid Noerland Walseth, Jørn
Søderholm, Odd Kristian Dabbe,
Magnus Skar, Jon Vold, Hilde
Klemetsdal, Laila Unhjem,
Henriette H. Jacobsen, Rune
Dalheim, Jarle Johansen, Espen
Hansen, André Hedqvist, Anne
Ernstsen, Cathrine Hanstevn

Liland, Kai H. Nygaard, Anne
Grete Sandaune, Bjørn Lang-
gård, Ingebjørg Bondevik
Tønnessen, Fredrik Nilsen, Per
Ness, Per Ivar Johansen, Rune
N. Andreassen, Geir K. Ronland,
Linda Andreassen, Klaus J.
Sonstad, Ingveig Holand Wahl,
Ronald Sagatun, Kjetil S.
Longva, Cecilie K. Ødegaard,
Jørn Pecher, Robert Hagen
Werner I. Nilsen.

Trykk:
Bladet Tromsø

Opplag: 4000

Annonser:
Annonsepris: Kr 5,- pr sp.m.m.
For annonser, kontakt redaksjo-
nen.

Neste deadline:
23 april 1993.

Vi noterer at

- kantinekaffen i Hovedgården har tatt enda et skritt nærmere løsemiddelstatus. Grunnet problemer med den helautomatiske "aromadødaren" har man de siste dagene tanket kaffen (man kan etter hvert spørre seg om et annet navn ville vært bedre egnet til å beskrive "det" som havner i kantinekopp) på en militærlignende sak, som ikke engang evner å bevare en akseptabel fludiumtemperatur. Flak med noe som ser ut som levninger fra oljekatastrofen utenfor Shetland, duver sammen med små fetterperler på toppen av det hele, og står imot selv en intensiv melkeutblending. Kantinekaffen er verdensberømt for sin smak og sin "galopperende hjerte" -effekt ved alle universitetene i Norge. De få forsøkene som er gjennomført for å se om det finnes forskjeller mellom de respektive kantiner med hensyn til kaffens kvalitet, har som oftest endt med følgende klassifiseringsgrupper; "angstfremkallende-svekker syn og hørsel", "kan medføre kortvarig hukommelsestap", og "bør inntas i små doser sterkt utblandet med melk"

- psykologiseksjonen søker nå Universitetsstyret om å bli flyttet over fra institutt for samfunnsvitenskap (ISV) til fagområdet medisin, og det syns vi ikke er så rart. Slik som ressursfordelingen er på de to respektive institutter kan vi spå at psykologene vil få fetere dager under medisin enn de har hatt til nå. Slett ikke dumt. Vi får bare håpe manien ikke sprer seg. Da ender det vel med at for eksempel historiseksjonen, arkeologi eller geologi også vil prøve å flagge ut til det forjettede institutt.

Så kan man til slutt omdøpe UiTø til UiMH: Universitetet i MH-bygget. Da blir det trangt, og selv rektor Mjøs vil vel få problemer med å overføre nok statlige midler til sine kjære eks-kolleger.

- alle filofax-friker burde snakke med rektor Ole D. Mjøs før de bruker sitt altfor lille studielån på jålete time-managere i kamelskinn eller Gud vet hva.

Da en av våre journalister her om dagen skulle avtale et aldri så lite intervju med rektor, dro sistnevnte fram sin lørmete lille blå syvendesans fra baklomma og åpenbarte det mest ravende tettepakka kaos som er sett på to små sider. Men det tok ham ikke mer enn 5 sekunder å finne ut at "Jau klokka ti på torsdag passer bra".

Ole D. Mjøs er en travel mann, men han holdt avtalen sin.

- det foreløpig siste desperate forsøk på å omstrukturere og gjenopplive studentpolitikernes - unnskyld, studentpolitikernes aktiviteter, innebærer skremmende paralleller til et mer strukturert politisk system. Vi husker jo fra tidligere at studentpolitikerne har gitt signaler om en forbindelse til idealer som ikke er representativt for det antirasistiske universitetet, ved å la HAM være studentenes øverste organ. HAM er som kjent en forkortelse for organisasjonen Hvit Arisk Motstand.

Med den nye organiseringen har man tatt skrittet fullt ut. Endelig har studentene i Tromsø forstått at det må sterke virkemidler til for å få orden på studentpolitikken etter de siste års oppløsningshendelser, og de identifiserer seg direkte med et av historiens best strukturerte politiske systemer. De viktigste politiske organer ved UiTø etter nyorganiseringen er nemlig SS og SA. Forkortelsene står visstnok for Studentstyret og Studentalltinget, men spør hvem som helst ellers i verden, og hun vil svare Sturm Abteilung og Schütz-Staffel.

Nå bør vel ikke dette komme som en overraskelse for universitetsstudenter og -ansatte. Såvidt vi husker, lærte vi allerede i o-fag på grunnskolen at ytterliggående politiske retninger har gode kår i et samfunn i oppløsning og lavkonjunktur. Studentpolitikerne tilhører i så måte risikogruppe nummer en. Dårlig økonomi, trusselen om arbeidsledighet, lav intelligens (?) og en raskt synkende tro på alle de idealene de tidligere trodde på. De ofret studier og all fritid for STUDENTDEMOKRATIET, systemet som de hadde trodd skulle utvikle seg til en sterk og slagkraftig organisasjon og løse alle verdens problemer. Men drømmene er blitt latterliggjort og hele systemet har gått i oppløsning. Er det rart at de søker alternativer?

Det er allerede foreslått en ny organisering, med følgende organisasjon: Norske Studenters Demokratiske Allmøteparti (Matematikk-lauguet), forkortet NSDAP (m-l). Dermed er forbindelsen knyttet til Die Nationalsozialistische Deutsche Arbeiter-Partei - en av verdenshistoriens mest strukturerte politiske organisasjoner. *Ordnung muss sein!* Parantesen gir i tillegg assosiasjoner til en annen og like stor politisk ideologi - så har man helgardert seg. Denne kombinasjonen er såvidt vi vet ennå uprøvd, men UiTø er kjent for å gå nye veier og kombinasjonen har mange interessante aspekter.

Forøvrig kan vi opplyse at studentdemokratiet nå mangler en øverste leder. Hvem vil bli Der Führer for Nye NSDAP?

Tegning: Erik Ødegaard

- ennå har ingen satt opp tiø-re-innsamlingsbokser til inntekt for fattige studenter som ikke har råd til Chateau neuf du Pape til matpakken eller Parker-penn i gull. Og ennå har ingen fortalt verden om de store konsekvenser det har for studentene at Norges Bank har bestemt seg for å kutte ut den eneste valuta vi kjenner. Vi som til daglig regner vår egen overlevelsessevne i disse søte små mynter, blir plutselig tvunget til å gå over til valutabeløp som vi tidligere bare så snurten av hver semesterstart.

De nye avrundingsreglene etter tiørens død er blitt et daglig spenningsmoment. Avrundingen kan bety katastrofe eller kjempegevinst, alt etter hvor omhyggelig handleturen blir planlagt. Finnes

det noe på tilbud til kroner x,90, kjøper vi alltid tre. Da blir sluttresultatet x,70, og vi har spart 20 øre på avrundingen. Dagen er reddet. Verre er det når vi kjøper frukt. Hver eneste frukt blir veiet, og vi legger sammen slik at vi får en sluttsum på x,24 eller x,74. Verken mer eller mindre.

Et redaksjonsmedlem kan stå som et godt eksempel på de nye, harde tidene. Tross intens sparing og sulting, var banksaldoen nede på kroner 1,21 da tiøren ble trukket tilbake. Det vil i praksis si at det reelle beløpet som stakkaren hadde mulighet til å heve, ble redusert fra kroner 1,20 til 1,00. Med andre ord: Norges Bank har på en dag redusert hans formue med nesten tju prosent, uten engang å si unnskyld.

Studentavisa for 15 år siden:

Slutt opp om Sosialistisk 1.mai-front!

Situasjonen før 1. mai i år er at borgerskapet er på offensiven for å løysa kapitalismens krise på sine premisser: Ved å kasta arb.klassen ut i massearbeidsløse og ved å køyra hardt for å redusera reallønna, satsar kapitalistklassen på å få eit nytt oppsving i kapitalakkumulasjonen. Sosialdemokratiets klassesamarbeidspolitik viser seg nå som fullstendig duglaus til å forsvare arbeiderklassens umiddelbare interesser - høgresosialdemokratiet gjev gjennom regjeringens krisepolitikk og LO-leiingars tariffforhandlinger etter for kapitalistklassens krav. Klare innstrammningar på det sosialpolitiske området og tiltak for å redusera kjøpekrafta, planar om systematisk nedlegging av arbeidsplasser og ei line i tariffhandlingane som inneber senking av reallønna, er i dag DNA sin politikk for å møte krise. I denne situasjonen er det oppgava for revolusjonære å bidra til ein vrentreiskap for å utvikla ein kamp-tendens i fagrørsla og utvikla ein krisepolitikk som det kan vere mogeleg å få massemobilisering

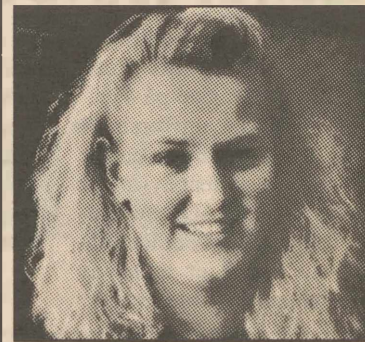
på i arbeiderklassen. Samstundes er det nødvendig å halda fast perspektivet om sosialismen som den einaste mogelege, og difor realistiske, løysinga på dei problema som kapitalismen i krise skaper. Sosialisme eller barbari er ein like aktuell parolle i dag som under førre internasjonale krise: depresjonen i mellomkrigstida.

1.mai-demonstrasjonen må uttrykka essensen av dette: her må venstresida freista å opparbeide ein einenskap i kampen for dagskrava og mot høgresosialdemokratiets krisepolitikk og samstundes visa til det materielle grunnlaget for det vi kjemper mot: kapitalismen. Det må propagerast for alternativet: sosialismen. Denne dagen må vi også visa at kampen mot kapitalismen ikkje bare angår den norske arbeiderklassen, men at arbeidarsolidaritet i kampen mot imperialismen er det nødvendige vilkåret for fullstendig avskaffing av kapitalismen.

Studentavisa i Tromsø, april 1978

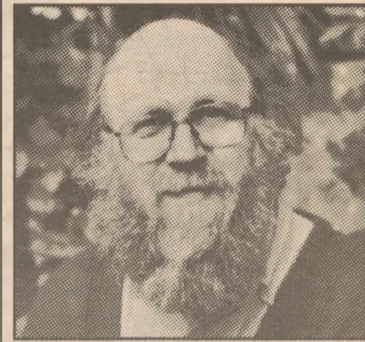
Fire på rad

Hva skal du gjøre i påsken?

Ane Rørtveit Jensen, sosialantropologi grunnfag

Jeg skal hjem til Lofoten og lese pensum, og gå dagsturer på ski hvis været er bra. Dessuten skal jeg slappe av og spise god mat og møte gamle skolekamerater.

Ulf Sverresvold, filosofi hovedfag

Lese hjemme i Tromsdalen, forhåpentligvis i solveggen.

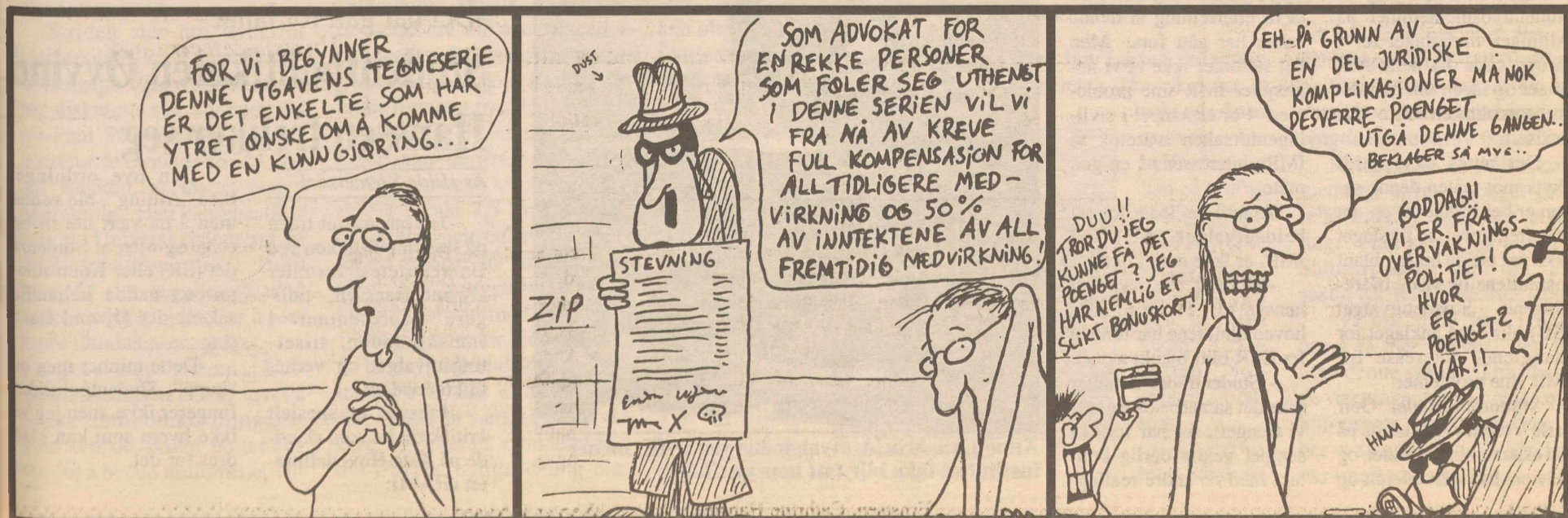
Bergny Ofstad, 4.avdeling jus

Reise og besøke min lillebror i Syd-Frankrike (Ville-Franche-Süd-Mer). Der skal jeg drikke vin og spise og praktisere mine fem franske glosor.

Anne Usterud Svendsen, sosiologi grunnfag

Jeg skal kose meg litt med pensum en kveld. Så skal jeg på hytta i Hallingdal resten av påsken. Der blir det søskentreff.

Tegning: Erik Ødegaard

Langt Hovedallmøte

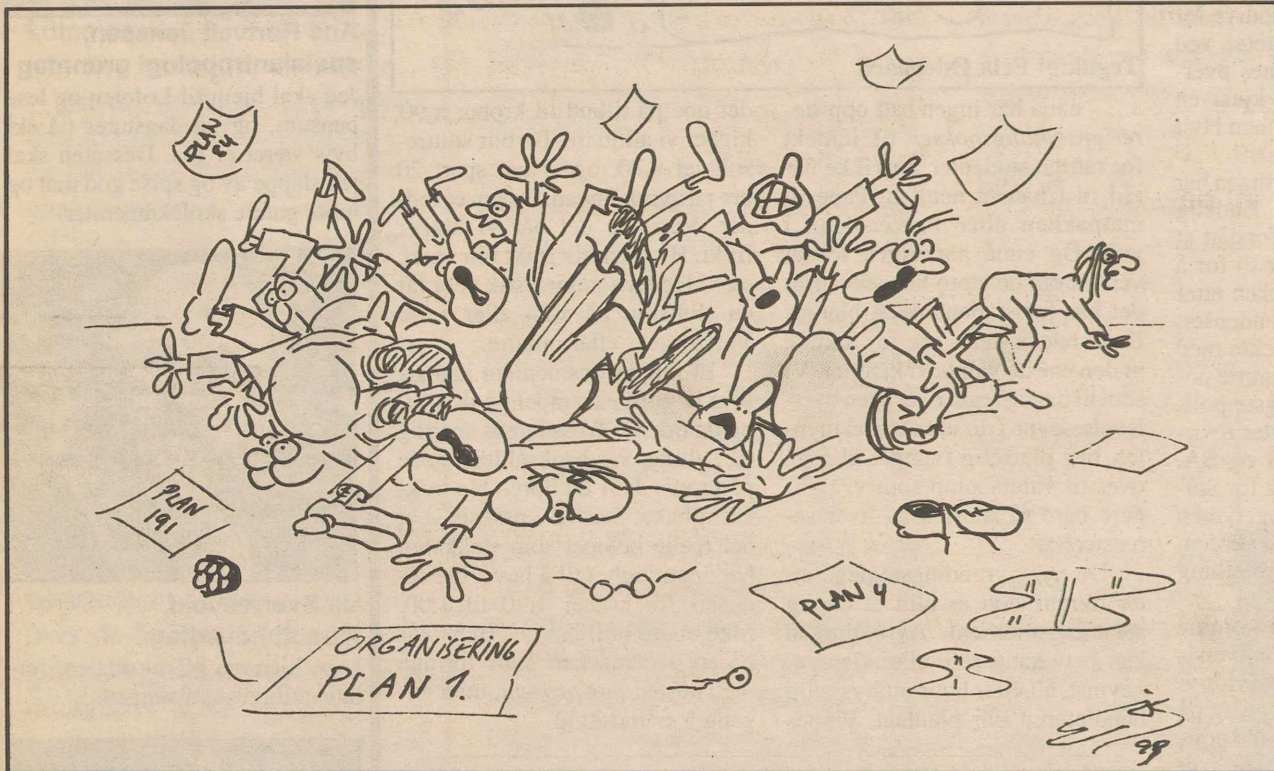
Vårens Hovedallmøte varte litt under seks timer, og ble det lengste på 4 år.

Vi vil ha universitetspub, ny studentorgansiering og fortsatt studentstyring av samskipnaden. Og studentpolitikere får beholde lønna si. Dette er endel av vedtakene som ble tatt.

Men noen ny studentrådsleder ble ikke valgt på HAM. Studentrådet hadde ikke klart å finne en ny kandidat, og dermed må denne saken tas opp på et ekstraordinært HAM (som nå skal hete Allmøtet) den 30. april.

Ny organisering av studentpolitikken:

HAM erstattes av et allting med fest og kulturinnslag

Tegning: Erik Ødegaard

IMR anerkjenner ikke alltingmodellen

Av Marianne Tønnessen og Kjetil Longva (foto)

Studentene ved Institutt for matematiske realfag (IMR) går kraftig ut mot den nye organisasjonsmodellen som ble vedtatt på HAM. De reagerer både på innholdet i vedtaket og på saksgangen.

-Det var ikke reell mulighet til å sette seg inn i innstillinga og komme med tilbakemeldinger, mener de.

På et ekstraordinært instituttallmøte den 25. mars ble det vedtatt en resolusjon om at IMR ikke anerkjenner den nye organisasjonsmodellen som ble vedtatt på HAM. Det er særlig det direkte valg av studentrådsmedlemmer på Alltinget, muligheter for å ta opp saker på dette Alltinget og ideen om heltidsstudentpolitikere som blir kritisert.

Det rettes også hardt skyts mot måten denne saken er behandlet på, og det blir fremhevet at forslaget ikke var ute på høring blant instituttene og studentforeningene. Studentutvalget (SU) blir også anklaget for manglende interesse for IMR sine problemer.

Studentrådsleder Geir Jarle Voldmo var tilstede på det ekstraordinære møtet, og selv om han fikk talerett og

brukte denne til fulle, klarte han ikke å forhindre at resolusjonen ble vedtatt. I det opprinnelige forslaget til resolusjon var det med en setning om at IMR trekker sine representanter fra Studentrådet med øyeblikkelig virkning. Men denne setningen valgte flertallet av de omlag 20 stemmeberettede å stryke.

-Jeg oppfatter dette som at IMR påberoper seg større representativitet enn Hovedallmøtet, sier Geir Jarle Voldmo i en kommentar.

-Kritikken av organisasjonsmodellen er berettiget nok, men den burde kommet før. IMRstudentene har hatt muligheten både i SR og på HAM. Jeg kan bare ta til etterretning at denne saken har gått fort. Men det stemmer ikke at vi neglisjerer IMR sine problemer. For eksempel i sivilingeniørsaken ivaretok vi IMRs interesser på en god måte.

Anne Lau, leder for arbeidsutvalget (AU) ved IMR, er ikke enig i dette.

-Vi føler oss ikke tatt hensyn til. På de to siste hovedallmøtene har forslag fra IMR blitt blankt avvist.

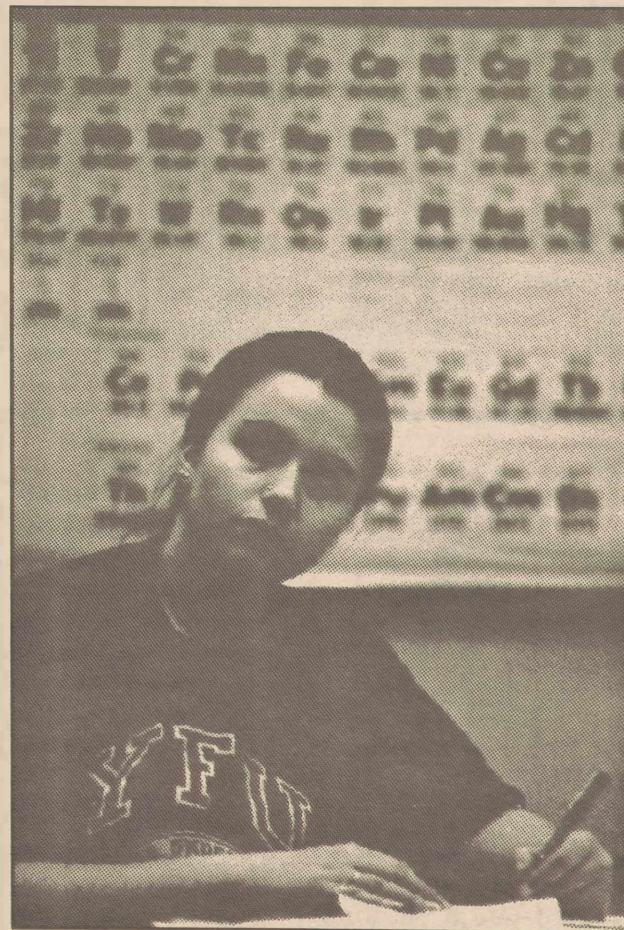
- Studentrådet er heller ikke det samarbeidsorganet vi trenger. Vi har for eksempel veldig dårlig kontakt med de andre realfag-

avdelingene her på Universitetet, noe vi merker når vi møter realfagstudenter fra andre universiteter., sier hun.

Under møtet kom en rekke studentpolitikere inn og satt seg bak i auditoriet. Disse tilhørte ikke IMR, og

ble etter kort tid bedt om å forlate møtet.

-Folk som ikke har tilhørighet til et institutt, har ikke noe på det instituttets allmøte å gjøre. Det er en intern sak, og derfor ba vi dem om å gå, forklarer Anne Lau.

Anne Lau, arbeidsutvalgsleder ved IMR, mener instituttet ikke blir tatt hensyn til.

Av Kai H. Nygaard

Hovedallmøtet (HAM) den 18. mars vedtok en ny organisering av studentdemokratiet som et prøveprosjekt.

Heretter vil det øverste organet hete Studentenes Allting (SA) i stedet for HAM. Det nåværende Studentrådet vil bli kalt Studentstyret (SS), og Studentutvalget vil bli kalt Arbeidsutvalget (AU). Prosjektet vil vare fra 1.7.93 til 31.12.94. Fra nå av skal Studentenes Allting velge tolv representanter til Studentstyret av totalt 21, mens instituttene får redusert sine.

Mindre usakligheter

For å stille til valg i det nye Studentstyret (SS), må studentene stille egen liste. Det vil heretter bli som ved kommune- og stortingsvalg, hvor det er antall stemmer på de alternative listene, som avgjør hvem som skal sitte i Studentstyret. Det er også meningen at de ulike listealternativene skal føre en valgkamp for seg selv. De må blant annet presentere et program hvor de gjør rede for hvilke saker de skal jobbe for, og hvilke de vil nedprioritere.

-Vi valgte å gjøre det på denne måten slik at de ulike fraksjonene kan stille samlet, i stedet for som enkeltpersoner. Imidlertid vil leder og nestleder bli valgt separat. Det er håp om mindre sirkus, kniving mellom debattantene, intriger og usakligheter som gjør at vi har tro på denne måten å velge på. Blant annet foregår det på denne måten ved universitetet i Bergen, og det

kan jo ikke bli værre enn det er her nå, sier Studentrådsleder Geir Jarle Voldmo, som ikke legger skjul på at han er frustrert over systemet slik det har fungert til i dag.

-Før vedtaket i HAM hadde jeg mest lyst til å gjøre som Boris Jeltsin i Russland fremsatte sin trussel: Å avsette Studentrådet og utlyse urnevalg blant studentene om hvilken organisasjonsform vi skal ha, sier Voldmo.

Nye oppgaver

Studentenes Allting vil bli lagt opp annerledes enn HAM. Det vil bli møte en gang i semesteret. I tillegg vil det mellom de ulike sakene bli lagt opp til forskjellige kulturinnslag. Dette gjøres for å myke opp Alltinget, slik at det skal trekke flere studenter enn HAM gjorde. På slutten av hvert møte skal det arrangeres en fest for deltakerne.

Meningen er at Alltinget skal delegerere oppgaver nedover i systemet. Det skal derfor være få saker oppe på hvert møte. Alltinget skal vedta et arbeidsprogram om målsetningen for det studentpolitiske arbeidet fram til det møtes igjen neste semester. Valg til studentstyret og representanter til Norsk Studentunions landsting blir det også.

-HAM hadde for mange omfattende saker, noe som førte til at møtene ble en parodi. Det er håp om at det nye Alltinget skal bedre engasjementet blant studentene, slik at det blir et organ som fungerer, sier Voldmo.

Det er et organisasjonsutvalg bestående av Roger H. Schjerva (leder), Geir Jarle Voldmo og Johnny Dahlmo som har kommet med dette forslaget til ny organisering.

-Det har gått for langt Studentpolitikeren Øyvind Hanssen trekker seg

Av Hilde Klemetsdal

-Jeg har mistet troen på studentpolitikken ved Universitetet, forteller Øyvind Hanssen, tidligere representant i samskipnaden, tilsetningsutvalget og vernepliktsutvalget.

Hanssen er spesielt kritisk til det som skjedde på siste Hovedallmøtet (HAM):

-Den nye ordningen med "Allting", ble vedtatt uten å ha vært ute til høring, og uten at Studentrådet (SR) eller Kontrollkomiteen hadde behandlet saken, sier Øyvind Hanssen:

-Dette minner meg om "kupp". Studentpolitikken fungerer ikke, men jeg vet ikke hvem som kan klardres for det.

Hvor ble det av 7,5 Ørndalen-millioner?

Studentsamskipnaden (SiTø) ba i høst om 7,5 millioner kroner fra Universitetet. SiTø mener disse pengene ble lovet av ledelsen ved UiTø. De skulle dekke ekstra renteutgifter Samskipnaden hadde ved at studentboligene i Ørndalen ble kjøpt i en hui og hast i 1989. Universitetet hverken kan eller vil betale beløpet til

Samskipnaden, som nå vil prøve seg hos sentrale myndigheter for å få penger. Om de ikke får en slik bevilgning, vil det til syvende og sist gå ut over studentene, for eksempel i form av høye husleier.

Av Tomas Sætre og Marianne Tønnessen

Saken er innfløkt, men det som karakteriserer de forskjellige partene - Universitetet, studentrådsleder og Samskipnaden selv - er at de er veldig forsiktede med å beskyldre noen for noe som helst. Alle er derimot enige om at Kirke-, Utdanning- og Forskningsdepartementet (KUF) bør betale 7,5 millioner kroner til Studentsamskipnaden i Tromsø. Så lenge dette ikke skjer, blir SiTø påført et årlig underskudd på 7-800 000 kroner i renteutgifter for dette underskuddet. Det vil si omtrent 130 kroner per student i året.

I sin tid foreslo studiedirektør Paul Stray at Samskipnaden skulle kjøpe boligfeltet i Ørndalen og gjøre det om til studentboliger. På slutten av åtti-tallet var det nemlig et ras av nye studenter til universitetet i Tromsø, og det ble en tilsvarende akutt boligmangel. Det var mye bråk om boligsituasjonen, blant annet holdt noen studenter en mye omtalt teltaksjon i Tromsø sentrum høsten 1987.

I 1988 lovet daværende rektor Narve Bjørge at det skulle skaffes til veie flere boliger. Det endte med at SiTø, Universitetet, fylkes- og kommune-politikerne engasjerte seg i saken og dro til Oslo hvor de fikk klarsignal og penger til å anskaffe flere studenthybler. Boligfeltet Ørndalen skulle kjøpes, og Universitet antydet at de ville betale de ekstra rentekostningene denne hastige løsningen ville påføre Samskipnaden. I dag beløper dette seg til om lag 7,5 millioner kroner.

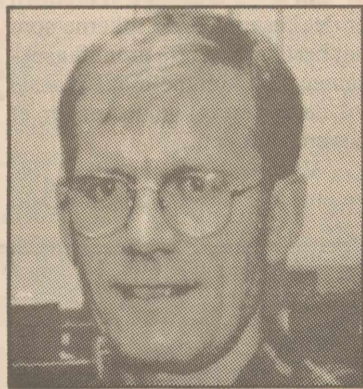
Tvetydig løfte

Striden står om hvorvidt Universitetet lovet å betale disse pengene eller om dette bare ble diskutert, slik studiedirektør Paul Stray påstår. Administrerende direktør i SiTø, Vidar Bakken, er av en annen oppfatning. Han kan vise til et brev fra Universitetsledelsen til KUF-departementet i 1989 hvor de sier seg beredt til å bruke budsjettmidler for å realisere Ørndalen-prosjektet.

-Det er ingen tvil om at Universitetsledelsen i 1989 lovet å dekke rentekostningene. Men om de skulle bestemme seg for å betale millionene, vil

Studentboligene i Ørndalen har belastet Studentsamskipnaden med et privat lån i millionklassen, noe som fører til årlige renteutgifter på 7-800 000 kroner i boligavdelinga. Foto: Arkiv

Assisterende Universitetsdirektør, Jan Larsen

le imidlertid departementet kappe hodet av en eller annen i Universitetsledelsen, sier Vidar Bakken og ønsker å gjøre et felles fremstøt med Universitetet mot KUF-departementet for å få penger derifra.

Universitetet har ikke lov til selv å betale 7,5 millioner til SiTø. Budsjettreglementet setter en stopper for en slik løsning. Det er også Vidar Bakken inneforstått med.

-At vi mangler disse pengene betyr imidlertid ikke at husleien i Ørndalen er dyrere enn den kunne ha vært, sier han videre, og peker på at underskuddet i SiTø's boligavdeling blir

dekket opp med overskuddet på catering-virksomhet. Han innrømmer likevel at dette til syvende og sist kan gå ut over studentene. Overskuddet fra catering-virksomheten kunne finansiert andre velferdstiltak enn et årlig underskudd i boligavdelinga på over 700 000 kroner.

Studentrepresentant og styreleder i SiTø, Martin Rasmussen, er enig i at saken neppe har noe å si for husleia i dag.

-Om vi får disse pengene kan det imidlertid bety at husleia blir stående stille i noen år før den øker mer, sier han.

Fremstøt overfor departementet

Det som kommer til å skje framover, er at SiTø inviterer noen fra KUF-departementet opp til Tromsø for å diskutere om man kan få 7,5 millioner kroner. Bakken ønsker at univer-

sitetet skal hjelpe til med forhandlingene, noe assisterende universitetsdirektør Jan Larsen bekrefter at UiTø vil gjøre. Han strekker seg imidlertid ikke lenger enn det.

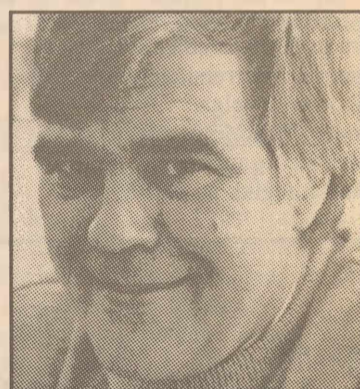
-Så lenge initiativet kommer fra SiTø vil vi støtte dem, men det er en uheldig politikk om Universitetet skulle overta det økonomisk ansvaret for studentvelferden. I så fall må vi få en økning av vårt budsjett.

Studentrådsleder Geir Jarle Voldmo mener Universitetet bør engasjere seg mer aktivt i saken.

-Om Jan Larsen mener at Universitetet ikke skal ha et

overordnet ansvar for velferden, er han på kraftig kollisjonskurs med universitetets egen politikk slik den er blitt vedtatt i rapporten "Studenten i Sentrum".

-Universitetet skal ha

Administrerende direktør i Samskipnaden, Vidar Bakken.

det politiske ansvaret for studentenes velferd, sier Voldmo, og fremhever at et krav fra universitet vil ha mye mer politisk tyngde enn et krav fra SiTø.

Rektor Ole D. Mjøs kommenterer saken i meget generelle ordelag og lover ingenting. Han sier også at det er Samskipnaden som må reise saken for KUF-departementet.

-Vi må alltid leve i håpet om å få mer penger. Jeg tror ikke denne saken vil ha uheldige virkninger for forholdet mellom oss og Samskipnaden. Vi har et så godt samarbeidsklima oss imellom, sier han.

Studentrådsleder Geir Jarle Voldmo

1000 nye studieplasser

Utdanningsminister Gudmund Hernes kunngjorde tirsdag 16. mars at det vil gis midler til 1000 nye studieplasser høsten 1993.

-Dette er altfor få plasser. Det kompenserer ikke engang for økningen av antall uteksaminerte elever fra videregående skole og avhjelper ikke krisen som har vært ved de siste års opptak til høyere utdanning, sier Joar Flynn Jensen, leder i Norsk Studentunion (NSU).

SR ikke vedtaksdyktige

Torsdag 25. mars skulle det være møte i studenterådet (SR). Men det kom for få til at møtet ble beslutningsdyktige, blant annet var IMR-representantene på IMR-instituttallmøte. SR-møtene har svært ofte blitt avlyst på grunn av for få fram møtte.

Stein Ørnhøi på besøk

Av Cathrine Hansteen Liland

Historieeksjonen på ISV arrangerte en gjesteforelesning av Stein Ørnhøi onsdag 23. 03. 93. Han har vært medlem av forsvarskomisjonen, hvor han er blitt karakterisert som russervenn. Han er også aktiv SV-politiker. Ørnhøi er ett kjent navn pressen, der han, som han selv sier, har forårsaket "mye rabalder". Foredraget handlet om Norges utenriks-politikk etter annen verdenskrig.

PSIO-landsmøte i Tromsø

Omtrent 30 representanter fra psykologistudiene ved Norges fire universiteter møttes i Tromsø i helga. Det var årsmøte i Psykologistudentenes interesseorganisasjon (PSIO), som foregikk på MH-bygget.

Nye opptaksregler vedtatt på psykologi

Av Tomas Sætre og Erik Ødegaard (tegning)

På seksjonsmøte tirsdag 16. mars ble det enstemmig vedtatt at opptaksreglene på Psykologi-embetsstudium skal endres. Det er nedsatt et utvalg som skal utrede hvordan opplegget skal bli

i detalj. Ordningen vil ikke tre i kraft før i 1994.

Opptaksreglene i dag går ut på at alle som har laud (2.5) på Psykologi grunnfag-eksamen er kvalifiserte til å bli tatt opp på embetsstudiet. På grunn av stor søkning må kvalifiserte studenter vente i flere år før de kommer

inn.

For å fjerne denne ventetiden er det bestemt at de søkerne som har best karakter fra grunnfageksamen skal komme inn. I praksis vil dette bety at man trenger et høyere snitt enn 2.5.

-Vi synes det er naturlig å følge etter når universitetene i Oslo

og Bergen har gjort det samme, sier Rigmor Bjørkli, undervisningskonsulent ved psykologiseksjonen.

Psykologiseksjonen har også søkt universitetsstyret om å bli overflyttet fra institutt for samfunnsvitenskap (ISV) til fagområdet medisin.

Likestillingsutvalget vil ha makt

-Vi har langt fra likestilling ved Universitetet i Tromsø. Dette mener Åse Hiorth Lervik, leder for likestillingsutvalget ved UiT. Nå skal utvalget sammen med kommunen slå et slag for kvinners stilling i Tromsø.

Av Hilde Klemetsdal og Cathrine Hansteen Liland (foto)

-Hittil har vi fungert som en "vaktbikkje", forteller Åse Hiorth

Lervik. Vi har kun hatt en rådgivende funksjon, uten reell makt. Vi må få en annen rolle, og bråke mer.

Universitetet har formulert såkalte "mål for likestilling". Blant annet skal det være minst 40 prosent kvinner blant vitenskapelige ansatte.

-Den kvinnelige andelen av vitenskapelige ansatte ligger på omlag 17 prosent, forteller Lervik.

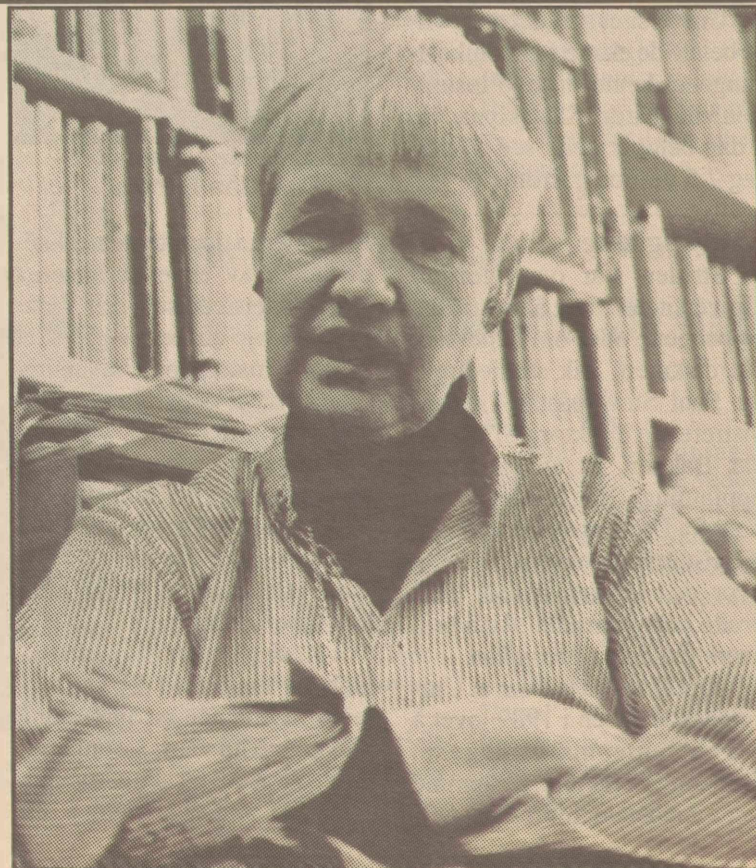
-Veldig mange tar det som en selvfølge at vi har likestilling ved universitetet, men dette er ikke tilfelle. Forskjellene må synliggjøres, og folk må bli bevisst.

-Universitetets likestillingspolitikk skal nå evalueres av Uni-

versitetsstyret, og vi må få en ny debatt om strategi og virkemidler, mener Lervik.

-Vi i likestillingsutvalget ønsker vetorett i ansettelsessaker, og at kvinner i en sterkere grad prioriteres ved ansettelser. I de siste ti årene har lite skjedd i kvinners favør. I samarbeid med kommunen håper vi nå å få bedret kvinnes stilling.

Professor i litteratur og leder i likestillingsutvalget ved UiT, Åse Hiorth Lervik.

Engelsk grunnfag:

Normalvarianten kuttet ut

På engelskseksjonen har man det siste året kjørt en treterminordning som et prøveprosjekt. Ved å ta i bruk store deler av sommerhalvåret, kan studentene ta mellomfag, det vil si 30 vektall, på ett år. Tilbudet medfører en komprimering av både undervisningstid og studietid. I år har de studentene som ikke følger dette reser kjøret en mulighet til å ta grunnfagseksamen i mai etter gammel modell. Denne muligheten kan det se ut til at de mister neste år. Med Hernes & Co's velsignelse sattes det nå fullt og helt på treterminstudenten.

Av Ingeveig Holand Wahl og Marianne Tønnessen (foto)

På grunn av ressursmangel har man dette året undervist treterminstudentene og de "normale" studentene sammen. Oppmerksomheten har stort sett vært rettet mot treterminstudentene, og flere normalstudentene har følt seg tilsidesatt. Dette problemet ser ut til å bli enda større til neste år.

I år får studentene ta eksamen i mai, hvis de synes tretermin tempoet blir for hardt. Dette blir ikke mulig til neste år. Da holdes det kun ett sett med grunnfagseksamen i vårterminen. Ifølge førsteamanuensis Marit K. Westergaard skjer dette fordi det har vist seg vanskelig å administrere to sett med eksamener i løpet av samme semester.

-Vi har måttet prioritere treterminstudenten fremfor normalstudenten på grunn av ressursmangel, sier Marit K. Westergaard.

Kontemulighet?

Studentavdelinga har i det siste arbeidet med et forslag om å la studentene ta opp igjen eksamen hvis de har strøket tidligere. Denne konteeksamen vil finne sted ikke lenge etter den ordinære eksamen. Hvis dette forslaget går igjennom, vil det bety en fin ekstremlighet også for engelskstudenter. De som ikke klarer å henge med på kjøret til treterminstudentene vil slippe å vente et helt halvår for å få grunnfag.

-Finn et annet sted

Westergaard sier at treterminstudenten er prioritert foran normalstudenten. Hun ser absolutt problemet ved at man ikke kan ta engelsk grunnfag på vanlig regulær tid, men henviser igjen til ressursmangel.

-Tidligere var vi innstilt på å kjøre dobbeltløp fra og med neste høst av. Vi søkte departementet om en ekstra stilling, men fikk ingen midler. Nå har vi egentlig ikke noe annet valg enn å prioritere tretermin-

studentene. Slik situasjonen er i dag, må faktisk normalstudentene ta engelsk grunnfag ved et annet studiested.

NSU skeptisk

For noen dager siden ble det holdt en konferanse i Oslo. Her ble det sett på ulike treterminprosjektene som prøves ut rundt om i landet. Synspunktene var mange og ulike. Flere av studentorganisasjonene er skeptiske til ordningen. June Pernille Knutsen er tidligere Tromsøstudent og sitter nå i Norsk Studentunion. Hun mener satsningsrekkefølgen er bakvendt.

-I dag er det et problem at mange studenter ikke klarer å gjennomføre studiene på normert tid. Vi mener det da er tulle å øke antall vektall per år. Man burde heller konsentrere seg om å forbedre kvaliteten på studiene.

Dette bekymrer da også Westergaard:

-Vi er bekymret for at kvaliteten kan forringes ved å kjøre så mange vektall per år, men det er da også dette vi skal prøve ut i forsøksprosjektet, sier hun.

Normalstudenten på vei ut?

På oppdrag fra departementet er det skrevet en rapport om treterminprosjektet generelt.

-Hvis man leser rapporten kritisk kan man tro at normalstudenten er på vei ut av systemet. De snakker her om helårsstudenter i kontrast til deltids og normalstudenter, sier Westergaard.

På spørsmålet om hun synes dette virker skremmende, svarer hun noe nølende.

-Det er fint at forholdet mellom disse blir problematisert, men både studenter og ansatte må samtidig være villige til å tenke nytt. Undersøkelser har faktisk vist at en gjennomsnittlig humaniorastudent bruker under 30 timer i uka til undervisning og studering. Dette er halvparten av det en gjennomsnittlig NTHstudent bruker. Dette viser ikke nødvendigvis at humaniorastudenter er så mye senere enn andre studenter. En grunn kan for eksempel være at disse studentene tar seg en deltidsjobb på si, avslutter Westergaard.

Konteordning for alle

Universitetet har nå kommet med et forslag om gjennomføring av kontinuasjonseksamen for alle. Ingen legeerklæring er nødvendig for å få en ny eksamen i begynnelsen av neste semester.

Av Anders Røeggen

Eksamensinspektør Wivi Haugland tar sikte på at kontinuasjonseksamen innføres som et permanent tilbud for studentene. Dette vil

gjelde alle som har avlagt eksamen. Ordningen innebærer at en student kan gå opp til eksamen i begynnelsen av neste semester. Det vil si at ved starten av et semester arrangeres det kontinuasjonseksamen, og ved avslutningen av semesteret ordinær eksamen.

-Effekten er at studentene reduserer tidstapet dersom de har strøket eller fått for dårlig karakter, kan Haugland fortelle.

Foreløpig er forslaget kun lagt fram i muntlig forstand. Eksamensinspektør Haugland har sammen med studiedirektør her på universitetet luftet dette forslaget.

-Vi har bred støtte fra hele studieavdelinga, i tillegg vil ordninga være positiv ut fra de politiske krav som er stilt til effektiviteten ved universitetet. Samtidig vil vi ikke tre noe

over hodet på instituttene.

Litt ekstra arbeid med eksamensoppgaver vil dette forslaget føre til, men Haugland mener allikevel at det ikke skulle være noe problem. I nesten alle tilfeller lages det nye eksamener til studenter med legeerklæring på sykdom.

-Man flytter enkelt og greit studenter som har strøket over på den utsatte eksamen. Kontinuasjonseksamen har til nå vært et tilbud for studenter med sykdom på den ordinære eksamensdagen.

Forslaget blir et av de mange tiltakene som Universitetet i Tromsø tar sikte på å gjennomføre for studieåret 1993/94. Det overordnede mål for framtiden er bedre gjennomstrømning på universitetet.

Vi er 5573

Det er registrert 5573 studenter ved Universitetet i Tromsø våren 1993. Dette er 562 flere enn ifjor vår, og 1186 flere enn våren 1991. Det går 2398 studenter på ISV, mens Fagområdet Medisin, IMR, IRV og ISL har rundt 5-600 hver. APPU, IBG og NFH har henholdsvis 94, 277 og 408 studenter.

Psykologi grunnfag er det studietilbudet som har flest studenter (bortsett fra ex.phil.), med 270 registrerte.

Det er flere jenter enn gutter som har ambisjoner om å ta hovedfag. Men dette gjelder ikke dem som vil bli cand. scient, her er det flere gutter enn jenter.

300 studenter er fra utlandet, av disse er 113 fra Norden. Av de norske studentene kommer omtrent 70% fra de tre nordligste fylkene. Bare 0,4% er fra Sogn og Fjordane.

1972-kullet er det største på universitetet. Den eldste studenten er en mann på 73 år.

Lukkingen avgjøres

Det blir universitetsstyremøte tirsdag den 30. mars. Her skal det vedtas om ISVs hovedfag og eventuelt andre fag skal lukkes eller ikke.

Vanskeligere å endre gymnas-karakterer?

Av Linda Andreassen

Kirke-, Utdannings- og Forskningsdepartementet har nylig sendt ut til høring et forslag som innebærer at det kun blir mulig å ta opp igjen et fag innen videregående opplæring en gang.

Den nye karakteren vil etter forslaget bli ført opp på vitnemålet, selv om den ikke er bedre enn den forrige.

Dette kommer fram av siste nummer av KUF INFO (Nytt fra Kirke-, Utdannings- og Forskningsdepartementet)

Nåværende ordning gir mulighet til å ta opp igjen eksamener ubegrenset antall ganger, og det er valgfritt om en vil ha den nye karakteren påskrevet vitnemålet.

Kantinedame hedres

Bodil, kantinedama på IMR, hadde bursdag den 27. mars. I den forbindelse samlet IMR-studentene med Anne Lau og Benedikte Monrad-Krohn i spissen inn penger og kjøpte en gave til henne.

-Bodil fortjener en gave fra oss, hun er hjelpsom, hyggelig og gjør det trivelig å være i kantina, sier de.

Polarinstituttvedtak

Mandag 29. mars vedtas etter all sannsynlighet Polarinstituttets skjebne. Da skal saken opp i regjeringen. Polarinstituttetsaken er nå tre år gammel, og universitetsdirektør Harald Overvaag mener den er overmoden. Han har selv nylig vært i Oslo for å diskutere denne saken, og håper at i allefall hovedkontoret vil bli flyttet til Tromsø.

-Polarinstituttet vil ikke bli endel av Universitetet i Tromsø, men det vil få stor betydning for polarforskningsmiljøet her oppe, sier han.

-Både Universitetet i Trondheim og Universitetet i Bergen går inn for at vi skal få Polarinstituttet, siden vi allerede har en tyngde på dette forskningsfeltet.

HVORFOR

gjøre som alle andre, når det er et hav av muligheter med KILROY travels?

Nyt våren i **LONDON!**

Fly fra Tromsø for

kr. 1590,- en vei.

Reiser for ungdom og studenter

KILROY
travels

Tromsø, Breivika Tlf: 083-75 828.
Oslo, Blindern, Tlf: 22 05 32 00. Nedre Slottsgt. 23. Tlf: 22 42 01 20 også lørdager
Bergen, Studentsenteret Tlf: 05-32 64 00. As, Moeravn. 10 Tlf: 09-94 11 20

Melding fra Studentutvalget:

Ny organisasjonsmodell for studentdemokratiet i Tromsø!

30.april arrangeres

Studentenes Allting for første gang.

Frist for å stille til valg til

Studentstyret er 22.april.

Samtidig må en legge fram et valgprogram.

Studentstyret blir studentenes øverste organ mellom Alltingene.

Flere opplysninger kan gis av Studentutvalget.

ÅPENT MØTE

Makt eller myke verdier - tilbakeslag for kvinnene ?

Tidspunkt: Tirsdag 30.3 klokka 19.30

Sted: Festsalen, Saga Hotell

Hovedinnledere: Kari Moxnes
Narve Bjørge
Gerd Bjørhovde

I tillegg deltar: Erlend Rian
Ellen Bergli

Arrangør:

Likestillingsutvalget i Tromsø kommune/
Likestillingsutvalget ved Universitetet i Tromsø

Svalbard Museum Sommerengasjement

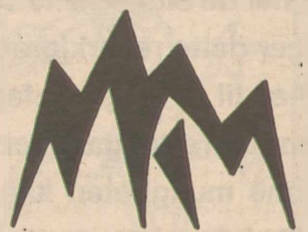
For tidsrommet medio mai til ultimo august søker Svalbard Museum:

Utstillingsbetjent/ Vikarierende Museumsbestyrer

Søkere bør ha museumserfaring, kjennskap til Svalbard og gode språkkunnskaper. Hybel formidles. Fri reise. Lønn etter avtale. For fullstendig kunngjøring se Svalbardposten nr.12 Ytterlige opplysninger ved museumsbestyrer Hans Dybvad Olesen i telefon 080-21384.

Søknad sendes:

Svalbard Museum
Postboks 521
9170 Longyearbyen
innen 13.april.

**NORDNORSK
KUNSTMUSEUM**

Muségata 2, Tromsø

Ny utstilling:

**HÅKON
GULLVÅG:
-MALERI-**

Åpningstider:

Hverdager 10-16
Søndager 12-16
Mandager lukket

Utstillingen vises i tredje etasje til og med 2.mai

**GRATIS
ADGANG**

Studentopptak høsten 1993

Næringslivsrettet seminar

Næringslivsrettet seminar er et 17 ukers studium med 9 uker teoretisk undervisning og 8 ukers praksis i nord-norske bedrifter.

STUDIETS MÅLSETTING ER:

- å gjøre studentene kompetente til å delta i økt verdiskapning og utvikling i næringslivet
- å øke rekrutteringen av høyere utdannet arbeidskraft i nord-norske bedrifter.

TEORIUNDERVISNINGEN GIR INNFØRING I:

- bedriftsstrategi og markedsføring
- regnskapsforståelse og finansiering
- bedriftsadministrasjon og ledelse

I praksisperioden får studenten arbeide med praktiske oppgaver i bedrifter i landsdelen.

Det forutsettes deltakelse på heltid.

Næringslivsrettet seminar er godkjent som semesteremne/10 vektall i en universitetsgrad.

Søknadsfristen er 15. april 1993.

Søknadsskjema fås ved henv. til:

Universitetet i Tromsø,
Studieavdelinga, 9037 Breivika,
tlf. 083 - 44 965/44 960

Flere opplysninger fås ved henvendelse til Avdeling for praktisk-pedagogisk utdanning (APPU) ved Sigmund Nordmo, tlf. 083 - 44 175, evt. tlf. 083 - 44 220.

Annonsér i

Utopia

Vi når ut til 5573 studenter og cirka 1200 ansatte på Universitetet i Tromsø. Redaksjonens adresse finner Dere på side 2.

Innbrudd

Natt til tirsdag 16.mars var det innbrudd hos revyen i Hovedgården. Tyvene fikk med seg to TVer, et videokamera, en saksofon, en kassettspiller og en spotlight. Tyvene byttet også til seg ett par vandrestøvler størrelse 44 mot sine egne i størrelse 45.

Av Tomas Sætre, Erik Ødegaard (tegning) og Marianne Tønnessen (foto)

Samme natt ble et ukjent pengebølpestjålet fra Studentsamfunnets kontor i hovedgården. Uka-sjef Peder A. Pedersen mener den skyldige må ha hatt nøkkel til kontoret. Han vil imidlertid ikke ut med hvor mye penger det er snakk om.

Innbruddet hos revyen ble oppdaget halvannen time før forestillingen på tirsdag, og skapte forståelig nok en hektisk stemning blant revyensembelet.

-Vi hadde mistet mastertapen sammen med kassettspilleren, så vi begynte i hui og hast å øve oss på å improvisere ny bakgrunnslyd, sier Ingeborg Meløe og Andreas Barratt-Due.

-Men heldigvis fant vi en kopi av mastertapen.

Revyensembelet greide på rekordtid å skaffe nytt utstyr til veie slik at forestillingen bare ble ut-satt med tyve minutter.

Tyvene har antagelig greid å komme seg inn ved å knuse et vindu ved bodegainngangen, og alarmen var skrudd av på grunn av revyen. Samme kveld var det heller ingen arrangement i Bode-gaen, slik at tyvene kunne opere-re i fred.

Meløe og Barratt-Due synes tyveriet virker profesjonelt utført, og sier det ser ut som tyvene visste hva de ville ha.

-Bittert, er kommentaren til tyveriet. Men revyen blir ikke økonomisk belastet. De rekvisi-tene som ikke tilhørte universite-tet, var forsikret.

-Det ble hektisk stemning da vi oppdaget tyveriet halvannen time før forestilling, sier Ingeborg Meløe og Andreas Barratt-Due fra studentrevyen

Pengene på samfunnskontoret var i en nedlåst i en koffert som senere ble funnet på Taxisentra-len. Kofferten var låst med kode-lås, men da den ble funnet, var den åpnet. Det ble også stjålet en lommebok fra kontoret til Studen-samfunnet. Pedersen mener tyve-ne måtte vite at det var verdier i lokalet.

Begge de to tyveriene er un-der politietterforskning.

Halvfullt på revyen

Cirka 1300 betalende tilskue-re så studentrevyen 1993. Det halvparten av hva de hadde kapa-sitet til å ta imot.

Økonomisk gikk revyen ak-kurat i balanse, om man regner med startkapitalen på 20000 kro-ner.

Trygghet som homofil

Av Anne Ernsten

Mellom fem og ti prosent av den norske befolkninga er anta-gelig homofil, opplyser Lands-foreninga for Lesbisk- Homofil Frigjøring. Det finnes ikke noe nøyaktig tall. I Tromsø har vi en studentgruppe for homofile, les-biske og bifile. Gruppen heter HI-TØ, og målet deres er å skape sosial trygghet.

Vil bli akseptert

Det finnes fremdeles ikke et gyldig svar på årsaken til homo-seksualitet.

- Jeg mener at det ikke er så viktig å finne årsaken til at noen blir homofile. Jeg er selv homo-fil, og jeg vet at det er unormalt. Likevel er det viktig at folk lærer seg å akseptere oss, sier Jo-hansen, leder for HITØ.

- På den annen side er det heldig at ikke alle blir homofile. Noen må sørge for reproduksjo-nen i samfunnet.

Johansen vet at mange ho-mofile ved universitet er redde for å ta kontakt med HITØ. De vil ikke bli stemplet. Han kan forsikre om at organisasjonen har en anonym tilværelse.

-Det er forståelig at homofi-le er utrygge. Mange har frem-deles fordommer mot denne gruppen, og viser avsky mot dem. Dermed blir det problema-tisk å stå fram for familie og bekjente. I oppdragelsen lærer de homofile at deres følelser er uakseptable. Derfor undertryk-ker mange følelsene sine

-Hvis flere homofile tør å innrømme sin seksualitet, vil dette føre til at samfunnet vil endre holdningene sine, og ak-septere oss i større grad enn før. Det er viktig at folk forteller om deres seksuelle legning hvis de selv vil det. De må føle seg sikre på at de kan takle en slik situa-sjon.

Trygghet

- HITØ ble startet i oktober i fjor. Det er ikke nødvendig å være homofil for å være med på aktivitetene våre. I dag er det 16 medlemmer i gruppa. Vårt vik-tigste mål er å skape sosial trygg-het på sin egen seksualitet og trygghet i forhold til andre men-nesker.

-Vi ønsker også å spre infor-masjon omkring homofili. Til nå har det blitt tatt opp temaer som for eksempel muligheter, be-grensninger og holdninger til adopsjon for homofile. Et aktu-elt tema har også vært foreldre-nes reaksjon på å ha en homofil eller lesbisk sønn/ datter.

-Etter påske blir lesbisk kjærlighet tatt opp på et av mø-tene. Temaer som kjønn, like-stilling og kjærlighet mellom jenter er aktuelt denne dagen.

Ut på by'n

- Etter hvert møte drar vi på cafe. Hensikten er å skape et godt miljø, mener Johansen.

- Dersom noen ønsker å bli med i gruppa vår, kan de kome på møtene våre eller skrive til denne adressen; HITØ, Post-boks 5034, 9020 Tromsdalen.

Samisk studentseminar i Tromsø

Den 25 - 28.mars blei det haldt eit samisk student-seminar ved UiTø. Semi-naret var det tredje i sit slag, og det er meininga at dette skal bli eit årleg arrangement. Bak årets vellukka arrangement står Sàmi Studeantaid Searvi Romssas/ Samisk studentforening i Trom-sø (SSSR).

Av Robert Hagen

Tema for seminaret var rekrut-tering til høgare utdanning. Då det i år og er urfolk sit år, hadde ein delt temaet opp i to delar, der den fyrste delen tok for seg situa-sjonen for urfolk i andre delar av verda, og der innleiarar frå Aust-ralia, Peru og Nord Amerika del-tok. Del to av seminaret var retta spesielt mot samisk rekruttering til høgare utdanning. Det spesi-elle med årets seminar var at det deltok delegatar frå heile Nord-kalotten, frå Russland til Noreg.

Omlag 120 samer hadde fun-ne vegen til seminaret denne hel-ga, mange av dei var kostekledd. SSSR nytta samstundes høvet til å feire sit 10-årsjubileum, og den-ne festen blei haldt på søndag.

Blant engasjerte deltakarar på seminaret finn vi Vivi Pedersen, leiar for SSSR (foran til venstre).

Livleg innleiing

Seminaret starta med offisiell opning ved rektor Ole D.Mjøs torsdag 25.mars. Sjølv seminaret starta ikkje opp før fredag 26.mars. Fyrstemann ut var Ray-mond Leslie, ein aborigin frå Australia. Han haldt ei sær-s liv-leg innleiing krydra med små so-ger om korleis det var å vekse opp i Australia. Når det gjaldt utdanning hadde dei kome langt sia 1964 då det berre var ein einas-te aborigin som hadde tatt høgare utdanning. I dag tar fleire og fleire aboriginer høgare utdanning. Problem ein framleis stod ovan-for var dei fordommene dei møtte hos den kvite majoriteten. Eit anna poeng som innleiarar kom

med var den signal effekten det hadde at ein aborigin fekk seg høgare utdanning, og kor viktig det var at ungdommen fekk positi-ve rollemodellar som dei kunne identifisere seg med. Det var og innleiarar frå Peru og Nordameri-ka.

Lavvo på universitetet?

Laurdag 27.mars starta del to av seminaret. Else Grete Broder-stad, administrativ leiar for samisk senter, starta med å innleie over temaet "Rekruttering og student-utveksling over landegrensene". Eit av poenga ho kom med var at ein trengte egne stipend ved ut-vekslingsprogram over lande-grensene.

Ande Somby frå IRV tok der-etter ordet, og holdt eit innlegg om "Behovet for rettsstudier i det samiske samfunnet". Eit av dei emna han kom inn på her er den ordning ein har fått til ved utplas-tering i den 6 veker lange prak-sisperioden som inngår i rettsstu-diet ved UiTø. Her har ein no fått til ein avtale om praksisplass i USA/Canada for å sjå på urfolks jus her. Eit døme på dette var utplattering ved Arizona Supri-me Court i USA. Han kom og inn på at behovet for samiske juristar var stort.

Øystein Steinlien, stipendiat ved ISV, var siste mann ut. Han hadde eit interessant innlegg over emnet "Informasjon om samiske studiar/Etniske relasjonar". Her kom han mellom anna inn på tan-ken om etablering av ein eigen "Marai" på universitetsområdet - ein tradisjonell møteplass for ma-orier på New Zealand - men i ein nordnorsk kontekst. Eit lavvo lik-nande bygg kunne vere eit alter-nativ her i Tromsø. Ein burde eta-blere ein institusjon kor samar kunne møtast som samar - admi-nistrert av samisk senter.

Profesjonelt arrangement

Til slutt vil eg kort nemne den gode tolketenesten ein kunne bru-ke under seminaret. Godt arbeide frå arrangørane si side når det gjeld program, gjennomføring og kulturelle innslag gjorde dette til eit sær-s vellukka arrangement. Trimøvingane som blei lagt inn som pause innslag var eit moro-samt innslag på seminaret.

“Det er en slags
åndelig snobbethet
som får mennesker
til å tro at de
kan være lykkelige
uten penger.”

 Lånekassen

Søker du før **1. mai** - har du studielånet ved semesterstart.

STUDENT RADIOEN

TROMSØ *F M I* 105.6

Mandag

07.30 Morrakvitter.
07.55 Byradioen
10.15 Musikkmaksimum
11.05 Musikkspesial:
Tropical Extravaganca
11.55 Bynytt med været
15.00 God Ettermiddag Tromsø
17.30 Ukas nye plater
18.30 Platespeilet
21.30 Radiobingo

Tirsdag

07.30 Morrakvitter
07.55 Byradioen
11.05 Musikkspesial:
Ukas nye plater
11.55 Bynytt med været
15.00 God ettermiddag Tromsø
22.00 Tropical Extravaganca
23.00 Elvisradioen

Onsdag

07.30 Morrakvitter
07.55 Byradioen
10.15 Studenthjørnet
11.05 Musikkspesial: Elvisradioen
11.55 Bynytt med været
15.00 God ettermiddag Tromsø
21.30 Glam Slam
22.00 Kinosyndromet

Torsdag

07.30 Morrakvitter
07.55 Byradioen
10.15 Kinosyndromet
11.05 Musikkspesial: Klassiske Toner
11.55 Bynytt med været
15.00 God ettermiddag Tromsø
21.30 Dalen-timen
22.30 Krimskrams
23.00 Jazzforum
24.00 Inn i vinternatta

Fredag

07.30 Morrakvitter
07.55 Byradioen
10.15 Dalen-timer
11.05 Musikkspesial: Jazzforum
11.55 Bynytt med været
15.00 Fredagsfri
20.00 Beatservice

Lørdag

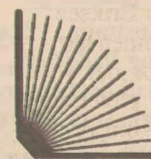
13.30 Etter Ukeslutt
17.30 Tune-in Hard Rock Radio

Søndag

10.30 Søndags-frokost
14.00 Musikkmaksimum
16.00 Studenthjørnet
17.00 Klassiske toner

VISSTE DU...

- AT VI FORETAR 21.000 BOKBESTILLINGER I ÅRET?
- AT VI REGISTRERER OG MOTTAR CA. 6000 NYE TITLER HVERT ÅR?
- AT VI PR. 1.JANUAR HAR REGISTRERT 18.000 TITLER SOM HAR VÆRT INNOM BOKHANDELEN I LØPET AV DE SISTE TRE ÅRENE?
- AT VÅRE KATALOGER PÅ CD-ROM GIR OSS OPPDATERT INFORMASJON OM HVILKE ENGELSKSPRÅKLIGE TITLER SOM KAN SKAFFES?
- AT FORLAGSSENTRALENS DATABASE GIR OSS OPPDATERT INFORMASJON OM DE ALLER FLESTE NORSKE TITLER?
- AT VI KAN HJELPE DEG MED EMNESØK PÅ NORSK OG ENGELSK?
- AT DET IKKE KOSTER NOE EKSTRA Å FÅ BØKER SPESIALBESTILT?

AKADEMISK KVARTER

Hovedgården, Universitetet i Tromsø, 9005 Tromsø. Tlf 083-44920

Internasjonale dager i år også

Foreign Student Union (FSU) arrangerer også i år internasjonale dager på universitetet. Disse vil gå av stabelen 21., 22. og 23. april, og Ajay Kumar lover utstillinger, seminar, internasjonal mat og en stor fest på aud. max.

Av Marianne Tønnessen

Det er blitt tradisjon at FSU arrangerer internasjonale dager. Særlig festen har samlet mange folk - i fjor var det 4-500 stykker der.

I år blir det utstilling av kunsthåndverk og klær, og salg av mat fra blant annet India, Kina og Ghana. Det vil også bli filmshow en av dagene. Seminarer står også på planen, og de prøver å få opp justisminister Grete Faremo eller noen andre fra justisdepartementet. Ellers blir det internasjonal musikk til matpakka i Hovedgården, og selvfølgelig fest på aud. max fredag kveld.

Formålet med de internasjonale dagene er å samle folk fra forskjellige kulturer og bli kjent. Ajay Kumar understreker at arrangementene er åpne for alle.

Nå er det omtrent 20 frivillige som jobber med den internasjonale uka.

- Vil gjerne ha flere hjelpere, sier Ajay Kumar, -og de som er interesserte kan ta kontakt på FSU-kontoret i Hovedgården.

Konsert på den internasjonale festen i hovedgården 1991, der Rula Tunisi danser magedans.

Foto: Arkiv

Gjeldskrisa: -Ikke bare Afrikas skyld

"Givergleden er fortsatt stor", er den vanlige konklusjonen på norske gallup-undersøkelser om bistand. Men hvem gir til hvem?

Over 60 studenter og ansatte ved Universitetet møtte opp den 23.mars, da Tore Linné Eriksen fra Norsk Utenrikspolitisk Institutt (NUPI) foreleste over temaet "Hvorfor går alt galt i Afrika?"

Av Ellen Ravna, Ruth Gabrielsen og Nina Mehti (foto)

Afrika sør for Sahara sakker kraftig ut økonomisk i forhold til resten av verden, og har nå ei nærmest lammende gjelds- og valutakrise. De 45 landa Sør for Sahara (Sør-Afrika er ikke inkludert) har et samla bruttonasjonalprodukt på størrelse med Belgia. Tanzania har ei gjeld som er sju ganger større enn landets BNP.

Det er altså ikke bare størrelsen på gjelda som avgjør hvor tyngende den er, men aller mest hvilke muligheter landet har for å betale den tilbake. Den kraftige renteøkninga spiller inn her. Det voksende gapet mellom priser på råvarer fra Sør og industrivarer fra Nord, gjør heller ikke situasjonen bedre.

Går alt galt i Afrika?

- Nei, sier Tore Linné Eriksen.

- Forholdene er bedre i dag enn i 1960. Flere kan lese og skrive, levealderen er høyere og spebarnsdødeligheten lavere. Men denne utviklinga stagnerte på 80-tallet, og i enkelte land er situasjonen verre nå enn i 1979.

For å finne årsaken til dette må vi blant annet se på Verdensbanken og Valutafondet (IMF) sin rolle i Afrika. Valutafondet og Verdensbanken gir lån til land med store betalingsproblemer, og som har lav kredittverdighet i andre banker. Ei forutsetning for å få lån er at landet godtar det såkalte restrukturingsprogrammet. Dette innebærer bl.a. nedskjæringer i helse- og utdanningssektor, fryse lønninger, slutte å subsidiere viktige matvarer, devaluere landets valuta og åpne opp for utenlandske selskaper. Landene skal importere mindre og eksportere mer. Først skal befolkninga produsere for eksport, dernest for å få noe å spise!

Døgnet har bare 24 timer

- Men det er grenser for hvor mye arbeid man kan legge på f.eks. kvinnene på landsbygda, fortsetter Eriksen.

- Kvinnen har ansvaret for barna og for det voksende antallet syke og pleietrengene. Ofte er det hun som driver gården. Når hun i tillegg til dette skal fylle dagen med eksportproduksjon, begynner døgnet å få for få timer, og belastninga på enkeltindividet blir enorm. Kan man kreve at

mennesker med livreima rundt halsen skal stramme den inn enda et hakk for åtilfredstille Verdensbanken og Valutafondets krav?

Eksportvarer framfor mat

- Ni av ti afrikanske land får mer enn 70% av valutainntektene sine fra ubearbeidede råvarer som kaffe, te bomull og tobakk. Disse råvarene dyrkes ofte på jord som tidligere blei brukt til matvareproduksjon for landets egen befolkning. Følgelig har matvareproduksjonen pr. innbygger gått ned, mens den totale jordbruksproduksjonen har steget. Dette er forhold som gjerne fører til sult og større spebarnsdødelighet.

Liberalisme i Sør, proteksjonisme i Nord

- Verdensbanken og valutafondet stiller samme diagnose og samme medisin til alle landa i Afrika, sier Tore Linné Eriksen.

- Liberalisme og det frie marked skal hjelpe på alle problema i Sør. Men når Sør skal handle med Nord blir de møtt av proteksjonisme. Spillereglen er ikke de samme for alle. Det blir nesten latterlig når Norge og EF-land sier at afrikanske land må slutte å subsidiere jordbruket.

- Hvis landa i Sør ikke ønsker å følge Verdensbanken og Valutafondets medisin, og heller vil føre en sjølstendig politikk, får dette drastiske virkninger. De får da slett ikke lån fra andre banker, og vil ofte også bli nekta bistand. Dermed blir Valutafondet og Verdensbanken en del av problemet, mener Tore Linné Eriksen, -og ikke løsninga på Afrikas krise.

-Det er latterlig når Norge og EF-landa vil at afrikanske land skal slutte å subsidiere jordbruket, sier Tore Linné Eriksen.

Aksjon for å slette ulands-gjelda

På gjesteforelesningen med Tore Linné Eriksen 23.mars, gikk også startskuddet for aksjonen Slett u-landsgjelda.. SAIH (Studentene og akademikernes internasjonale hjelpefond), Latin Amerika gruppa og Miljøgruppa ved UiTø står bak denne aksjonen. Eirin Kristiansen holdt en appell hvor hun oppfordra flest mulig organisasjoner og enkeltpersoner til å delta. Slett u-landsgjelda. ønsker å få Norge til å presse Verdensbanken og Valutafondet til å slette den offentlige gjelda til de fattige landa i Sør. Slett u-landsgjelde vil òg at Norge skal ettergi gjeld til hovedsamarbeidslanda sine. Slett u-landsgjelda vil først forsøke å nå ut til organisasjoner i Tromsø, men skal etterhvert bli en landsomfattende aksjon.

UiTø 25 år: Hurra for 28. mars!

Applaus for Ompagniet og alle andre som sto bak Universitetets jubileumsfest 28. mars! Rektor Ole Danbolt og kona Hilde (bildet) lot seg villig begeistre over jubileums-komiteens arrangement som markerte åpningen av UiTøs 25 års jubileum. 28. mars 1968 vedtok Stortinget å opprette verdens nordligste universitet, men det var først 1. september 1972 universitetet offisielt ble åpnet.

- Small is beautiful, proklamerte Ole D. Mjøs i sin tale. Med dette siktet han nok til størrelsen på universitetet, for festen var ikke for småtterier å betrakte.

Av Jørn Søderholm
(tekst og foto)

Bildet til venstre:

Odd Bendiksen, en av kokkene som sto ansvarlige for å lage mat til gjestene. Alle kantine-områdene på universitetsområdet var tatt i bruk, og i ISV-bygget var også lobbyen ved hovedinngangen fylt opp med stoler og bord. Etter hvert merket gjestene at det ble varmt rundt omkring i kantine-områdene.

Bildet til venstre:

Nærmere 100 servitører var leid inn for å bringe maten og drikken til gjestene. Blant disse var Lena Karlsen, og hun gjorde i likhet med sine kolleger en utmerket jobb. Det kan blant andre Aud Nygård, som her blir servert av Lena, skrive under på. Gjестene var absolutt fornøyde med maten, lot det til. Enkelte forsynte seg opptil flere ganger.

Bildet over:

Ompagniet førte an for de 1500 feststemte gjestene i prosesjonen fra MH-bygget til de ulike kantine-områdene. For å unngå påtrengende trakassering av Tromsø-været, gikk prosesjonen i gangene under universitetsområdet. Her fikk mange se en del av universitetet de ikke hadde sett før, og som det ikke er overveiende sannsynlig at de får se igjen på en god stund. Området er nemlig avsatt til lager- og

tilflukts-rom. Ompagniet gikk også rundt til de forskjellige kantine-områdene der festmiddagen ble servert. Dette var stort sett den eneste underholdningen som satt i Stormhallen (UB-kjelleren) fikk, da høytalerene som skulle bringe de forskjellige talene til gjestene i ISV/ISL-bygget sviktet. Før middagen ble det sunget en velkomstsang, og sang ble det også under desserten og kaffen.

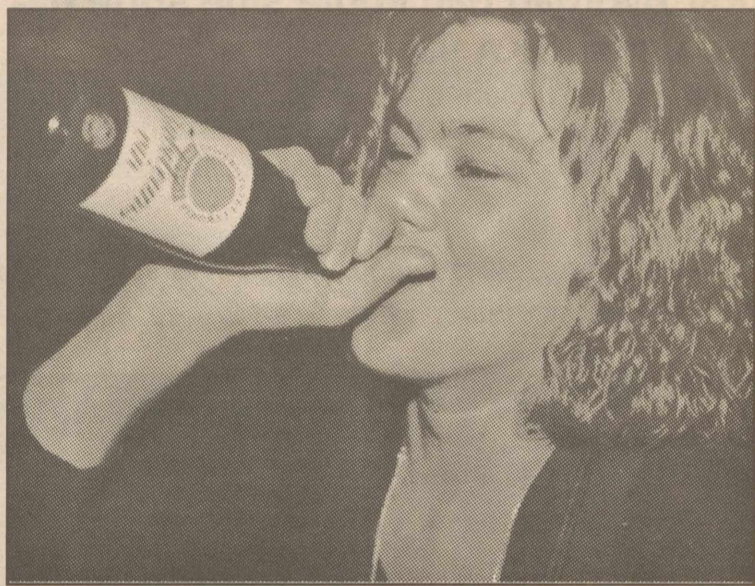
Bildet til venstre:

Tromsøs svar på Everly Brothers, Jørn Hoel og Steinar Albrigtsen, holdt konsert i en smekkfull lysgård i MH-bygget. Respon- sen fra publikum var det ingenting å si på, det var kjempestem- ning fra begynnelse til slutt, og både de unge og de som represen- terte den eldre garde deltok i dansen. Mer- kelig nok var unge kvinnelige studenter i flertall ved scenekan- ten...

Bildet til høyre:

Jubileumskomiteen hadde kjøpt inn flere tusen flasker vin med spesialtrykte etiketter for an- ledningen. Vinen smakte ikke di- rekte vondt, og Elisabeth Meløy ser da ganske så velfornøyd ut der hun prøvesmaker vinen til ære for fotografen.

Bildet til venstre:

Endelig kan vi danse på egen grunn, sa rektor Mjøs i sin åp- ningstale. Nå er det ikke første gangen det er blitt danset i lysgår- den, men det var ikke mindre tri- velig av den grunn.

Aksjon mot lukking:

De lukket Universitetsfesten

-Dette er en midlertidig lukking av Universitetet, som et protestaksjon mot at universitetsstyret på tirsdag skal avgjøre om hovedfagene og flere andre fag skal lukkes. Vi stenger dørene for alle som er over 30 år. Denne grensa er like tilfeldig som en karaktergrense på 2,5 eller 2,7.

Av Marianne Tønnessen og Tomas Sætre (foto)

Det er akkurat blitt mørkt. Fakler lyser opp rundkjøringa overfor MH-bygget. Festbiler og taxier ruller inn og slipper ut parfymekledte mennesker. Ompagniet spiller. Folk er klare for fest- taler, fin mat og Universitetets jubileums-vin.

Men de blir stoppet. Et titalls studenter har sperret inngangen. De har megafon: -Vi håper dere har forståelse for aksjonen vår. Om et kvarter

skal dere få komme inn til aperitifen deres.

Og løpesedler. Og plakater: "Lukking, hvordan føles det?", "Ikke ta fra oss det åpne universi- tetet!", "Det var åpent for dere, nå lukker dere for oss", "Over 30 - ingen adgang".

- Vi ønsker å gjøre folk opp- merksomme på at universitetssty- ret skal behandle lukking av flere begynnerkurs og hovedfag på tirsdag, sier Roger Schjerva, lederen i Sosialistisk Studentlag som står bak aksjonen, - og vi håper folk kan presse på dem som sitter i universitetsledelsen slik at dette ikke blir vedtatt. Jeg tror det er større fare for lukking nå enn no- engang før.

Området foran inngangen fyl- les stadig av av flere festkledde folk, nå begynner det å bli over hundre stykker. Rett foran døra er det blitt trangt, de som er under 30 år kommer ikke forbi alle de eldre som står der og vil inn. Plutselig presser noen seg gjen- nom barrikaden selv om de er over 30. En pels og etpar dresser for- svinner inn i varmen. Og barri- kaden blir skjøvet stadig lenger innover. Men aksjonistene hol- der stand, beina er godt planta på bakken og de står tett. Det har

-Vi ber om forståelse for aksjonen. Om et kvarter skal dere få aperitifen deres, sa Arnt Sommerlund.

gått ti minutter. Noen folk er sinte. Særlig de som står helt foran og blir trykket på bakfra. Noen mener aksjonen er malplas- sert. Men mange er blide og sier at det er en kjempeflott og origi- nalt, de har forståelse for aksjo- nen og står gjerne her en liten stund. Ompagniet spiller lystige sanger litt bortenfor.

Men fremme skjer det saker og ting. Universitetsdirektør Ha-

rald Overvaag prøver å fjerne de- monstrantene, han tar tak i Roger Schjerva, og plakaten han har på magen blir revet i stykker. TV er der og filmer. Overvaag er ikke blid.

-Nå er tidssjemaet sprukket, det var anstrengt nok fra før, sier han. Det er greit at de demon- strerer, men de burde stoppa før. Og du må huske at vi allerede har mange lukkede fag. En tredjedel

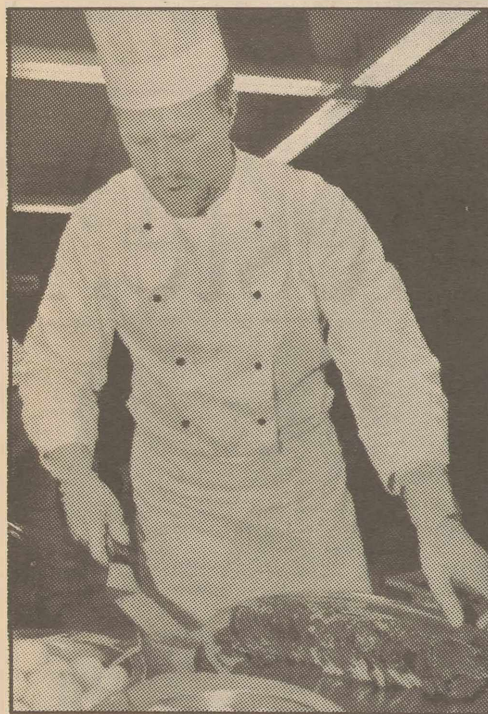
av studentene her går på adgangs- regulerte fag.

Aksjonen er ferdig. Studente- ne som aksjonerte står igjen i inn- gangsdøra, litt slitne men godt fornøyde. Folk er kommet seg inn, festen er igang og åpningsta- len venter.

UiTø 25 år: Hurra for 28. mars!

Applaus for Ompagniet og alle andre som sto bak Universitetets jubileumsfest 28. mars! Rektor Ole Danbolt og kona Hilde (bildet) lot seg villig begeistre over jubileums-komiteens arrangement som markerte åpningen av UiTøs 25 års jubileum. 28. mars 1968 vedtok Stortinget å opprette verdens nordligste universitet, men det var først 1. september 1972 universitetet offisielt ble åpnet.

- Small is beautiful, proklamerte Ole D. Mjøs i sin tale. Med dette siktet han nok til størrelsen på universitetet, for festen var ikke for småtterier å betrakte.

Av Jørn Søderholm
(tekst og foto)

Bildet til venstre:

Odd Bendiksen, en av kokkene som sto ansvarlige for å lage mat til gjestene. Alle kantine-området på universitetsområdet var tatt i bruk, og i ISV-bygget var også lobbyen ved hovedinngangen fylt opp med stoler og bord. Etterhvert merket gjestene at det ble varmt rundt omkring i kantine-ene.

Bildet til venstre:

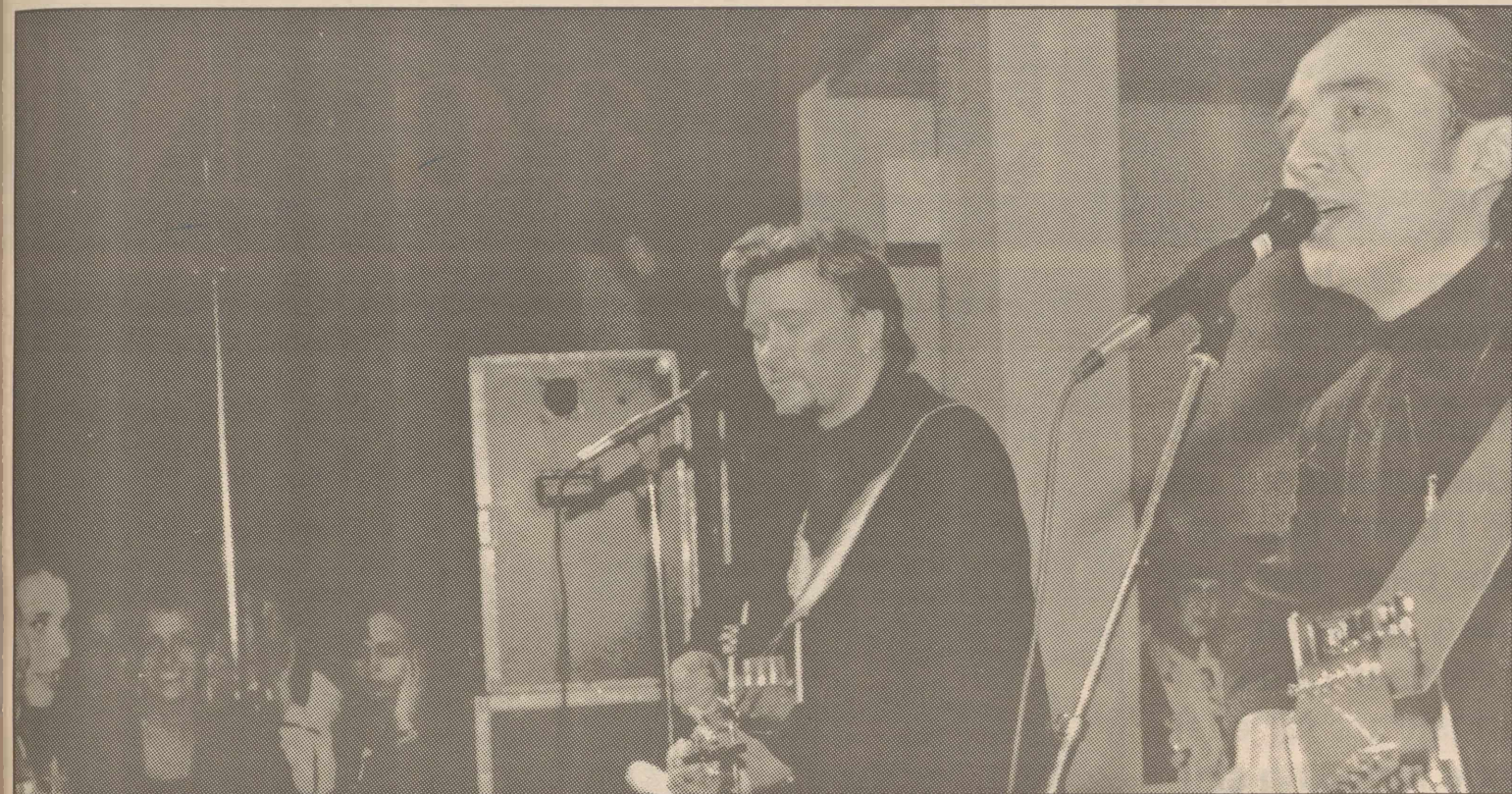
Nærmere 100 servitører var leid inn for å bringe maten og drikken til gjestene. Blant disse var Lena Karlsen, og hun gjorde i likhet med sine kolleger en utmerket jobb. Det kan blant andre Aud Nygård, som her blir servert av Lena, skrive under på. Gjestene var absolutt fornøyde med maten, lot det til. Enkelte forsynte seg opptil flere ganger.

Bildet over:

Ompagniet førte an for de 1500 feststemte gjestene i prosesjonen fra MH-bygget til de ulike kantine-ene. For å unngå påtrengende trakassering av Tromsø-været, gikk prosesjonen i gangene under universitetsområdet. Her fikk mange se en del av universitetet de ikke hadde sett før, og som det ikke er overveiende sannsynlig at de får se igjen på en god stund. Området er nemlig avsatt til lager- og

tilflukts-rom. Ompagniet gikk også rundt til de forskjellige kantine-ene der festmiddagen ble servert. Dette var stort sett den eneste underholdningen de som satt i Stormhallen (UB-kjelleren) fikk, da høytalerene som skulle bringe de forskjellige talene til gjestene i ISV/ISL-bygget sviktet. Før middagen ble det sunget en velkomstsang, og sang ble det også under desserten og kaffen.

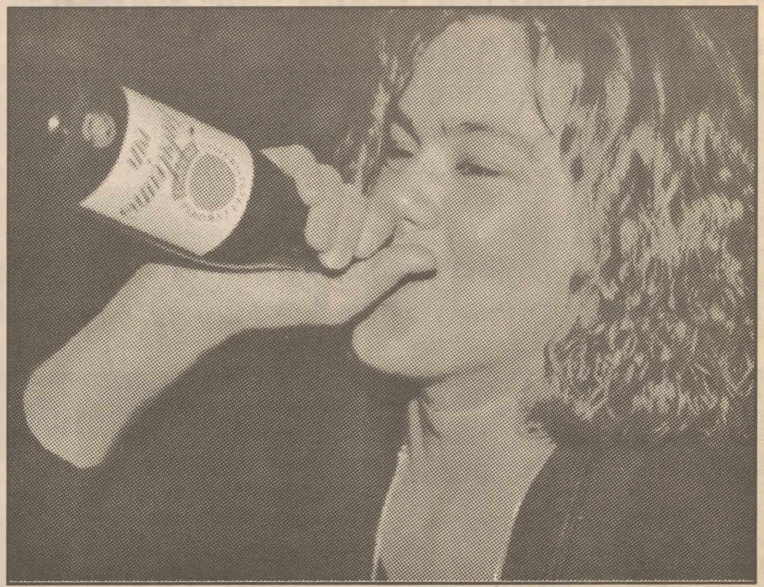
Bildet til venstre:

Tromsøs svar på Everly Brothers, Jørn Hoel og Steinar Albrigtsen, holdt konsert i en smekkfull lysgård i MH-bygget. Respon- sen fra publikum var det ingenting å si på, det var kjempestem- ning fra begynnelse til slutt, og både de unge og de som represen- terte den eldre garde deltok i dansen. Mer- kelig nok var unge kvinnelige studenter i flertall ved scenekan- ten...

Bildet til høyre:

Jubileumskomiteen hadde kjøpt inn flere tusen flasker vin med spesialtrykte etiketter for an- ledningen. Vinen smakte ikke di- rekte vondt, og Elisabeth Meløy ser da ganske så velfornøyd ut der hun prøvesmaker vinen til ære for fotografen.

Bildet til venstre:

Endelig kan vi danse på egen grunn, sa rektor Mjøs i sin åp- ningstale. Nå er det ikke første gangen det er blitt danset i lysgår- den, men det var ikke mindre tri- velig av den grunn.

Aksjon mot lukking:

De lukket Universitetsfesten

- Dette er en midlertidig lukking av Universitetet, som et protestaksjon mot at universitetsstyret på tirsdag skal avgjøre om hovedfagene og flere andre fag skal lukkes. Vi stenger dørene for alle som er over 30 år. Denne grensa er like tilfeldig som en karaktergrense på 2,5 eller 2,7.

Av Marianne Tønnessen og Tomas Sætre (foto)

Det er akkurat blitt mørkt. Fakler lyser opp rundkjøringa overfor MH-bygget. Festbiler og taxier ruller inn og slipper ut parfymekledte mennesker. Ompagniet spiller. Folk er klare for fest- taler, fin mat og Universitetets jubileums-vin.

Men de blir stoppet. Et titalls studenter har sperret inngangen. De har megafon:

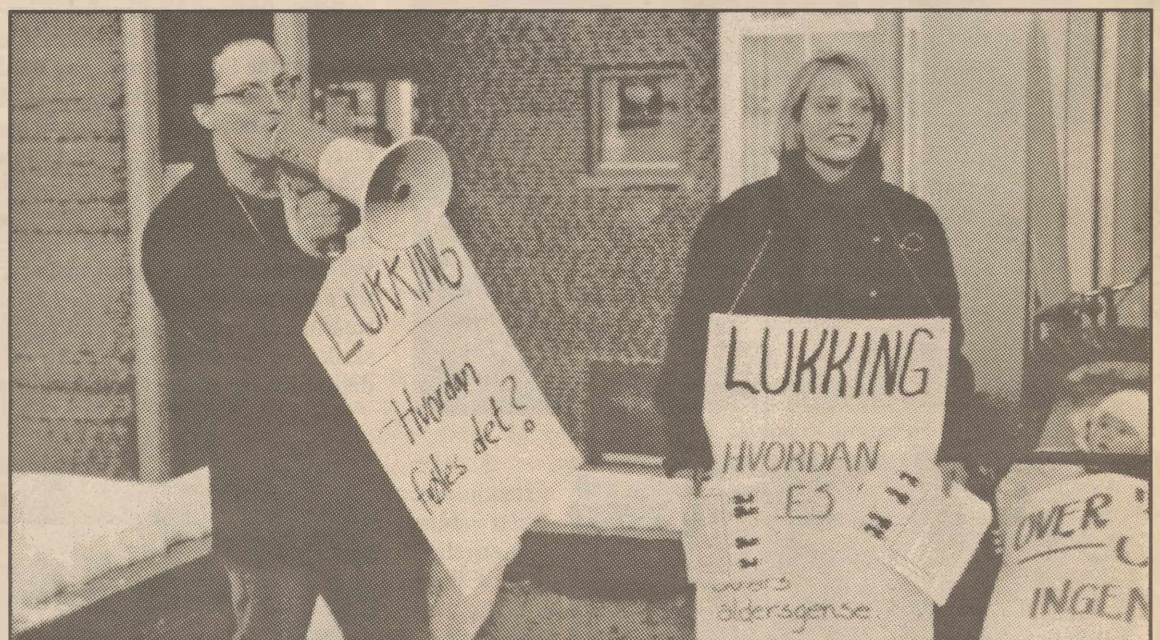
-Vi håper dere har forståelse for aksjonen vår. Om et kvarter

skal dere få komme inn til aperitifen deres.

Og løpesedler. Og plakater: "Lukking, hvordan føles det?", "Ikke ta fra oss det åpne universi- tetet!", "Det var åpent for dere, nå lukker dere for oss", "Over 30 - ingen adgang".

- Vi ønsker å gjøre folk opp- merksomme på at universitetssty- ret skal behandle lukking av flere begynnerkurs og hovedfag på tirs- dag, sier Roger Schjerva, lederen i Sosialistisk Studentlag som står bak aksjonen, - og vi håper folk kan presse på dem som sitter i universitetsledelsen slik at dette ikke blir vedtatt. Jeg tror det er større fare for lukking nå enn no- engang før.

Området foran inngangen fyl- les stadig av av flere festkledde folk, nå begynner det å bli over hundre stykker. Rett foran døra er det blitt trangt, de som er under 30 år kommer ikke forbi alle de eldre som står der og vil inn. Plutselig presser noen seg gjen- nom barrikaden selv om de er over 30. En pels og etpar dresser for- svinner inn i varmen. Og barri- kaden blir skjovet stadig lenger innover. Men aksjonistene holder stand, beina er godt planta på bakken og de står tett. Det har

-Vi ber om forståelse for aksjonen. Om et kvarter skal dere få aperitifen deres, sa Arnt Sommerlund.

gått ti minutter. Noen folk er sinte. Særlig de som står helt foran og blir trykket på bakfra. Noen mener aksjonen er malplas- sert. Men mange er blide og sier at det er en kjempeflott og origi- nalt, de har forståelse for aksjo- nen og står gjerne her en liten stund. Ompagniet spiller lystige sanger litt bortenfor.

Men fremme skjer det saker og ting. Universitetsdirektør Ha-

rald Overvaag prøver å fjerne de- monstrantene, han tar tak i Roger Schjerva, og plakaten han har på magen blir revet i stykker. TV er der og filmer. Overvaag er ikke blid.

-Nå er tidssjemaet sprukket, det var anstrengt nok fra før, sier han. Det er greit at de demon- strerer, men de burde stoppa før. Og du må huske at vi allerede har mange lukkede fag. En tredjedel

av studentene her går på adgangs- regulerte fag.

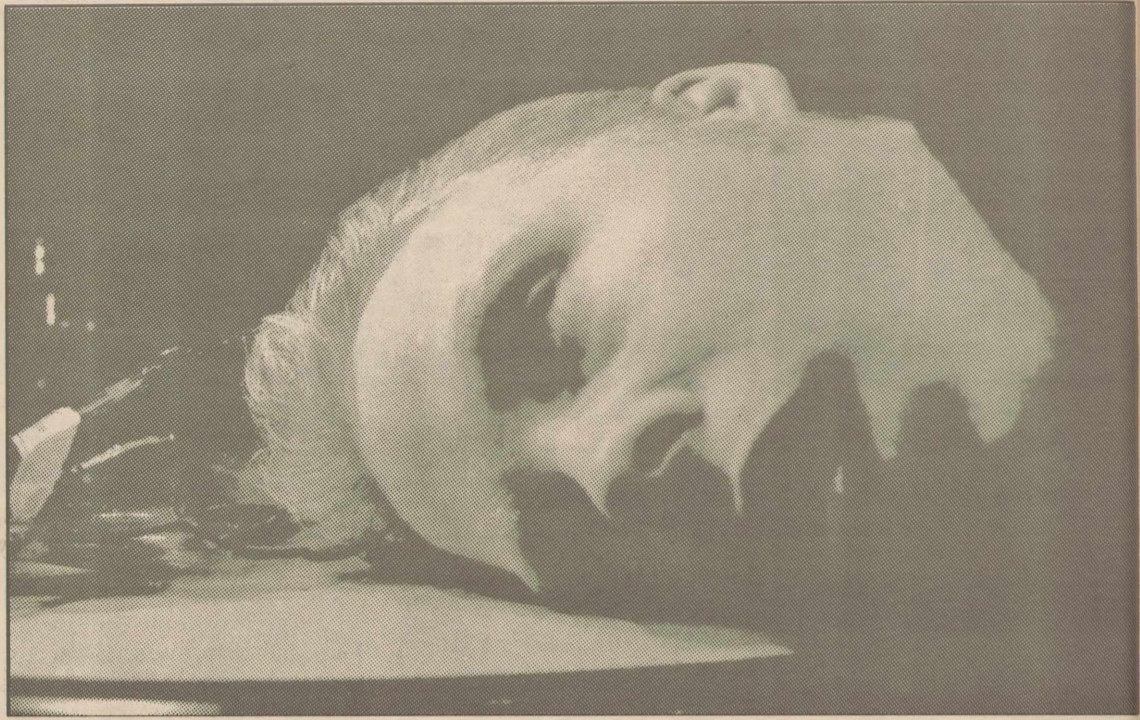
Aksjonen er ferdig. Studente- ne som aksjonerte står igjen i inn- gangsdøra, litt slitne men godt fornøyde. Folk er kommet seg inn, festen er igang og åpningsta- len venter.

Who killed M

Dette er historien om et lite drap. Mordet på UiTøs selvutnevnte Gudfar, Mathias Gibert.

Prototypen på en fremadstormende ung mann, japp, medisinerstudent og sønn av en kjent lege i byen. Han var ikke en av Guds beste barn. Det han trengte skaffet han seg gjennom utpressing, svik og bestikkelser. Dette var noe alle i hans omgangskrets før eller senere erfarte. Følgende fortelling skildrer hvordan han endte sine sorte dager under UKA 93.

Ide, tekst og foto: Utopia fototeam

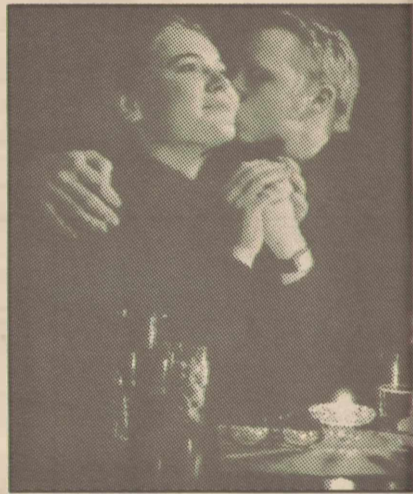
En død Mathias Gibert.

Det er fredag ettermiddag. Værgudene har slått seg vrang, og ute herjer stormen. Man kan høre vindens sultne og tørste hyl. Plutselig går strømmen i hele Nord-Norge, og panikken griper om seg.

Heftig diskusjon i Bodegaen.

1. Like før har fire studenter søkt tilflukt i Bodegaen. De har slått seg ned ved et bord og deler noen norske Rødvin - kvasi-intellektets favoritt. Antropologistudent Torfinn Høyerdal skjenker i glassene. Han er særlig oppmerksom overfor jus-studine Trine-Lise Undervåg. Ved hennes side sitter eks-kjæresten Mathias Gibert. Sistemann i følget er frøken Undervågs nåværende elsker, den alltid like årvåkne psykologistudent Bjarte Grønnfeldt. Inn fra gangen kommer Lucifine Smitt, den vakre jus-studinen (1,6 fra 3. avdeling), som har den tvilsomme gleden av å være Mathias Giberts kjæreste. Dagen før, under en romantisk middag hadde han bedt henne om å komme ned i Bodegaen til et lite vennetreff.

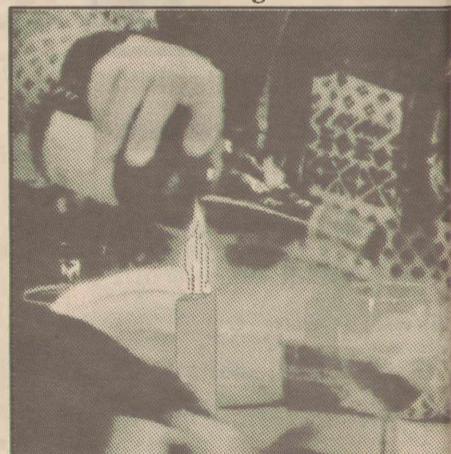
Romantisk middag for to.

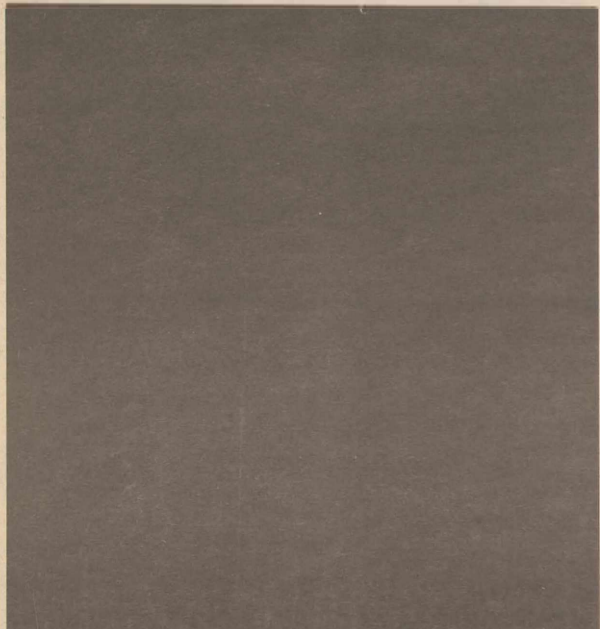
Smitt ankommer til en intens krangel.

2. Ingen legger merke til henne i det hun kommer inn i rommet, fordi en kraftig diskusjon pågår rundt bordet.

En diskusjon der stort sett alle er uenige med Gibert. DI det Lucifine Smitt nærmer seg bordet når diskusjonen, som nå er blitt en ekte norsk krangel, sitt høydepunkt. Psykologistudenten har hevet seg over den gemene hop og patter dovent på en rev. Videre later det til at den opprørte Høyerdal forsøker å roe ned Gibert, ved å sjenke ham litt mer vin. Dette legger den opphissede Gibert ikke merke til, da han er travelt opptatt med å holde hendene på den hysteriske Undervåg. Hun prøver desperat å rive seg løs slik at hun kan klore ut øynene på svikeren Gibert. I forsøket slår hun ut det romantiske stearinlyset. I det lyset slukkes, går kjeklingen over til et skrik, og man hører lyden av glass som knuses. Det blir dødsstille, og man frykter det verste.

Vin skjenkes og lys veltes.

I stummende mørke skjer det.

3. Når stearinlyset blir tent igjen, ligger Gibert blodig over bordet. Lucifine Smith betrakter oppstyret med kalde øyne og lovens "tykke røde" under armen. Dette varmer hennes hjerte: teori i praksis - et ekte mord.

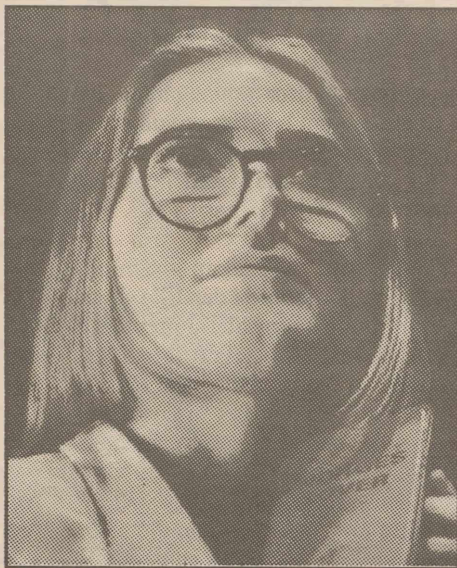
Et fryktelig syn, og en pangstart på en karriere for jus-studine Lucifine Smith.

Mathias Gibert?

4. Selv om mordofferet, hennes elskede Mathias Gibert, ligger måpende og død over bordet omgitt av restene av en knust vinflaske, ser hun på dette som mulighet til en lynkarriere.

Dødsårsaken ikke er vanskelig å fastslå på grunna av den knuste flasken.

Frøken Smith tar saken umiddelbart, og gir ordre om å stenge døren, slik at morderen ikke slipper unna lovens (hennes) lange arm. Et logisk resonnement sier henne at det bare er en av de tre personene offeret delte bord med som kan ha begått mordet. Ingen andre hadde mulighet til å utføre gjerningen mens lyset var slukket.

Frøken Smith tar saken.

6. Deretter betrakter frøken Smith antropologstudenten Torfinn Høyerdal, som ser lamslått ut. Like før lyset gikk ut hadde hun sett at han hadde holdt drapsvåpenet i sin høyre hånd. I seg selv meget mistenkelig. Smith vet at Høyerdal og Gibert i flere år har bodd på samme gang i Ørndalen, og at de etterhvert har utviklet et slags kameratskap. Derfor fikk den utflippa Høyerdal for noen uker siden i desperat pengene låne 10 000 kroner av besteborger-sønnen Gibert. Pengene skulle vært tilbakebetalt dagen før mordet, men Høyerdal hadde ikke stål å gi. Det førte til at Gibert, i drosjekøen noen timer før han selv ble drept, truet Høyerdal høylydt med å avsløre at han bodde på ulovlig framleie på Ørndalen. Trusselen virket realistisk da Vidar Bakken var en gammel venn av familien Gibert. Det hele endte med et kraftig basketak, der Høyerdal ydmykende ble slått i bakken foran måpende venner.

En kveld hadde Høyerdal dypt nede i en vinflaske også betrodd frøken Smith at han for noen år siden hadde mistet sin kjære Trine-Lise til Gibert. Men nå hadde Gibert forlatt jenta, som var gravid og ulykkelig. Under samtalen hadde Høyerdal forbannet Gibert.

En lamslått antropolog.

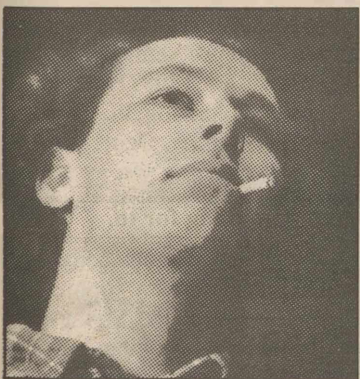
5. Motivet virker klart nok, eller var det for opplagt? Det var flere i rommet som hadde sterke motiv for å ta livet av Gibert.

Smith vender seg først mot Gilberts eks.kjæreste, Undervåg. De var sammen i to år, inntil Gibert nylig gjorde det slutt. Dette skjedde under dramatiske omstendigheter og i all offentlighet utenfor en av Tromsøs mer lugubre utesteder. Undervåg var desperat da hun var gravid. Men Gibert hadde bare ledd, og bedt henne om å ta en abort, til tross for at hun var troende katolikk. Smith hadde onsdag overhørt en telefonsamtale mellom Gibert og Undervåg, der han truet med å fortelle hennes fisefine familie at hun var på tjukken hvis hun ikke sluttet å plage ham med den kommende lausungen.

Dersom frøken Overvåg ikke kunne få sin kjære Gibert, ville hun da drepe ham for å bevare sitt gode navn og rykte? Undret Smith.

Vakker - men farlig?

Gal, eller...?

Vennskap og tenner knuses, til alles forferdelse.

7. Heller enn å komme med en forhastet slutning, bestemmer Smith seg for å ta for seg den tredje personen i rommet, Bjarte Grønnfeldt, for også denne hadde motiver for å begå en slik ugjerning.

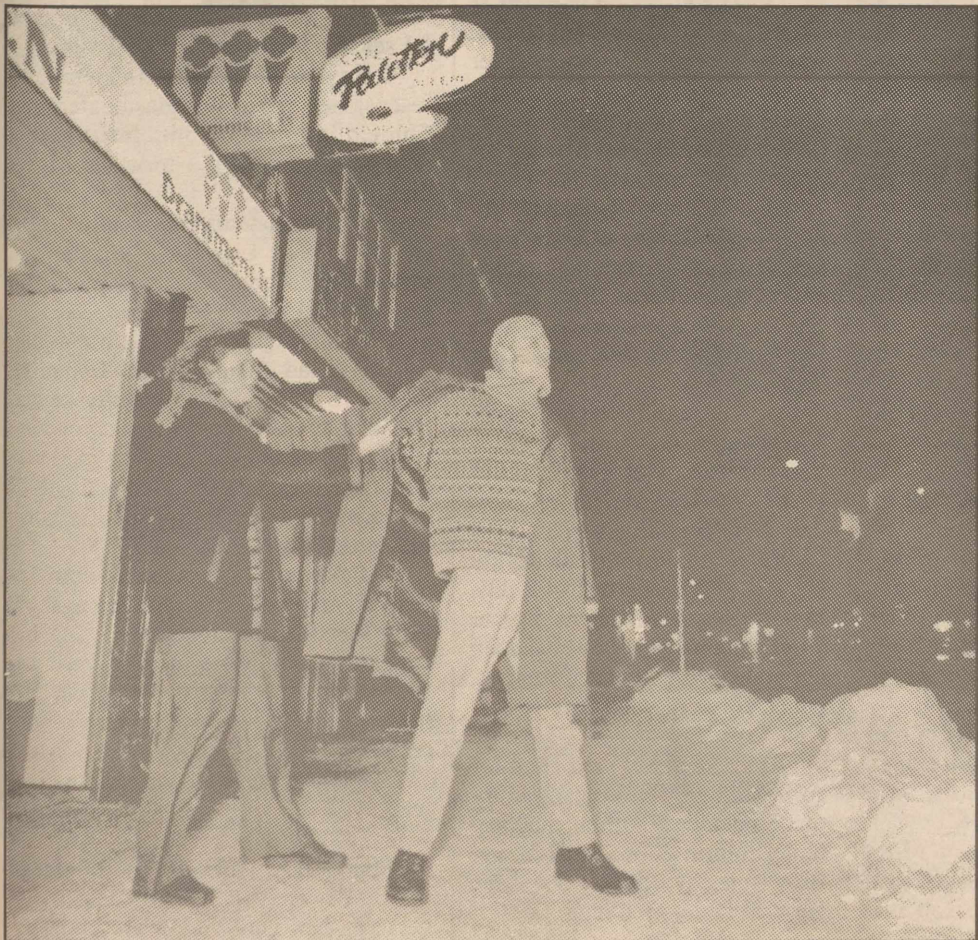
Gibert hadde mandag kommet hjem temmelig dritings og hevdet at Grønnfeldt var splitter pine gal. Grønnfeldt hadde anklaget Gibert for å ha et forhold på si med Undervåg. Han hadde truet med å raske ballene av Gilbert hvis han ikke holdt seg langt unna Trine-Lise.

Da hadde Gibert svart med samme mynt, og påstått at Bjarte var schizofren og manisk-depressiv. Dette hadde Grønnfeldt tatt svært ille opp. Men Gibert lot seg ikke skremme, han satte kniven for strupen til Grønnfeldt; og truet med å sette opp prisene på det stoffet han skaffet fra Dyreavdelingen på sykehuset.

Konstateringen av at alle tre hadde klare motiv forvirret henne sterkt, og hun ser seg derfor nødt til å be deg om hjelp til å løse mysteriet.

Hvem er galest?

Mor og barn sviktes av en kynisk medisiner-student.

Skriv ned din ide, og legg den i redaksjonens postkasse. Beste løsning vil bli illustrert og trykt i neste nummer.

Gratis barnevakt

-Vi vil prøve å koble studerende aleneforeldre med studenter som er interessert i å sitte gratis barnevakt, sier sosialkonsulent Ann Torunn Olsen og Cecilie Bakken.

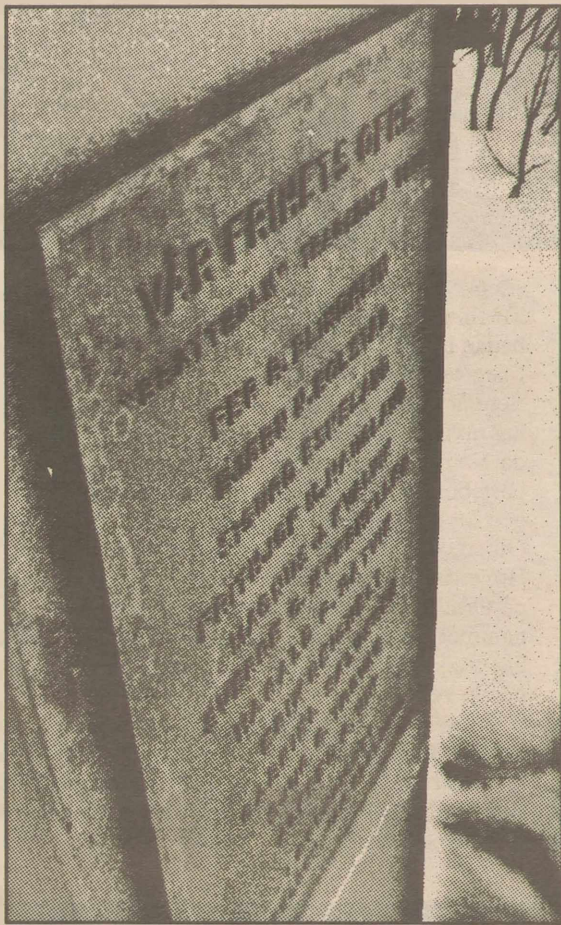
Idéen er hentet fra Bergen hvor ordningen har fungert i flere år.

-Der går det så bra at de nå har overskudd på barnevakter, sier Olsen. Foruten å avlaste aleneforeldrene mener hun dette også er en bra måte for studentene å knytte sosiale kontakter på.

For de som er

interessert, er det snakk om å sitte barnevakt hver 14. dag. Man må minimum kunne sitte hver tredje uke, dette for å få kontinuitet i forholdet. De eneste utgiftene foreldrene skal ha er at de må betale transportutgifter og sørge for mat til barnevakten.

Cecilie Bakken vil bli betalt av Studentsamskipnaden for å være kontaktperson for de som er interessert. Hun vil holde til på SU-kontoret i hovedgården hver mandag og fredag klokka 11 til 14 fra og med 16.april.

Åtte mann skutt ved Hovedgården

Rett ovenfor hovedgården på stien opp mot lysløpa kan du se en mur og en bautastein i grøftekannten. Der ble åtte mann henrettet ved skyting den 2. april 1943. For 50 år siden.

De var mannskap og motstandsfolk ombord i den lille skuta "Brattholm" som ble angrepet av et tysk krigsskip i Tofthjorden på Rebbenesøya den 30. mars. De var tolv i alt. En ble drept i angrepet, og ti ble tatt til fange. To av dem døde senere av skadene de fikk. En av dem unnslopp og greide å flykte til Sverige. Han het Jan Baalsrud og historien hans er filmatisert i "9 liv".

P2 har et program om saken 30. mars, klokka 13.02.

Eit matematisk geni

Folk som tar turen innom biblioteket på MH-bygget i disse dagar, bør ta seg tid til å sjå nærmare på den utstillinga som står i resepsjonen. Utstillinga om det matematiske geniet Sophus Lie. Ei utstilling som viser at det ikkje berre er Niels Henrik Abel som har sett Noreg på verdskartet når det gjeld revolusjonerande nyskapingar innan matematikk.

Av Robert Hagen

Sophus Lie blei fødd den 17. desember 1842 i Nordfjordeid i Sogn og Fjordane. Faren blei seinare sokneprest i Moss, og her vaks unge Sophus opp. Skulegongen avslutta han ved Nissens Latin- og Realskole i Christiania, kor han tok ein veldig bra examen artium. Embedseksamen blei det i 1865 og fram til 1868 arbeida han som assistent i astronomi og ga undervisning i matematikk. Året 1868 blei vendepunktet i hans liv. Då leste han nokre bøker av Poncelet og Plücker - og fann snart ut at dette var hans felt. Matematikken blei hans liv og han skulle snart gjere seg kjent både i Noreg og i utlandet. 1871 tok Sophus Lie sin doktorgrad og 30 år gammal blei han professor. Perioden som no fulgte var utan tvil den mest fruktbare i hans liv. Den enkle men fundamentale ideen å representere geometriske objekt i eit rom ved punkt i eit anna rom spelar ei sentral rolle i Sophus Lie sin matematikk. 1886 blei Sophus Lie professor ved universitetet i Leipzig og her skulle han no arbeide fram til 1898. Opphaldet i Leipzig var ikkje berre ein dans på roser. Vel kunne Sophus Lie arbeide i eit betre forskar og matematikar miljø enn i Christiania, men han var ille plaga av heimlengt og nerveproblem. Heim kom han ikkje før hausten 1898. Han var då alt merka av sjukdom og klarte snart ikkje å gjere førellesningar. Den 18. februar var det heile over, og ein av Noreg sine mest kjente vitenskapsmenn var ikkje meir.

Utstillinga er laga i samanheng med at det i 1992 var 150 år sia Sophus Lie blei fødd, og var ein del av "Sophus Lie Memorial Week", som matematisk institutt i Oslo arrangerte frå 17 - 22. august i fjor. Ein av dei som står bak utstillinga er professor Eldar Straume frå seksjon for matematikk i Tromsø.

Det fyrste ein ser når ein kjem inn i resepsjonen er ein stor glasmonter. Her finn ein informasjon om "International Sophus Lie Centers" i Moskva, Minsk og Tartu.

Dette er matematiske sentre inspirert av Sophus Lie sine idear, og som mellom anna underviser studentar om Lie algebra og Lie grupper.

På utstillinga kan ein òg lese at han sat ein måned i fengsel i byen Fontainebleau i 1870 under den fransk-tyske krigen. Sophus Lie blei mistenkt for vere tysk spion og at papirane hans med matematiske formlar var kodemeldingar til den prøysiske hæren. Sophus Lie kommenterte sjølv hendinga slik:

- Ulykken er ikkje så stor nå som den er over, men den kunne blitt ein avskyelig affære i denne forykte tid. Jeg har forresten tatt tingene med en veritabel filosofi. Jeg tror en matematiker er forholdsvis godt skikket til å være i fengsel.

Ein iskald herre, denne matematikaren!

Sophus Lie var fleire år framfor si tid, og det er fyrst i disse dagar at ein verkeleg har oppdaga kor viktig det arbeidet han utførte var. Ein matematisk pioner vi med rette kan vere kry av!

Jeg opplevde Ham

Jeg sitter på bakste rad og kikker på Ham. Det er rart og spennende og egentlig en litt fremmed verden for meg. Vi er flere her, omtrent seksti stykker nå. Klare for intriger og konflikter, for Twin Peaks, for Dynastiet. Jeg liker Ham. Her kan jeg være med å bestemme handlinga også.

-Innlegg, en finger i været. Replik, to fingre i været. Saksopplysning, vis en T med hendene.

Jeg har kjøpt inn kakao og sjokolade og lakris og brus, og funnet meg en grei plass bakerst med god utsikt. Klar for Ham. Møtet har starta for en stund siden, vi er kommet til en ganske gøy sak nå tror jeg. En menig student har fremma forslag om at studentpolitikere skal få mindre lønn. Sier at de er snyltere på de andre studentene. Aldri mer lønn enn det andre studenter får i stipend og lån.

Talelista er blitt kjempelang på denne saken. Den ene studentpolitikeren etter den andre går fram og skriver hvor mye de tjener på tavla. Omtrent 5000 i måneden på noen av dem. Og de forklarer at det er en hard jobb og at det ikke er spesielt godt betalt i forhold til innsatsen. Forslaget blir stemt ned.

Tenk at han turde å ta opp det forslaget her. De fleste ser ut til å være betalte studentpolitikere, eller i allefall går de med en liten sanna i magen.

-Jeg er også uenig på endel vesentlige punkter, men disse ser jeg ikke på som vesentlige.

Det er som et eget språk her, egne regler for kommunikasjon som er felt ned i replikker, tale-tid, avstemninger. Av og til går det litt fort for meg. Ei hånd opp her - dette ser jo greitt ut. Jeg har ikke lest ordentlig gjennom sakspapirene på forhånd. Og av og til er det veldig likt, omtrent like mange for som imot. Da var det kanskje jeg som avgjorde det. En litt rar

maktfølelse sitter i meg.

På et par benker foran sitter noen og drikker øl pakka inn i papir. På sakslista står Studentpub. Det er nok den de venter på. Men jeg får prøve å følge med litt her.

-Da har vi et endringsfor-slag til § 3.8 i organisasjons-utvalgets innstilling. De som mener ordet "studentstyret" i siste setning skal byttes ut med "neste allting", viser stemmetegn. De andre forholder seg i ro.

En baby brister ut i høylydt gråt da endringsforslaget blir nedstemt.

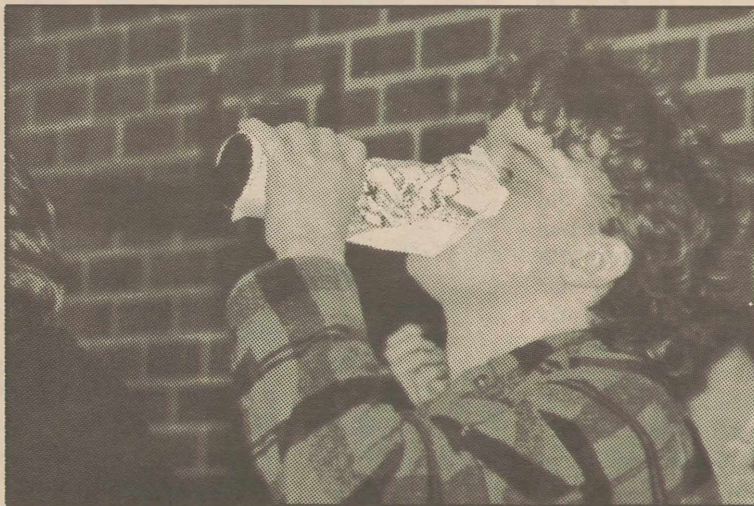
-pub er mer enn øl og øl er mer enn alkohol.

Nå er vi på studentpubsaken. Vi vedtar å gå inn for å få studentpub på universitetsområdet. Etter den saken er det bare noen og tyve stykker igjen. Resten har forlatt Ham.

Men det er mange saker igjen. En utsatt sak fra ifjor blir utsatt med stort flertall. Og nå kommer en tung sak. Skal universitetet ha ansvaret for studentvelferd?

-Æ vil ikkje!

Her ble det uavgjort, 10 -

10. Folk begynner å lure på om den glisende studentrådslederen vil bruke sin dobbeltstemme og la universitetet få ansvaret. Men de hadde visst ikke telt ordentlig - vi stemmer en gang til og det blir 11 - 10. Hovedallmøtet går ikke inn for at universitetet skal ha flest representanter i Samskipnadsstyret.

Etterhvert dukker det fram fler og fler personstrider, det er nesten bare aktive studentpolitikere igjen nå, ser det ut til.

Vi er kommet til valget til Samskipnadsstyret.

-Svaret er ja. Selvfølgelig er dette snikinnføring av styreleder.

Jeg skjønner meg ikke helt på denne debatten; skal lederen av Samskipnadsstyret velges her eller skal vi velge alle styrerepresentantene først og så velger de seg en leder? Jeg tror det er det vi diskuterer nå.

-Dette er lenge før din tid, så det må du bare glemme.

Egentlig skjønner jeg jo at de ikke kan forklare alt hele tida, for tida går og nå er det allerede

ganske seint.

-Æ e rett og slett så sliten at æ veit ikke ka æ ska si

Så ser jeg plutselig et hode og noen skuldrer som spretter opp noen benker foran. Det må ha vært ei som har sovet litt ned på benken, nå følger hun med igjen.

Det er tre stykker som stiller til valg som Samskipnadsleder. Martin Rasmussen som er leder nå, Sigmund Holstad og Lena Skau.

-Æ trodd æ sku kvælt han Martin Rasmussen.

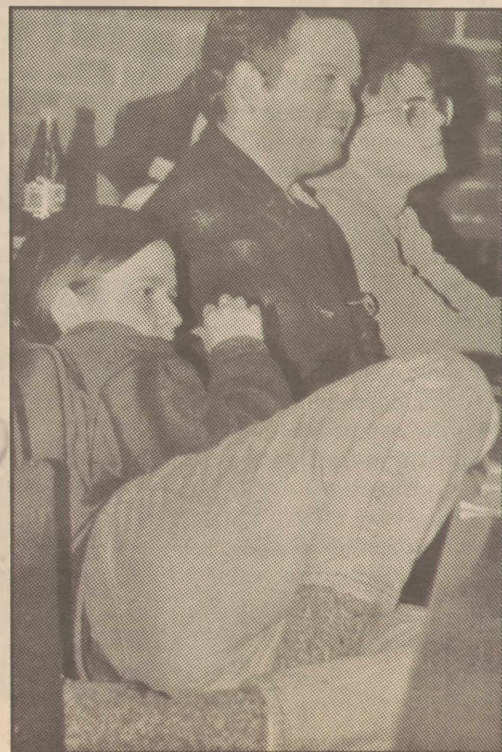
Men Sigmund Holstad trekker seg når han ser at Lena Skau stiller, han ville bare ha en motkandidat til Martin Rasmussen. Så da er det de to igjen, vi skriver stemmelapper og tellekorpset teller.

Lena Skau blir valgt. Martin Rasmussen vil ikke sitte i Samskipnadsstyret hvis ikke Lena trekker seg som lederkandidat. Det gjør hun ikke.

Valget av studentrådsleder ble utsatt til neste gang, de hadde ikke funnet noen kandidater. Det er 24 studenter igjen, og kakaoen og godteriet er borte forlengst. Nå er vi ferdige. Klokka er nesten elleve.

Vi må ta farvel med Ham for siste gang nå. Neste gang kommer Studentenes Allting, med mer underholdning og festligheter. Ikke vet jeg hvordan det blir. Men jeg skal få det med meg.

Marianne Tønnessen og Geir K. Ronland (foto)

KULTUR

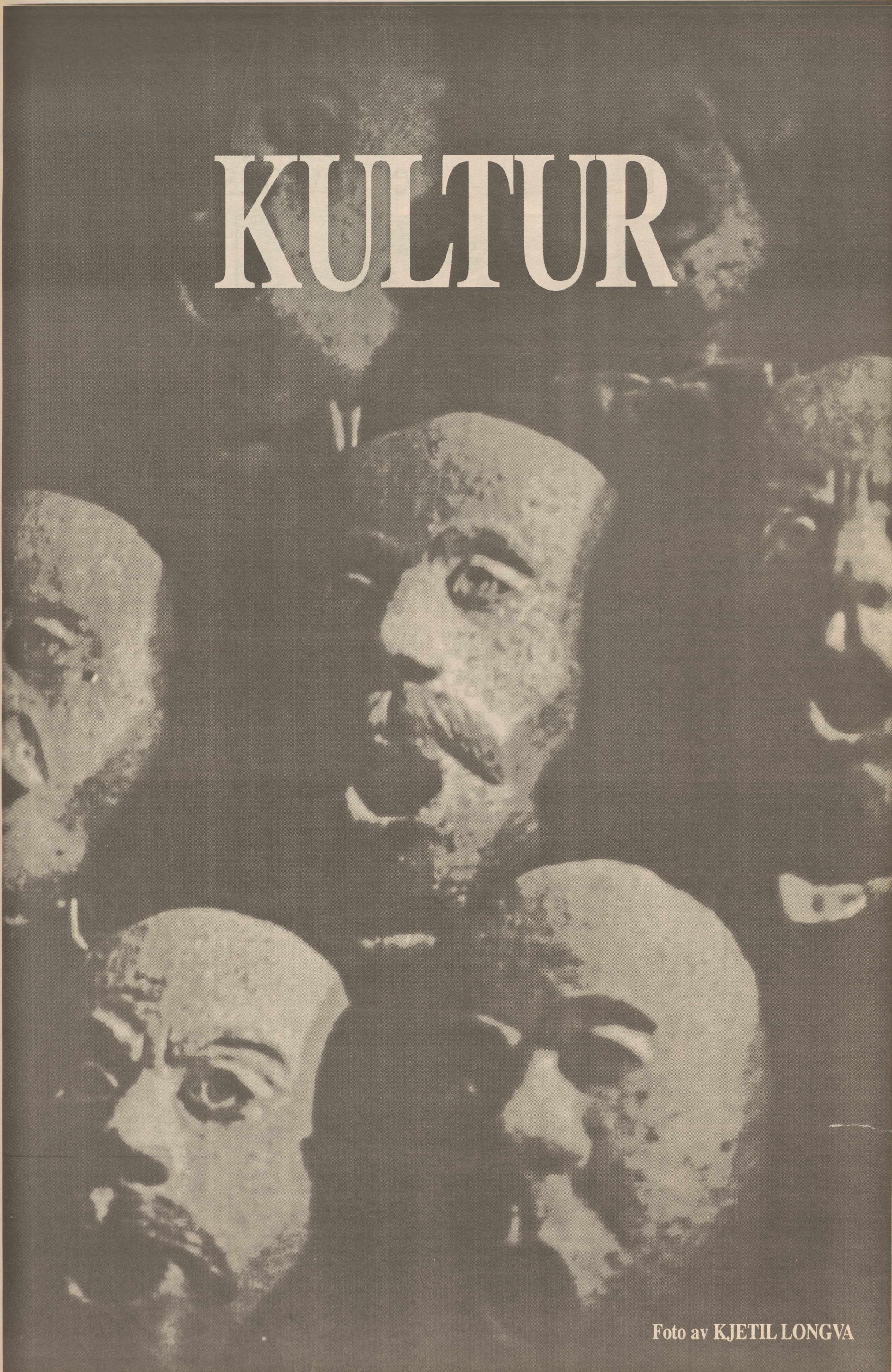

Foto av KJETIL LONGVA

TEMA

WOODY ALLEN

- et nevrotisk filmgeni

Woody Allen har hatt et seksuelt forhold til sin stedatter, Soon-Yi (22), og i tillegg har han misbrukt sin egen adoptivdatter Dylan (7). Dette er beskyldninger som Mia Farrow kommer med i den opprivende foreldrerettssaken mellom henne og Allen som pågår akkurat nå.

I 1991 innledet Woody Allen et forhold til Soon-Yi, en av Farrowes adoptivdøtre fra et tidligere ekteskap. Han fikk etter hvert også et godt forhold til Dylan, og Allen mener at Farrow er fullstendig paranoid og sjalu på ham fordi han kommer godt overens med ungene deres. Hun har allerede 11 av dem (3 sammen med Allen), og ønsker stadig å adoptere flere. I retten sist uke tegnet han et bilde av henne som hans mislykkede kjærlighet, og hun brast ut i tårer. Scenen kunne like godt vært tatt rett ut av en av Allens filmer.

Allen Stewart Konigsberg ble født i Brooklyn i Desember 1935. Begge foreldrene hans var av jødisk avstamning; faren var gullmed av yrke og moren jobbet i en blomsterbutikk på Manhattan. Men det var til dels knagde tider for familien, og faren måtte ta jobber både som kelner og drosjesjåfør.

Når Allen ser tilbake på oppveksten sin, karakteriserer han seg selv som en misfornøyd og sjenert tenåring - uten at han kan si hvorfor. Han ignorerte foreldrenes mas om å skaffe seg en god utdannelse, og brorparten av tida i oppveksten ble brukt til å lese tegneserier, lære seg tryllekunst og høre på jazz. Det eneste han fant interessant i undervisningen var de gangene han fikk lage historier; skrive stiler og kåseri.

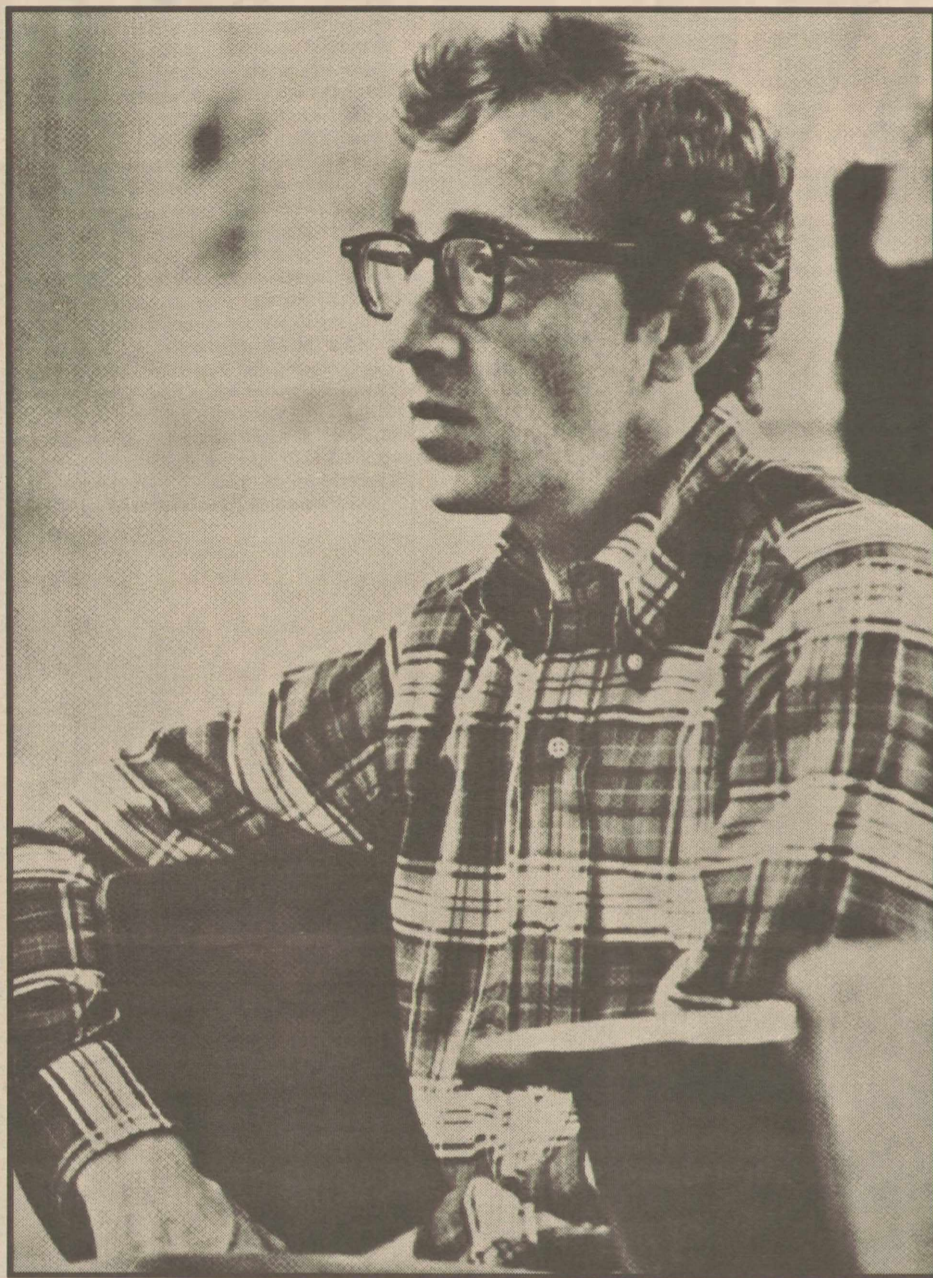
-Jeg har bestandig hatt talent for å skrive. Det var alltid jeg som måtte lese stilen min høyt for de andre elevene i klassen.

Egentlig hatet han skolen, og da han endelig var ferdig med High School, begynte han på et filmstudium på Universitetet i New York. Men siden Allen foretrakk å gå på kino i stedet for å delta i undervisningen, ble han utvist etter ett semester.

Allerede tidlig i femtiårene skrev han vitser, kåseri og sketsjer. Da han var 18 år gammel fikk han fast jobb som vitsemaker i et PR-firma i New York, og han lagde opp til 50 sketsjer per dag for klienter som for eksempel Bob Hope og Guy Lombardo. Historiene undertegnet han med "Woody". Få år senere lagde han manuskripter til hele show for kjente komikere i New York. Men de større prosjektene hans ble etter hvert mer og mer personlige, og til slutt fikk showene sin tiltenkte betydning kun dersom de ble framført av Allen selv.

Det var først i 1960 at han for alvor ble motivert til å satse fullt ut på opptredener i forskjellige klubber i New York. De nye forretningsførerne hans, Jack Rollins og Charles H. Joffe, klarte å endre noe i Allens tilbaketrunkne vesen, og komikeren fikk en ny vår. Hans egne "stand up comedian"-show med den spesielle storbyhumoren ble meget godt mottatt av publikumet i The Big Apple; Woody begynte for alvor å bli berømt. Den dag i dag sverger han til de samme managerne.

I monologene ville Allen utforske kvaliteten i det moderne livet - på en humoristisk måte. Og det moderne livet - det er identisk med livet i New York, byen Allen forguder gjennom filmene sine. Stress, spenning og engstelse ble viktige ingredienser i showene hans. Da han begynte å gå regelmessig til psykiater, krydret han opptredenene sine med psykoanalytiske teorier. Han begynte å kaste inn sitater fra Freud,

"En dag stod jeg der - og alle bygningene var forsvunnet. Plassen var helt tom, og solen som skinte ned på den fikk alt til å virke enda mer forlatt. Jeg tenkte bare på hvordan det var å sitte der i mørket, med en eksotisk verden rundt meg; en verden som jeg var en del av. Livet på lerretet var så livlig og ekte. Det var umulig å forestille seg at alt dette ville forsvinne en dag... Da gikk det opp for meg at en epoke var over. Nå kommer de til å finne opp en fantastisk høy-oppløselig TV-skjerm, og ungene kommer til å vokse opp uten den erfaringen det er å gå på teater - de får ikke engang vite hvordan det er å gå på kino."

FILMOGRAFI

R: Regi	1979 RMS Manhattan
M: Manuskript	1980 RMS Stardust Memories
S: Spiller en rolle i filmen	1982 RMS A Midsummer Night's Sex Comedy
F: Forteller	1983 RMS Zelig
1965 MS What's New, Pussycat?	1984 RMS Broadway Danny Rose
1966 RMS What's Up, Tiger Lily?	1985 RM The Purple Rose of Cairo
1967 S Casino Royale	1986 RMS Hannah and Her Sisters
1969 RS Take the Money and Run	1987 RMF Radio Days
1971 RS Bananas	1987 RM September
1972 MS Play it again, Sam	1987 S King Lear
1972 RMS Everything You Always Wanted To Know About Sex (But Were Afraid To Ask)	1988 RM Another Woman
1973 RMS Sleeper	1989 RMS New York Stories ("Oedipus Wrecks")
1975 RMS Love and Death	1989 RMS Crimes and Misdemeanors
1976 S The Front	1990 RM Alice
1977 RMS Annie Hall	1991 S Scenes From a Mall
1978 RM Interiors	1992 RMS Shadows and Fog
	1992 RMS Husbands and Wives

Kafka, Schopenhauer, Kierkegaard, Ibsen, Shaw - ja, alle de store tenkerne.

På en utrolig måte klarer Woody Allen å gjøre alvorlige spørsmålsstillinger til noe morsomt; det pulserende storbylivet blir nært iaktatt, men likevel holdes det godt på avstand. Problemene følger Allen inn i filmene hans. Her studeres reaksjonene som menneskene får i forskjellige situasjoner. Spørsmålene som stilles blir forlatt uten noen nærmere løsning.

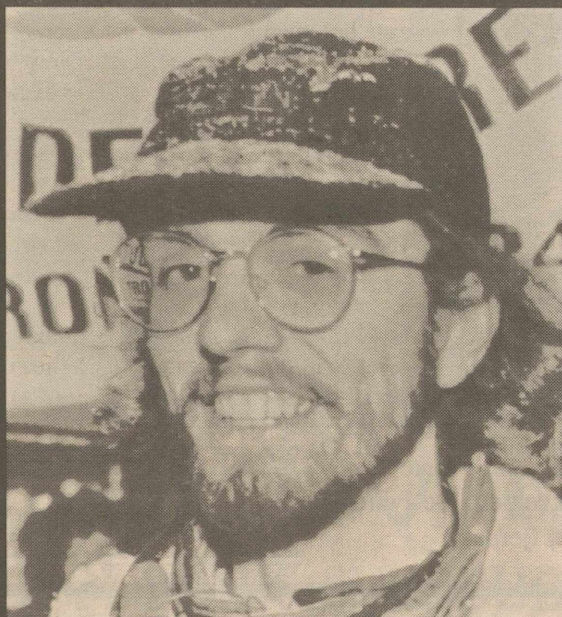
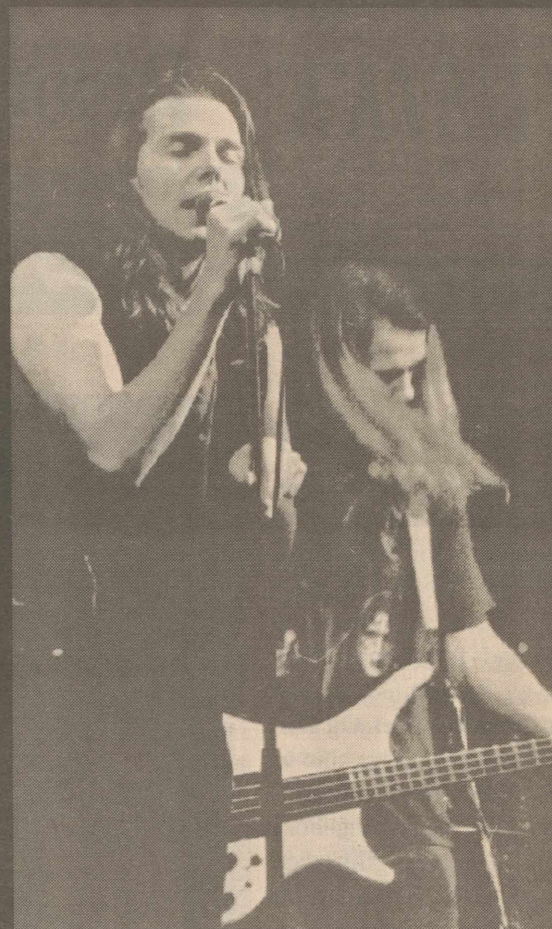
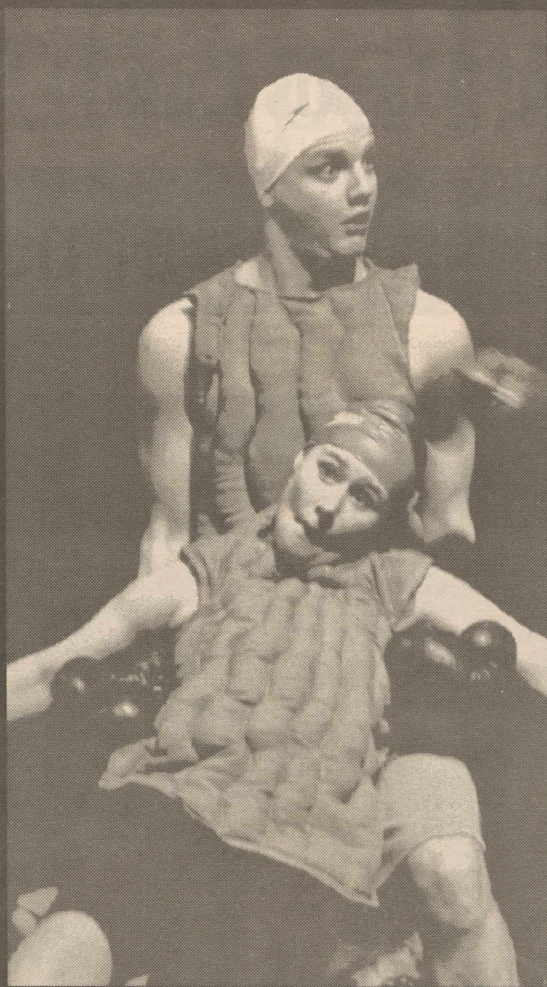
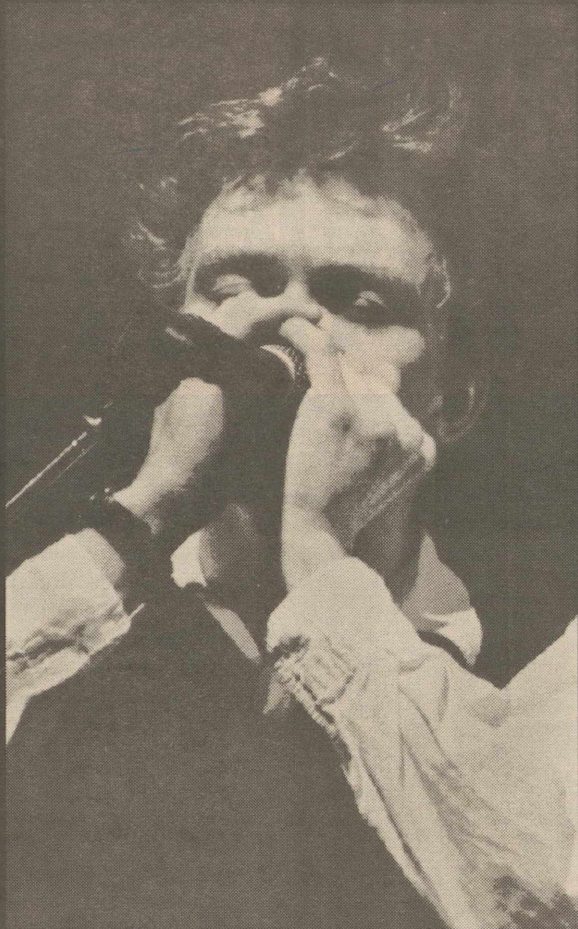
De første filmene hans var noe rotete; de hadde ofte uvanlige tema - og handlingen foregikk som regel i en annen tid, en annen verden. I filmen *Sleeper* (1973) tar Allen for seg en framtidig verden, og i *Love and Death* (1975) er han tilbake i Napoleonstiden. I 1977 staker filmskaperen ut en ny kurs med *Annie Hall*. Dette er en studie av nåtiden og alle problemene som følger med velferdssamfunnet. Bekymringene fra de foregående filmene er med også her, men fra nå av konsentrerer Allen seg mer om storbylivet; livet i New York. Filmene blir også mer selvbiografiske, og den mannlige hovedrollen i filmene etter *Annie Hall* er mer eller mindre et speilbilde av den ekte, nevrotiske og søkende Woody Allen. Selv hevder han at filmene ikke har noen sammenheng med privatlivet hans, men det er vanskelig å forestille seg at de ikke skulle ha det.

I *Annie Hall* spør en av karakterene: "Hvordan kan romantisk kjærlighet overleve stresset i det moderne liv?" Dette spørsmålet kompliseres ytterligere i *Manhattan*: "Hvordan kan et individ oppleve suksess og personlig tilfredsstillelse uten samtidig å ha dårlig samvittighet?" Allens svar på spørsmålene er at det fins ingen svar, bare flere spørsmål og problemer. Dette blir gjennomgangstemat i filmene hans det neste tiåret.

Kjærligheten til jazzmusikk hos Allen kommer klart til uttrykk i filmene. Tonene til jazzmusikeren George Gershwin (som også var av jødisk opprinnelse, og som også vokste opp i New York) blir ofte brukt. Woody spiller selv klarinett, og hver mandag spiller han sammen med et dixielandband i Michael's Pub på Manhattan. Hit rømmer han vekk fra maset, og kan drømme seg bort i musikken - en musikkform som er like variert og spennende som det New York er.

Woody Allens siste film, *Husbands and Wives*, er en nevrotisk skildring av forholdet mellom to vennepar, forholdet mellom mann og kvinne i ekteskapet, og kjærligheten mellom yngre kvinner og eldre menn. Til og med filmingen er meget nevrotisk i denne filmen - kameraet skjelver, og scenene skifter hele tiden. Seeren får en følelse av å være til stede der det skjer, og prøver også å få med seg alt, noe som fører til at filmen virker intens og engasjerende. Som vanlig lar Allen mange spørsmål stå ubesvarte, og denne filmen er blitt godt kjent også utover hans faste publikum, siden den ble utgitt mens den vokale krigen mellom Allen og Farrow var i ferd med å ta av. Massemedia, og dermed også publikum, fokuserte på det de anså som klare paralleller mellom filmen og Allens privatliv. Uansett hvem som får rett - rettsakene har satt sine spor og det blir nok en stund til vi får se noe nytt fra denne fantastiske filmskaperen.

WERNER J. NILSEN
Foto: Arkiv

Uka 93

Revy, konserter, Nord-Norsk frokost, idretts-turneringer og rebusløp for bil. Spennvidde. Mest omfattende Uka noensinne, ihvertfall programmessig. Vellykket? La oss ta et tilbakeblikk, og begynne med revyen, Lunken mottagelse i Tromsøs avviser, men god mottagelse blant studentene. Ord som "kjempebra" og "deilige hoftevrikk" surret i luften etter avsluttet forestilling. Studentene likte revyen, og det var vel det som telte mest?

Så over til konsertene. Jan Eggum, Yeahlowe Swans, ble veldig godt mottatt. Det samme med Dronning Mauds land og Butterfly Garden. La oss slå fast med en gang: Kjempebra! Her slo arrangørene blink.

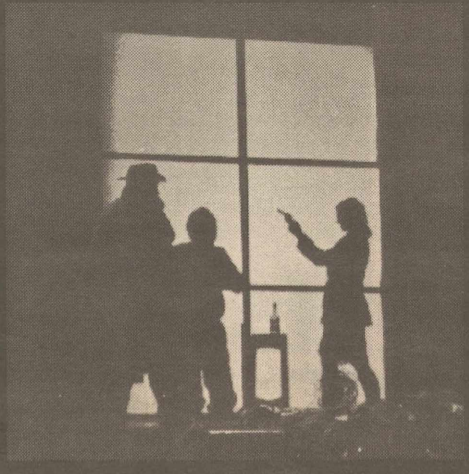
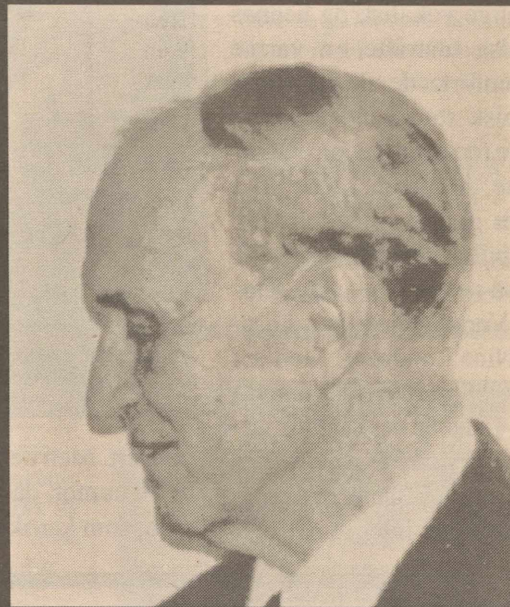
Hva så med et lite arrangement som Nord-Norsk frokost? Ordet kjempehyggelig har dukket opp. Men det var mest kor og korpsmedlemmer med på frokosten. Noen var også utenbys fra. Korene hadde også lagt sin sjel i arbeidet med å male vanlige "Eggesentral" egg om til måsegg. Vel og merke uten "halvlagd" kylling! Men Macken var med.

Når vi er inne på korps,OMPagniet har også, selvfølgelig, vært med under hele arrangementet, og satt sitt preg på arrangementet.

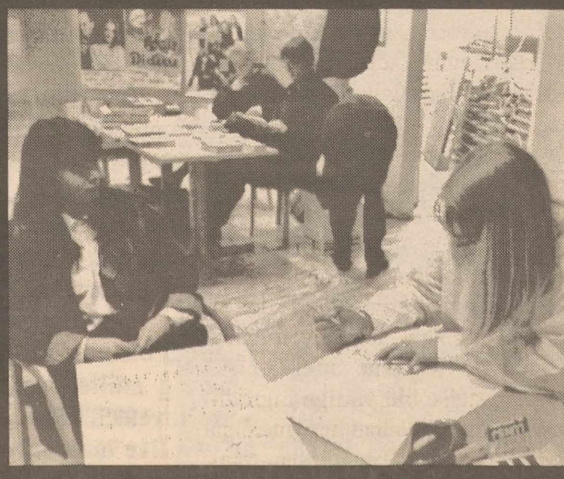
I tillegg ble det arrangert en fotball- og innebandy-turnering, og rebusløp med bil. Entusiasmen blant studentene var det ihvertfall ikke noe å klage på.

Alt i alt så var det mye positivt å spore i Uka - 93. Innholdsmessig så koste folk seg. Men vi kan vel allerede fastslå at Uka-93 økonomisk var en fiasko. Dette skyldes imidlertid flere ting. Blant annet må kanskje du som leser ta noe av kritikken, siden noen av arrangementene var preget av dårlig oppmøte fra studentene. I likhet med studentpolitikken.

Konklusjon: Svak applaus!

KAI H. NYGAARD
Foto:
UTROPIA FOTOTEAM

MUSIKK

Dronning Mauds Land -

Vakkert

Stinn brakke på Bortinatta, og et band i storform. Dette var utgangspunktet for den vakreste konserten i Tromsø på svært lang tid. Dette var Dronning Mauds Lands første konsert her i byen, og forventningene var selvsagt skrudd i taket. Og som de innfridde! Gjennom sine to utgivelser viser kjernen av bandet, Arne Berggren og Ingeborg Magerøy, at de lager glimrende pop-musikk. Men på scenen var det enda bedre. Ingeborg Magerøy er kanskje Norges beste kvinnelige vokalist, og hennes skikkelse utstrålte en varme som henførte de fleste. Reint musikalsk stod bandet frem i en mere rocka drakt enn de gjør på plate, noe som i stor grad skyldtes gitarist, mandolist og munnspeilist Geir Sunstøl. Vi må også nevne den andre gitaristen, Vera Danielsen, og bassisten Nina Lundberg. Men det er i de rolige låtene Dronning Mauds Land er best, og for undertegnede stod melodien "ikke sett noen spor" som det store høydepunktet. Intet annet enn

vakkert. Men det ble også plass til litt humor, da fra Arne Berggren, som kanskje burde få seg

deltids-jobb som stand-up-comedian.

Dronning Mauds Land gjør

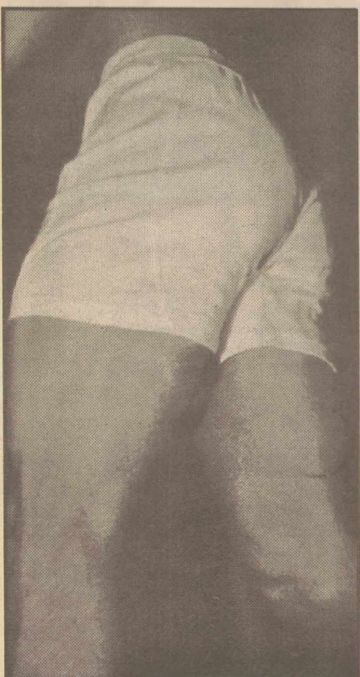
de tre forsøk på å forlate scenen denne kvelden. De lyktes først med det fjerde.

RUNE N. ANDREASSEN
Foto:
SNORRE SANNER

Genial konsert

med Norges beste liveband

Kvelden startet med en skandale av de store. Som "oppvarming" foran Yeahlove Swans' konsert ble det arrangert et undertøyshow med menn i hovedrollene, til stor glede for byens unge kvinner. Og at det var populært, var det ingen tvil om. Lange køer uten-

Men undertøyshowet var bare ræva

for Bortinatta allerede tidlig på kvelden, og høylytt stønning gjennom den timen "showet" varte, indikerte at det å bruke avklede og veltrimmede menneskekropper som salgsmiddel, er en genial idé. Genial, men så grusomt smakløst, siden Bortinatta til tider liknet en parringsbinge for kaniner. Hvem som fikk ideen om å arrangere dette like foran Yeahlove Swans sin konsert er uinteressant, men det bør ikke skje igjen.

Da horden av kåte jenter var forsvunnet, og de seriøse musikkelskerne kom frem fra krokene, viste det seg at Tromsø-folket fortsatt er en smule redd det ukjente. Drøyt halvfull sal- og en genial konsert.

Yeahlove Swans er et sånt band som må sees live for at man skal fatte hvor bra det egentlig er. Her var det full pinne hele veien, bandets rolige låter var utelatt. Den litt monotone og snille produksjonen som "lovetechn"-skiva er preget av, var live omgjordt til en råskap som få i norsk rock i dag kan matche. Her bare må jeg trekke frem versjonen av "sha-

Yeahlove Swans - Full pinne hele veien.

ke the head". Rolf Recknagels litt tilbakelelte og lavmælte stemme passer perfekt til det musikalske soundet Yeahlove Swans behersker så glimrende. Kanskje var han litt for lavmælt denne kvelden, da praten mel-

lom låtene begrenset seg til "takk" og "vi må ta en pause fordi vi har røket en basstreng". Men søren heller, har man en image, så har man en image.

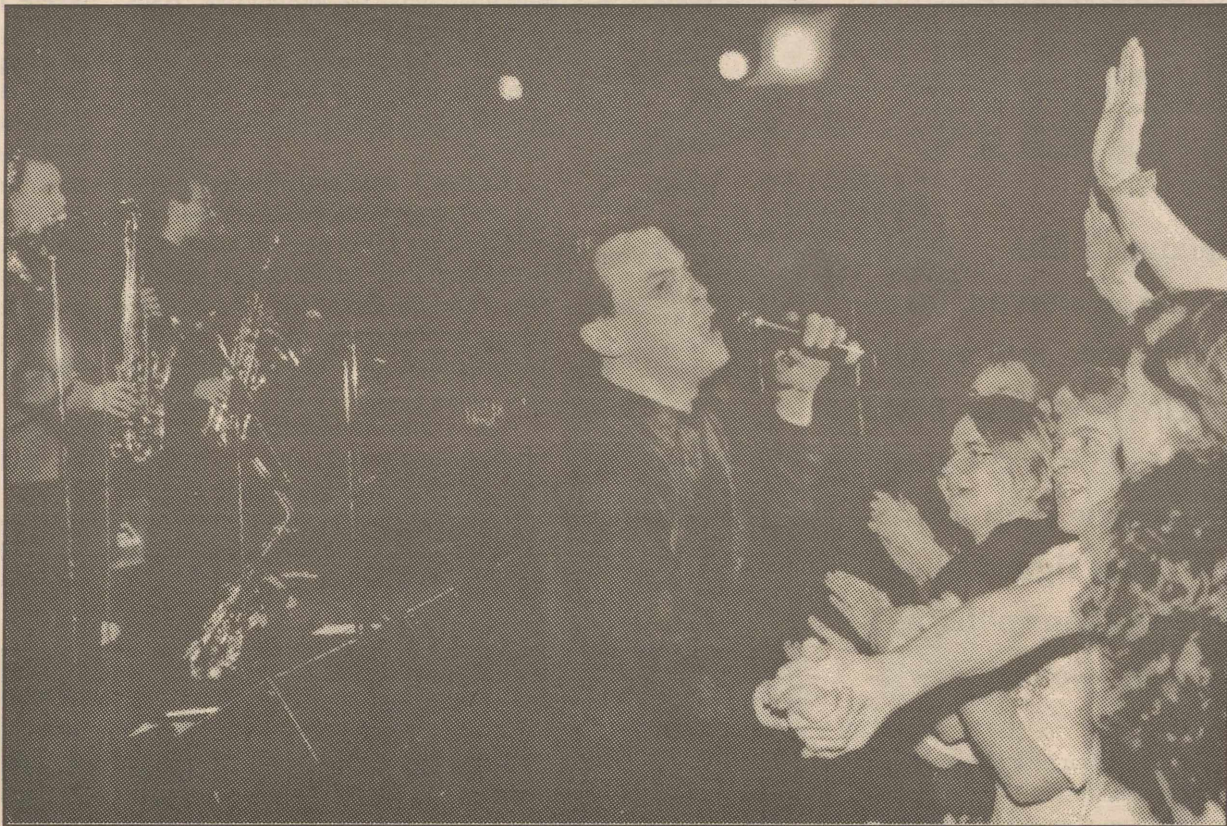
Yeahlove Swans er etter min mening Norges beste live-band

nå for tiden. Folk bør vite sin besøkelsestid neste gang.

RUNE N. ANDREASSEN
Foto:
JØRN SØDERHOLM

Full guffe på Fokus

Jeg hadde ikke trodd det. Fokus kino, kjipt lokale, trangt for beina. Skulder til skulder med en hvitløksluktede person, en intimitet du helst hadde unngått. Assosiasjoner til lange timer i pal posisjon under filmfestivalen. Fokus er for film. Ikke for instrumentalister i levende live. Ikke for Tower of Power. Og i hvert fall ikke spesielt konsertpublikumsvennlig. Trodde jeg. Men der tok jeg feil.

te seg i en frenetisk klapping. "Put your hands together!" - hva som helst, en kollektiv, overveldende velvilje. Yeaaah!

Orkesteret består altså av ti musikere henholdsvis trakterende trompet, saxofon i ymse former (derav en råt saftig barytonsax), flygelhorn, syntesizer, slagverk, gitar og vokal. Alt dette kombinert i en mektig lyd, individualisme gjennom soloer ute på egen hånd (som undertegnede forøvrig godt kunne ha tenkt seg flere av, den overbevisende innsatsen tatt i betraktning). Improvisasjoner som slapp løs i friluft, for etter en kort vandring helt ubesværet fant tilbake til det musikalske fellesskapet igjen. Toner med trøkk, vilkårlig og perfekt plassert, tenk å lære så mye utenat! Dette er profesjonelle musikere som er velsigna fri i all sin akustiske driv. Eksplosiv energi pr. utånding - livemusikken er ikke død! Og sjøl om det neppe blir det samme som en storslagen konsertopplevelse på Fokus kino i Tromsø, så skal i alle fall jeg investere i den nye plata i april.

**INGRID NEERLAND
WALSETH**
Foto av
JØRN SØDERHOLM

Lørdag 20. mars hadde Tower of Power, et blåserband av dimensjoner, konsert i ikke-akkurat-verdens-beste konsertlokale, Fokus kino i Tromsø. Det var ikke uten en smule skepsis man fant veien dit denne marskvelden, men det var med desto mer brusende blod og gjallende messingklang i kroppen at vi ravet ut derfra.

En gjeng halvgamle gubber med velbrukte horn, lite hår og hengemage - og som fullstendig tok rotta på oss rundt 700 i salen. Sånn cirka to låter tok det før folket sleit seg løs fra stolene, hoppa til vørs, hoia og skreik og opphøyet de ti musikerne til en nærmest hinsides sfære. "Det føles bra å være nord for Polarsirkelen!" fortalte de. Og vi jubla Yeaaah! og var helt med. De kunne i grunnen ha sagt hva som helst, Nei til kommersiell hvalfangst, Ja til EF, vi var klare til å svelge alt med vårt rungende Yeaaah! Musikken var satt i høysetet denne kvelden, diskutere kunne vi gjøre en annen dag.

Drivende jazz, sugende blues og funk som satt langt inn i beinmargen. Musikk som tente - kule, kalde nordmenn som våkna til liv etter en lang mørketid, stemmninga stod langt, langt opp i taket, trampeklapp som skapte torden under beina, bølger oppover i kroppen og som materialiser-

ARILD NYQUIST - fra et barns synspunkt

- dikter og barnebokforfatter
- profesjonell oppleser
- musiker i "Trio to", første CD ut i mai: "Sol og Regn"
- har vært med på flere UKA- arrangement tidligere.
"- Det er liksom jeg og Jan Erik Vold som holder på med denne greia".

Arild Nyquist framførte et utvalg av sine dikt, kjente viser og prosastykker på Studenthuset, mandag 15. mars. Arrangementet, satt i scene av Uka 93, tiltrakk seg mange studenter og Tromsø-borgere. Arild Nyquist vekket glede og ettertanke hos de ca 100 fremmøtte. Han viste oss en egen evne til å engasjere. Det vakte applaus og nysgjerrige ører som belønning.

-Jeg svarer på alt - det er best å spørre om det som har med jobben min å gjøre.

-Til tross for at jeg har hatt ca 3000 jobber, må jeg snuble avsted, ting må komme spontant. Folk snakker om at jeg er en morsom forfatter. Jeg skjønner ikke hvorfor folk ler av meg. Ikke er jeg skuespiller, men heller en entertainer.

"- hvem fa'en er jeg..."

- Det med vitser er noe jeg ikke kan, og den eneste jeg kan er litt sånn Johan. Grove vitser er det verste jeg vet, selv om jeg har bodd i Lofoten i 12 år. Ja, de er ganske gærne, men det er vel jeg og. De er de eneste som kan fortelle groviser på en ordentlig måte.

- Men jeg er ironiker, og kan ha det jævli gøy sammen med andre ironikere. Det er som

å spille ping pong ball sammen. Men det kan være litt farlig, for det kan dytte andre ikke - ironiker helt ute av banen. Dessuten kan det bli veldig mye bråk av ironi, som det blant annet ble på grunn av "Nå er det jul igjen".

- Folk forstår hva jeg vil fram til, for jeg vinkler det jeg lager fra barns synspunkt, og alle har jo vært barn en gang. Jeg har klart å bevare gutten i meg og synes det er veldig viktig.

"-Jeg liker meg her i verden: (...)

Liker å suge på iskrem daffe opp Karl Johan med isen foran munnen og være en gutt i en mann(...)"

Som barn var jeg aldri redd for å drite meg ut. Jeg hadde en fin barndom, men ungdomstida var et helvete. Mora mi er den eneste jeg har vært redd for i hele mitt liv.

"-Jeg lærte ikke så mye av far(...) far likte ikke spørsmålstegn. far likte bare punktum og utropstegn(...)"

Faren min kunne ikke diskutere noenting, heller ikke diskutere.

- Jeg skriver for å overleve som individ. Søndag er ikke søndag for meg, hver dag er en arbeidsdag. Ferie er omtrent det verste jeg kan tenke meg. Mange tror at diktere går på fylla hver dag. Men jeg hadde ikke brist mer enn to ganger i året. Da går jeg skikkelig på fylla, men ellers holder jeg meg unna sånt.

**CATHRINE HANSTEEN
LILAND (tekst og foto)**

Dikt og prosasitater er fra
Mr. Balubers trompet, 1984

SÅ LENGE DET ER

- ord er det

håp

gutter.

Neida, det er slett ikke slutt ennå selv om mange bøyer ryggen

og tror at alt håp er ute

langt ifra - det er nemlig

ord fremdeles, og så lenge

det er ord

er det håp

jenter.

Ta en lysestake, for

eksempel - sett den på hue

til en av de gamle generalene

og tenn åtte stikkflammer der, han

vil sannsynligvis trekke på skuldrene og

si at noe sånt går ikke i realitetenes

knallharde verden

mulig det

mulig det

men vi gir oss ikke

likevel, vi står på og

står på - løfter nye

ord inn i verden og sier:

så lenge det er

ørret

er det elver, gutter

så lenge det er

elver er det

håp, jenter

og så lenge det er

solskinn er det

jordbær

gutter

og så lenge det er

kyss er det

gutter

jenter

- vi spikrer den der!

NÅR EN

- kråke mister

faren sin, er

det trist

å være

kråke.

Arild Nyquist

FILM

Skuffende kvinne

Duften av kvinne er ingen god film. Det er en AMERIKAN\$K film med en syltynn, forutsigelig story og lite overbevisende spill av Al Pacino. Filmen bærer preg av å være en bestilt Oscar-rolle for Pacino som man har sydd sammen et manus rundt. Charlie, spilt av Chris O' Donnell, gjør en bedre figur i filmen enn Pacino, og filmen flyter på samspillet mellom skolegutten Charlie og pensjonert oberstløytnant Frank Slade.

Manuset til *Duften av kvinne* er klattet ihop av en rekke velkjente virkemidler. Åpningen der Frank Slade viser seg som en alkoholisert, bitter, invalidisert offiser har vi sett før. Charlie kommer inn i bildet for å "passe på" Slade, og blir mot sin vilje dratt med på heisatur til The Big Apple. Gjesp.... Gutta drar tilbake til hverdagen som gode venner - ble du overrasket? Også moraltalet da. Den ErkeAmerikanske og obligatoriske moraltalet fra hovedpersonen som avstedkommer at den sterkeste moral vinner. Gjesp.... For å berge et tynt manus, har forfatteren stappet inn en scene der Slade - alias Pacino - vil begå selvmord, og Charlie - alias O' Donnell - får markere seg som en fin fyr ved å hindre dette. I mine øyne blir denne scenen heller platt.

Fra første til siste scene satt jeg med en følelse at jeg har sett alt før, og seeren vet nøyaktig hva som skjer i filmen - før det skjer.

Rain Man, Født 4. juli, Tilfellet Henry, Oppvåkningen

og nå *Duften av kvinne*. Alle er kassasuksesser. Alle omhandler handikap. Temaet er greit nok og helt legitimt, men det må da være mulig for noen å lage noe originalt over temaet. Noe som overrasker og ikke gir seeren en følelse av å ha sett alt før. Dessuten er filmen så inderlig kommers, i likhet med alt for mye av det Hollywood A\$ produserer. Det faktum at denne filmen er nominert til Oscar for beste film, sier atskillig mer om de andre nominerte filmene enn om *Duften av kvinne*.

Men for all del. For å trekke publikum og bli Oscar-nominert, må da en film ha visse kvaliteter. Det har også *Duften av kvinne*. Chris O' Donnell spiller rollen som Charlie godt, og samspillet mellom de to er meget fint. Men totalt sett var denne filmen en skuffelse. Al Pacino kan atskillig bedre enn dette, og manusforfatteren bør kunne bedre...

JØRN SØDERHOLM

OPPFØLGERE

Hollywoods kapitalistisk baserte trang til å lage oppfølgere har tilsynelatende ingen ende. Mer eller mindre klare for produksjon/utsendelse, er nå filmer som *Look Who's Talking 3*, *Wayne's World 2*, *Basic Instinct 2*, *Nattsvermeren 2*, *Superman 5*, *Beverly Hills Cop 3*, *Karate Kid 4*, *Sister Act 2*, *My Girl 2*, *Beethoven 2*, *Death Wish 5*, *Philadelphia*-eksperi-

mentet 2, *The Addams Family 2*, *Hot Shots! 2*, *Naked Gun 3*, *Highlander 3*, *Pet Cemantary 2* og *Teenage Mutant Ninja Turtles 3*. I tillegg ryktes det at *Rambo 4* og *Dødelig Våpen 4* er under planlegging. *Die Hard 3* er foreløpig lagt på is. Fortsettelse følger i neste nummer.

PER IVAR JOHANSEN

Filmklubben

- i nærmeste fremtid

Førstkommende helg står det filmer av to anerkjente filmskapere på programmet. Fredag 2. april vises filmen *Avlyttingen* av Francis Ford Coppola. Filmen ble i 1974 nominert til Oscar for beste film og beste originalmanus. Dette er en thriller om den profesjonelle avlytteren Henry Caul (Gene Hackman) som gjennom en sak han jobber med, blir dratt inn i en mordintrige. Hans yrkesimmunitet blir satt til side til fordel for en av de medvirkende i saka. Som alle fredagsfilmene til Filmklubben går denne klokka 16.30 på Verdensteateret.

Lørdag 3. april er det Federico Fellini sin tur på Verdensteateret med filmen *Amarcord*. Her har Fellini satt sine barndomsminner fra Rimini på lerretet. Svart humor, fantastisk filmmusikk, mange pussige scener og Oscar for beste utenlandske film. Lørdagsfilmen går som vanlig klokka 14.30.

Første film etter påske blir *Whatever happened to Baby Jane* med Bette Davis i en av rollene. Filmen er en i rekken av de såkalte terror-filmene som kom på 60-tallet. Psykologisk spenning og følelsen av at noe ekkelt skal skje,

holder publikum på pinebenken. Altså ikke en film for folk med tynnslitte nerver; fredag 16. april.

Fra nervefilm til tegnefilm dagen etter. *Når bomben faller* er en interessant animasjonsfilm om det eldre, engelske ekteparet Hilda og Jim. De har gjennomlevd to verdenskriger, og på sine gamle dager opplever de at en atom bombe faller. Filmen handler om deres hverdagsliv i en verden på randen av atomkrig. Musikken er ved blant annet David Bowie og Genesis.

Lørdag 24. april er det klart for svensk film, *Black Jack*, av den engelske regissøren Colin Nutley, kjent for mange fra den flotte filmen *Ånglagård*. Medvirkerne er blant annet Helena Bergström, hovedrolleinnehaver fra nevnte *Ånglagård*. Handlingen er lagt til den svenske landsbygda, der danseband er en viktig del av livet. Men filmen har flere ingredensier, kvinners kamp mot mannlighe og individets mulighet til å bryte med sitt miljø og vante kultur, er stikkord.

CECILIE K. ØDEGÅRD

på første rad i mørket

Påskefilmene er over oss, og kinosjef Hans Henrik Berg kan friste med hele tre norgespremiærer 1. april. Filmene det dreier seg om, er *En ganske alminnelig helt*, *Peters venner* og den gamle tegnefilmklassikeren *Jungelboken*, hvilket var den siste tegnefilmen Walt Disney var involvert i. Nå foreligger den for første gang med norsk tale, og *Jungelboken* møter sikkert et tallrikt publikum i alle aldre i Tromsø. *En ganske alminnelig helt* er en heltekomedie med Dustin Hoffman, Geena Davis og Andy Garcia. Originaltittelen er *Hero*, hvilket skulle si det meste om hvilken film vi her har med å gjøre. Den tredje

Nå kan du gjenoppleve barndommen med *Mowgli* og *Baloo* på kino

premièrefilmen er den britiske *Peters venner*, en komedie ispedd en smule alvor. Hovedrolleinnehavere er skuespillerparet Kenneth Branagh og Emma Thompson, men persongalleriet er stort, og for "Svarte Orm"-fans kan det noteres at både Stephen Fry og Hugh Laurie har framtrede roller i filmen. Fry spiller Peter, en ungar som bestemmer seg for å invitere gamle klassekamerater til nyttårsfest. De har ikke sett hverandre på flere år, og filmen handler blant annet hva som kan skje når gamle vennskap settes på prøve av utenforstående. For de som husker "The Big Chill": det

te er nærmest en nyinnspilling av den.

Tre andre filmer er også snart klare for Tromsø kinoene. Den første av disse er den relativt ukjente *Liten gutt forsvunnet*, som antagelig allerede er satt opp når dette leses. Filmen har gått sin seiersgang på diverse store festivaler, og selv om historien i utgangspunktet ligner veldig på den franske "Le retour de Martin Guerre", er den sikkert verdt å få med seg. En 9-årig gutt forsvinner, for så å dukke opp igjen seks år senere. Spørsmålet er om den tilbakevendte er gutten som forsvant, eller en svindler. Roman Polanskis

Bitter hevn har ikke blitt helt godt mottatt av enkelte kritikere eller publikum, og det er vel å frykte at den får et kort opphold i Tromsø. En biograf mange har ventet på, er den britiske produksjonen *Chaplin*, som muligens blir satt opp 1. april. Den fortjener et publikum bare på bakgrunn av den prestisjetunge rollelisten, blant annet bestående av Anthony Hopkins, Kevin Kline, Dan Aykroyd og James Woods, i tillegg til glimrende Robert Downey jr. i tittelrollen. Ifølge diverse kritikere (om man skal høre på dem, da) er han den eneste som kommer ut av

filmen med en viss ære.

Av de filmene som går akkurat nå, forsvinner nesten samtlige den 1. april. Den eneste som foreløpig overlever, er den illeluktende kvinne-duften, som blir tatt av plakaten rundt 8. april. Øvrige filmer som ankommer Tromsø i løpet av neste måned, er *Babar Hoffa* og *Intet sted å flykte*. Apri ser ut til å være en god måned til å slå følge med Tromsø Kommunale Kinoer.

PER IVAR JOHANSEN
Foto: ARKIV

Født til å kjempe for sitt folk og for en egen stat. Vakker, selvbevisst og med ord som våpen.

Fengslet og torturert, men med livslysten som kjennetegn.

Tromsøs desidert beste magedanserinne og ei talskvinne for palestinsk frigjøring.

Mitt navn er Rula Tunisi

Det sitter bleke nordlendinger ved de andre bordene, sneipene ulmer og utenfor er det midtmars, kaldt og klart.

Så kommer Rula. Rakrygget, mørk, vakker, sterk og med hardtslående argumenter. 22 år, student, gift med Muhammed og med Palestina i blodet. Født til kamp i et okkupert land ser hun sin skjebne som en smertefull del av det palestinske marerittet. Det er derfor hun lever her i Tromsø midt i to meters skavler, søvndyssende sosialdemokrati og vestlig forståelsepåkaldning. I det hele tatt; langt hjemmefra.

Rula Tunisi, muslimsk, politisk og engasjerende. En lytter når hun snakker. Hun er selvsikker, konkret og ute etter kunnskap og forståelse.

- De har stengt alle universiteter og skoler på Vestbredden. Israelerne ønsker at vi skal være underutdannet og passive. Derfor reiser noen av oss ut for å lære mens de andre kaster stein. Aldri skal vi gi opp.

Det er uvanlig å høre Tromsødialekt hos ei du vanligvis forbinder med Tusen og en natt, krydder, sang og dans. Men det ramsalte herifra er blitt en naturlig del av henne nå og hun smiler stolt når jeg påpeker dette.

-Det gjør meg ingenting å prate nordnorsk, fordi jeg liker meg her. Det er vakert, rent og en ro du sjelden finner andre steder. Palestina er mitt hjem, men siden jeg måtte flytte er jeg glad det ble Tromsø. Her trives jeg og føler at folk flest aksepterer meg. Det er stor forskjell på Sør- og Nord-Norge. Humor, liv og lyst.

Men bak glimtet i øyet, smilet og rosen av oss, ligger alvor etset fast til stemmen og øynene hennes.

- Hva jeg har opplevd? Hun blir sliten og ser forbi meg. - Jeg har vel opplevd alt. Alle palestinerne har følt grusomhetene, volden, ydmykelsene og nederlaget. Jeg kan gjerne ramse opp fengsling, tortur og beskytning. Alt dette har vært min hverdag og er fremdeles

virkeligheten til min familie. Jeg har ikke tall på hvor mange venner som er skutt ned og drept eller lemlestet for livet av israelerne. Det er slik det fortoner seg der og det er dette jeg er her for å prøve å rette opp. Men det er vanskelig. Nevner en PLO blir en med en gang stemplet som beinhard terrorist og uegnet som samtalepartner. Spesielt etter Gulfkrigen er palestinerne nærmest blitt et skjellsord, og Vestens frykt for arabere og muslimer er mer påtrengende enn noensinne. Da er det vanskelig, alt er vanskelig.

Det er ikke enkle ting hun legger frem. Og hun føler ofte at det er en vegg mellom henne

og oss vestlige når det gjelder å forstå og oppleve ting.

- Ta dette med Gulfkrigen. Mens vi feiret kirurgisk krigføring og hyllet det vestlige demokratiet og alle dets fortreffeligheter, følte palestinerne seg atter en gang tilintetgjort og ydmyket på det groveste. Vi så hvordan FN med USA i forreste rekke grep inn i okkupasjonen av Kuwait, samtidig som de har neglisjert Israels okkupasjon av Vestbredden i over 40 år.

- Sånt blir en rasende og oppgitt av, sier Rula lavt, -derfor kan vi palestinerne bare stole på oss selv og da blir min kamp for å få utdanning og innflytelsesevne særdeles viktig. Vi som

kjemper for Palestina er Palestina, hvis du skjønner. Uten drømmen om vår egen stat ville ikke vi ha vært noe særlig. Kampen holder oss sammen og gjør oss sterke.

Det gnistrer av Rula når hun prater. Lavmælt samtidig som hun roper, behersket og rasende, uten håp, men med fremtiden som sin sterkeste drift.

Koppene risler rundt oss, skolene er ferdig for dagen og Paletten fylles opp av bråkjekk ungdom som høyrøstet skravler om kjærlighet, fester og musikk. De hevder på det sterkeste at livet er komplisert og at det ikke finnes mening i det hele tatt. Jeg blir flau. Rula ler hjertelig og påpeker at folket

hennes også er livsnyttende mennesker som gjerne kan la problemer være problemer og henfalle i fleredøgnsfester der det kan gå på helsa løs.

-Har du ikke sett meg danse magedans, smiler hun er-tende. Og det har jeg absolutt. Engang var jeg vitne til et tomt dansegulv og ei marokkansk gruppe musikere som ventet på Rula. Forsiktig høres musikk, småprøven-de, eggende toner. De roper, skriker etter henne, venter og lengter. I grønn fotsid kjole er hun i skyggene før musikken er i fistel og magemuskulaturen hennes er verdens ubestridte midtpunkt. Ja takk, fester som går på helsa løs kan jeg gjerne forestille meg.

-Det er sånn livet er, fester, familie og venner, steinkasting, gummikuler og fengsling.

- Og vet du, hun tenker igjennom det hun akkurat har sagt og fortsetter, - jeg savner alt. Følelsen av å være til overs når jeg sitter her i Vesten og ser på at vennene mine dør, er ofte det tyngste med oppholdet mitt her. Jeg har lyst å være med, kjempe meg til blods for det jeg tror på og føle samholdet.

- Du, hun setter fra seg koppen, vold er ingen løsning. Men sånn som jeg ser det er det nødvendig i selvforsvar. Palestinerne taper hvis vi ikke kaster stein og fortsetter Intifadaen, samtidig som vi vil tape hvis vi går til full krig. Vi balanserer, men vi gir ikke opp.

Jeg tror på henne. Påtrengende appellerer hun til mitt slumrende engasjement, og gjennom det hun har å berette forstår en så mye mer av hvor godt beskyttet vi er her i Norge mot livets realiteter. Rula er ei jente som vil noe mer enn bare selvrealisering og karriere. Hun er fostret på samholdet og spørsmålet om frihet og egen stat. For Rula vil det viktigste alltid være fred og et uuttømmelig ønske om muligheter for seg og sine i et fritt Palestina.

RONALD SAGATUN
foto av:
JØRAN PECHER

Norwegian Psycho

Michael Krohn - gurun i norsk rock.

Fra Sonet Grammofon kom det i januar i år en trippel-CD som er dømt til å bli et samleobjekt, i og med at opplaget på 2000 eksemplarer forsvant i en fei. Micky Faust - "Trilogy" Rager høyere enn alt av norsk musikk undertegnede har hørt til nå i år. De tre platene blir gitt ut enkeltvis senere i år, og jeg vil oppfordre det platekjøpende publikum om å kjenne sin besøkelsestid.

Det er gurun i norsk rock, Michael Krohn (eks Raga) som står bak Micky Faust-prosjektet. Han er foreløpig alene i Norge om et slikt PR-stunt som å gi ut 3 CD-er på en gang. Dette kunne vært musikalsk harakiri, men Krohn er som katten, han kommer ned på beina uansett. Med "Trilogy" beviser han igjen at han kanskje er den beste låtskriveren i Norge i sin sjanger. Det spennende med Krohn er at låtene hans ofte har dobbelt bunn. De kan høres søte nok ut ved første høring, men lytter man nøye til teksten, finnes en tragisk historie. Den uforglemmelige "Oblivion" fra Love Story er ett eksempel på dette. Av de tre albumene, Psy-

chopath, Love Story og Touch The Flame, skiller sistnevnte seg ut i negativ retning. Her har Kong Michael prøvd seg på synth-pop, men dette feltet mestrer han ikke helt ennå. Plata er OK, bevares, men når ikke opp i samme divisjon som spesielt Love Story, som Krohn selv holder som den beste. Dette er en briljant CD, med iørefallende popmelodier og enkelte dystre, litt tyngre låter. Mesteparten av sistnevnte sort sparer likevel Krohn til Psychopath, en knallbra rockeplate, og den skiva som umiddelbart ligner mest på Raga Rockers. Her får vi også servert tekster tydelig inspirert av den kontroversielle romanen "American Psycho", eller?

- Jeg har ikke lest "American Psycho". Derimot har jeg sett en del filmer med beslektet tema. Generelt sett er jeg opptatt av det ekstreme, så det er vel derfor jeg har skrevet tekster som passer inn i konseptet, sier Michael Krohn til Utopia.

Et lite utdrag fra den utsøkte "Darker than black": *I grab her wrist/We do the twist/Her eyeballs pop/We do the bop/Her body quake/We do the shake/Her throat is cut/I do the strut.* Krohn/Faust

er altså gått bort fra norske tekster, uten at det er noe minus. Dommedagskonseptet kommer likevel mer enn klart fram, av en musiker som alltid har vært en skikkelig pessimist på vegne av den verdenen vi lever i. Musikken står i stil med tekstene, og det hele er absolutt på høyde med det beste Raga Rockers noensinne ga ut.

PER IVAR JOHANSEN
Foto: ARKIV

KULTURJOURNALISTEN

Tegning: Erik Ødegård

Jeg baker brød. Ja da, selv om jeg har et kjønnsorgan som peker utover, baker jeg brød. Annenhver uke. Det er fordi jeg er en moderne mann, en mann av i dag og i morgen. At dama mi truer med både det ene og det andre hvis hun og bare hun må sysle i huset, har ingenting med saken å gjøre.

Vi alternerer med andre ord i rollen som baker, min kjære og jeg.

Objektivt sett synes jeg personlig at brødene smaker best når jeg er eltechef. Jeg vet ikke helt hvorfor, noe av grunnen ligger kanskje i det faktum at bakeprosessen for meg er som et svangerskap. Et svan-

gerskap ja, der utblandet gjær inseminerer melet, trygt forvart i en livmor av plast. Godt tildekket vokser den lille deigen seg større og større, før den så blir knadd og lagt i sin endelige form. Fødselen er over idet de nystekte nurkene ligger skrikenne på risten; spis oss med brunost på! I slike øyeblikk er det ikke til å unngå at man assosierer seg med Skaperen.

I motsetning til Ingrid Espelid Hovig jukser jeg aldri; ekte gjær og lang hevetid er et must, rett og slett. Gjærsoppen må få jobbe i fred, ikke stresse seg. Den liker heller ikke annet enn lunken væske. Noen ganger er jeg som bevisstløs i gjerningsøyeblikket; hiver den følsomme lille biten oppi alt for varmt vann. Da er det bare å håpe at soppen hever seg over tabben og overlever. Noen ganger må deigklumpen begraves i søpla, men som regel går det bra. Gjæra er tøffere enn sitt rykte. Det vet jeg, for jeg kommer fra Trøndelag, og der brukes det mye gjær, glade i hjemmelagde produkter som vi er.

Bortsett fra eltingen, som kort forklart handler om å gi gjærsoppen en skikkelig omgang så den får etterhevelser i deigen, er det meste som i kvinners svangerskap; grei skuring. Noen gan-

ger skjærer det seg her som ellers i livet, da må man gripe inn i naturens gang. Det er vanlig nå, og ingenting å skamme seg over. Et brød som begynner å bli for mørkt på ryggen dekker man med bakepapir, en dertil blek rygg grilles lett. Vitenskapen kjenner ingen grenser.

Mislykkes du ellers i livet, og har du gitt opp håpet om å bli noe stort innen idrett, kan brødbaking være noe for deg. Jeg har i alle fall funnet en piece av meningen med livet i melets og gjæras verden.

Og når dama mi kommer hjem til de nybakte herligheterne, fylles øynene hennes med begjær idet mitt verk åpenbares. Hun smiler hurt og fører den ru ryggen til en av de nyfødte inn mot kinnet. Hun står slik en liten stund, til smilet blir enda lurere. Da legges den lille forsiktig ned igjen, og hun stiller seg tett inn til sin kjære elter. Tiden står stille, den spenningsfylte luften omslutter oss som en tandem skøyetrikot. Mitt bakerhjerte dunker i tangotakt. "Lille soppen min", hvisker hun hest og biter meg i øreflippen. "Jeg vil ha to med brunost og et glass iskald melk".

KLAUS J. SONSTAD

STUDENTPRESTEN

Studentprest Dagfinn Magnus er ansatt av Den Norske Kirke for å arbeide blant studenter og ansatte ved Universitetet og høyskolene i Tromsø. Presten er åpen for samtaler om religiøse, personlige, og sosiale problemer, samt faglig-teologisk rådgivning.

Kontor i breivika (IMR-biblioteket),
tlf. 083-44097, priv. 083-58065

DONALD DUCK

-dekker driften

© Walt Disney Co.

Don Rosa

Her må det være noe galt, tenker du kanskje nå. Tilhengere av overnevnte and kan vel vanskelig forstå at han er i stand til å betale noe som helst, slik han til stadighet bønnfaller sin onkel om økonomisk bistand. Men sammen med Tommy og hans tøytiger, Asterix, Viggo, Knut Hamsun, Bobseybarna, den barbariske Conan og mange, mange andre, gjør han faktisk det:

Finansierer Pål Bøckmanns studier.

Tromsø Bruktbokhandel. Nedstøvete bøker i et nedstøvet lokale der en nedstøvet knoklet gamling knapt kan skimtes bak den nedstøvete disken. Sådanne assosiasjoner kan et slikt navn gi en ung mann vant til Libris, der bøkene har glinsende omslag og de Mammut-selger nesten nyheter en gang i året. Bruktbokhandel. En litterær pytt i panne; bøkene Fretex. En åker av skrot der du kanskje kan finne et godt gjemt gullkorn. Kanskje. Vi venter oss det verste idet vi trer inn i Kirkegata 6.

Men akk og heldigvis; så feil kan man ta. Pål Bøckmann og hans bokhandel er ikke nedstøvet; den ligger i et grønnsåpe-duftende, lyst og trivelig lokale. Han tar i mot oss sammen med sin søster Lisa; heltidsansatt i broderens "bedrift". To blide fjes med påfallende søskenlighet visker en gang for alle ut vårt foreldede og fordomsfulle bruktbokhandelbilde. Vi lurur så på hvordan det hele kom i gang. Pål svarer.

- Jeg har alltid hatt tegneserier som hobby og så gjennom arbeidet i Bodø Bruktbokhandel at dette kunne være noe å satse på. Jeg flyttet til Tromsø og startet opp i juli i fjor, med god hjelp av Lisa og søster nummer to, Kari. Nå studerer jeg fysioterapi på heltid, mens Lisa har hovedansvaret her. Vi driver hovedsaklig etter bytteprinsippet; to for en. Butikken går av seg selv, på en måte. Du leverer inn to Donald og får et nytt brukt med deg hjem.

Vi regner raskt og finner ut at fire Donald da vil gi to tilbake. Men hva hvis man dukker opp med fem? Spørsmålet var nok ikke så tricky som vi trodde. Det finnes massevis med blader i forskjellige bruktprikklasser og en får plukke med seg for verdien av det innleverte lesestoffet. Mange kommer også kun for å kjøpe, og siden Bruktbokhandelen ikke betaler noe for bladene og bøkene de senere selger, forstår man at det blir penger i kassen. Det er, til tross for navnet, mye tegneserier det går på. Men barnebøker har de en god del av; fra Bobseybarna til Gyldendals Gode. Noen hyllemeter er også avsatt til

Lisa og Pål Bøckmann har all grunn til å smile. Minnie er fornøyd hun også, som representant for søster Kari som bor i Bodø.

voksenlitteratur med harde rygger, der Jan Guillou og Knut Hamsun står side om side. Disse bøkene selges som regel for under halvparten av det de tidligere kostet. Det er likevel for "ågerpris" å regne, ser man på Legeromanene, som tilbys for en krone pr. mesterverk. Og de er ikke vanskelige å finne; dussenusserosa i fargen og i en ufattelig mengde er de blant bestbyttene. Pål kan fortelle at det bare er jenter som står for transaksjonene her, og mange av dem er eldre damer med drømmende blikk. Opptil tohundre av romanens svar på Sputnik har samlet blitt levert inn, noe som ga den lykkelige bytter hundre nye lege/sykepleierromanser å kose seg med. Mens vi lar oss fascinere av disse opplysningene, kommer en eldre, pelskledd dame stavrende inn med krykke og dugg på brillene. Hun går rett bort til de rosa

paperbacks og lar fingrene stryke over gamle kjente til hun finner noen hun ikke har lest. Frem til disken med fire stykk, betaler og krykker ut.

- Men tilbake til tegneseriene; er alt bare brukt og billig?

- Vi har begynt å ta inn nye amerikanske serier, og skal snart sette i gang med salg av plakater. Dessuten får vi fra tid til annen inn skikkelige samleobjekter. Pål forteller at det dyreste bladet til nå var et Donald fra 1949, til en pris man kan få andehud av; tusen norske kroner. Flere samlere har også stått siklende og ulende foran en innrammet Tommy og Tigern-årgang fra 1989, der nummer en er verdt åtte hundre kroner. Den selges ikke foreløpig.

- Det er ingen pornografiske tegneserier her?

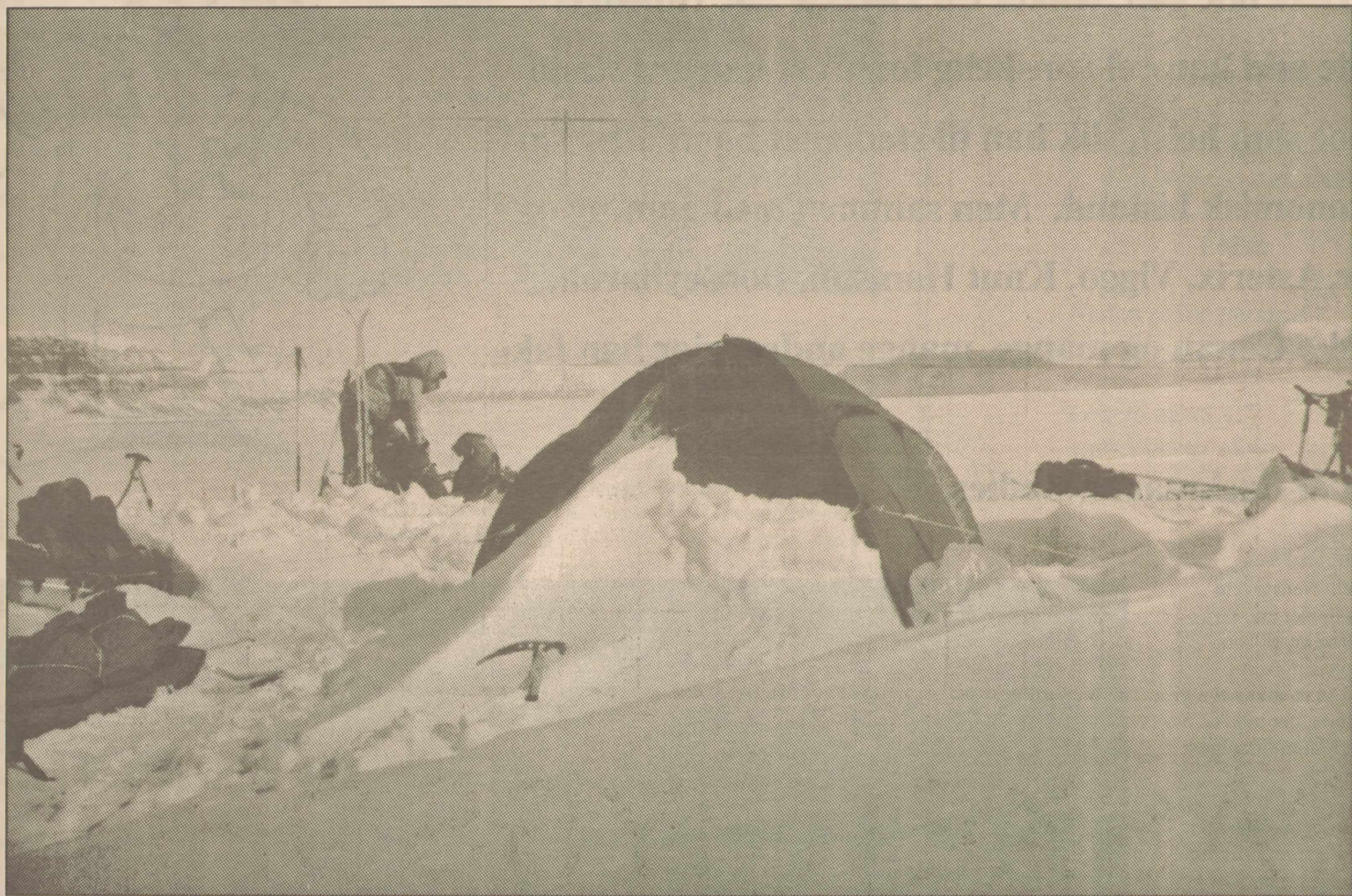
- Nei, vi har valgt å legge oss på en forholdsvis nøytral linje, det faktum at vi har alt fra små barn til eldre mennesker som kunder tatt i betraktning. Men tegneserier for voksne har vi. Det øg. Jenter med Starlet og gutter med Tintin står ved kassen, klare til å betale; Pål Bøckmann ser ut til å ha funnet en gunstig studiefinansiering. - Jeg kunne nok ha tjent bedre som bruktbokhandler enn fysioterapeut, men studiene kommer først, smiler han, og ønsker velkommen igjen. Og vi luffer ut og til en kafè, der enda litt mer av studielånet vil gå med.

KLAUS J. SONSTAD
Foto:
ANDERS RØEGGEN

Det ytterste nord

Tenk deg om før du reiser til Svalbard første gang. Det er nemlig mulig å bli bitt av den såkalte "Svalbard-basillen", og den finnes det ingen kur mot. "De kalde kyster", som navnet betyr, er et fantastisk område fylt med de største motsetninger. Du kan se den vakreste natur og oppleve den fullstendige stillhet, men samtidig kan du oppleve kullsort snø og titalls snø-scootere på søndagstur. Det finnes utallige måter å oppleve Svalbard på, alt fra to timers flystopp-turer til overvintringer, det gjelder bare å finne "din" måte.

Av Cecilie K. Ødegård (tekst og foto)

Vårstemning på Vindodden. Datoen er 28. mai.

Planlegg godt

Du trenger ikke å ha Nansen eller Amundsen i slektstreet ditt for å ha glede av et opphold på Svalbard, men det hjelper litt på hvis du vil oppleve noe annet enn Longyearbyen. Selv om du kan oppleve både isbjørn (ikke akkurat hverdagskost), svalbardrein, sel og polarrev i "tjukkeste" Longyearbyen, vil jeg anbefale en tur ut av byen for å oppleve skikkelig polarnatur. Det er en krevende og lunefull natur som du på ingen måte bør utfordre med mindre du føler deg kompetent til det, og uten å være utstyrs-hysterisk, så må det sies at man drar ikke ut på tur uten et visst minimum av utstyr og erfaring. Føler du deg kompetent, har du uendelig mange muligheter og det er bare å velge seg et mål.

Longyearbyen

Verdens nordligste samfunn, Longyearbyen, er et nødvendig stoppested for å komme seg ut i den flotte naturen på Spitsbergen, men noe spennende sted i seg selv kan det ikke beskyldes for å være. Så har det vel heller aldri vært meningen at det skulle være så fryktelig spennende der heller. Det er et konstruert samfunn som tidligere huset kun gruvearbeidere og en liten administrasjon sånn for å vise at det er norsk område. Servicenæringen har blitt viktigere. Dette gjelder både tilbudet til de 1100 fastboende og det stadig økende antallet turister som hvert år besøker øygruppa. Svalbard har 20 000 besøkende hvert år og det arrangeres ca. 200 ekspedisjoner årlig.

Et kveldsbesøk på stedet Huset er vel verd et besøk, og det samme kan sies om byens museum. Synes du at museets kopi av

en gruvegang blir kjedelig, er det mulig å dra en tur ned i en gruve med guide.

En annen verden

Bare noen dagsmarsjer på ski (eller noen timer på scooter) sør-øst av Longyearbyen kan du møte en helt annen verden, nemlig et av de to russiske samfunnene på Svalbard, Barentsburg (det andre er Pyramiden). Kommer du kystveien via Coles Bay vil du først møte en helikopterflyplass og deretter en tilårskommen Aeroflot-lastebil som frakter folk frem og tilbake til byen. Det er som å tre inn i en helt annen verden enn den vi kommer fra, fargeløse mennesker, trist arkitektur, rare lukter og idrettsbygningen fargerikt dekorert med kommunistiske idealer: staute arbeidsfolk og friske ungdommer med nesten usynlige smil om munnen. Det virker nesten utrolig at to bosetninger så nært hverandre kan være så forskjellige.

I tillegg til teltovernatting har man mulighet til å bo på hotell. Barentsburg Hotell er, i tillegg til "restauranten" The Russian Kitchen kun beregnet på vestlige gjester. I baren på hotellet finnes et lite, men billig utvalg av russiske produksjoner; champagne, vodka og cognac! I tillegg finnes det kaffe, Coca Cola og Dance with a Stranger på kasset.

Den russiske befolkningen spiser alle sine måltider i kantina i byen og det finnes ikke butikker å handle i. Men fortvil ikke selv om du kunne tenke deg noen russiske treddukker eller andre souvenirer fra en svunnen kommunistisk tid. Ikke før har du satt dine ben i byen, så har du kremmere rundt deg som gladelig selger både millitær-luer, vodka, balalaikaer, små røde "pins" og malte treskjeer. Du trenger ikke komme til dem, gå bare inn i

teltet og få primusen i gang, de kommer til deg.

Samfunnet i seg selv virker både grått, sykt og trist, men maken til gjestfrie folk skal du lete lenge etter. Bli ikke overrasket hvis du blir invitert hjem til en familie, enten det er for å drikke vodka eller for å se på den hjemlagde TV'en familiens mannlige overhode er så stolt av. Kanskje blir du dratt inn fra tju graders kulde for å titte på tomatene som vokser i byens varme og våte drivhus, eller inn i et fjøs for å beskue buskappen. Verst er det hvis du blir bedt om å forklare noe som virker underlig for endel av arbeiderne, nemlig lønnsforskjellen mellom norske og russiske gruvearbeidere.

Den siste villmark?

Svalbard har blitt omtalt som en av de siste villmarksområder i Europa og en slik beskrivelse forplikter. Sysselmannen kontrollerer at naturen behandles "med måte", både når det gjelder vern av natur og dyr. Det å være for ivrig med avtrekkeren er en alvorlig forbrytelse, og blir straffet deretter.

Selv om man kan oppleve vakker, mektig og forlatt natur kan man også plutselig miste enhver villmarksfølelse. På en fin helgedag kan du møte godt over femti (!) snøscottere hvis du ferdes i de trafikkerte "veiene" fra Longyearbyen til Barentsburg, Svea, Pyramiden og Ny-Ålesund. Kanskje kommer det en beltebil kjørende med flere tonn borreutstyr, helt sykt for en utenforstående og ganske ødeleggende for eventuelle romantiske følelser, men samtidig en nødvendighet for de som tross alt holder til på Svalbard. Det beste du gjør for å bevare det som finnes, er å bruke sunn fornuft og ikke begi deg ut på noe du ikke behersker.

Fakta om Svalbard

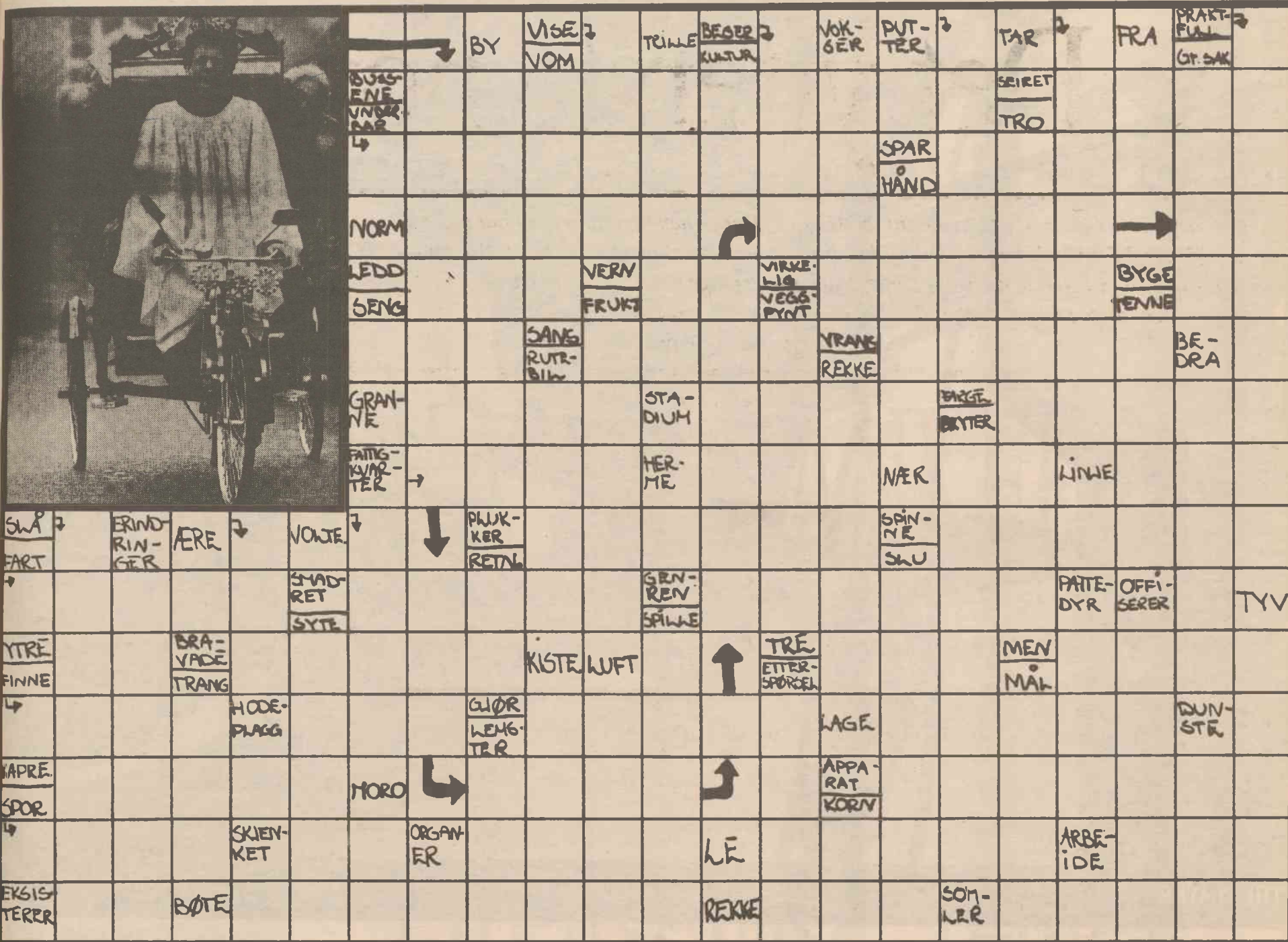
Våpen: Det er ikke påbudt med våpen, men det er et godt tips med mindre du har lyst til å sloss med en isbjørn. Sysselmannen anbefaler rifle, som kan leies i en av de lokale butikkene.

Scooter: Det kreves førerkort klasse B for å få leid scooter, og da kan du ferdes fritt utenfor nasjonalpark-områdene. Sysselmannen anbefaler at man tar med seg kjentmann på lengre turer.

Meldeplikt: Man har ikke meldeplikt til Sysselmannskontoret, men de setter pris på å få vite hvor folk ferdes i tilfelle behov for redningsaksjon. Føler de at du legger ut på en litt for vågal tur kan de kreve at du tegner ekstra forsikring.

Camping: I Longyearbyen er camping kun tillatt på DNTs campingplass ved flyplassen. Hytta som hører til plassen er kun åpen i sommermånedene, vann bør hentes i byen eller på flyplassen. (Snøen er i dette området er for skitten til å smeltes på grunn av de nærliggende kullveiene). Utenfor byen kan du "camppe" mer eller mindre fritt. Men unngå å sette opp teltet midt i scooterløypa i helgen, det har undertegnede prøvd og blitt passe upopulær blant de fastboende.

Proviant: Mat og parafin kan kjøpes i byen. Svalbard er et tax-free område og alkoholprisene er deretter. Som besøkende har du en tax-free kvote å boltre deg med (husk flybilletten når du handler på Nordpolet).

Kryssordet er laget av Ma'ayan Murad

PÅSKEKRYSSORD

Utropia bringer denne gangen et kryssord til å bryne seg på når du sitter der i solveggen med en appelsin. Eller når du er dritlei av pensum og eksamenslesing. Eller når regnværet kommer og hytta er gått tom for ved og du er blitt uvenner med de andre på turen.

Og vi har en fin premie: Vinneren får et påskeegg fullt av godteri.

Løsningen kan leveres til Tomas på Utropiakontoret, i kjelleren under ISL, innen 20. april.

Lykke til!

BOKHANDELEN I SJØGATA

Vår andre etasje:

- Godt utvalg i fagbøker/skolemateriell.
Vi bestiller prompte det du trenger.

Vår første etasje:

- Generell litteratur, engelske paperbacks, natur,
hobby, barn, mat etc.

Tips oss om pensumbøkene dere trenger.

Libris Centrum * Libris

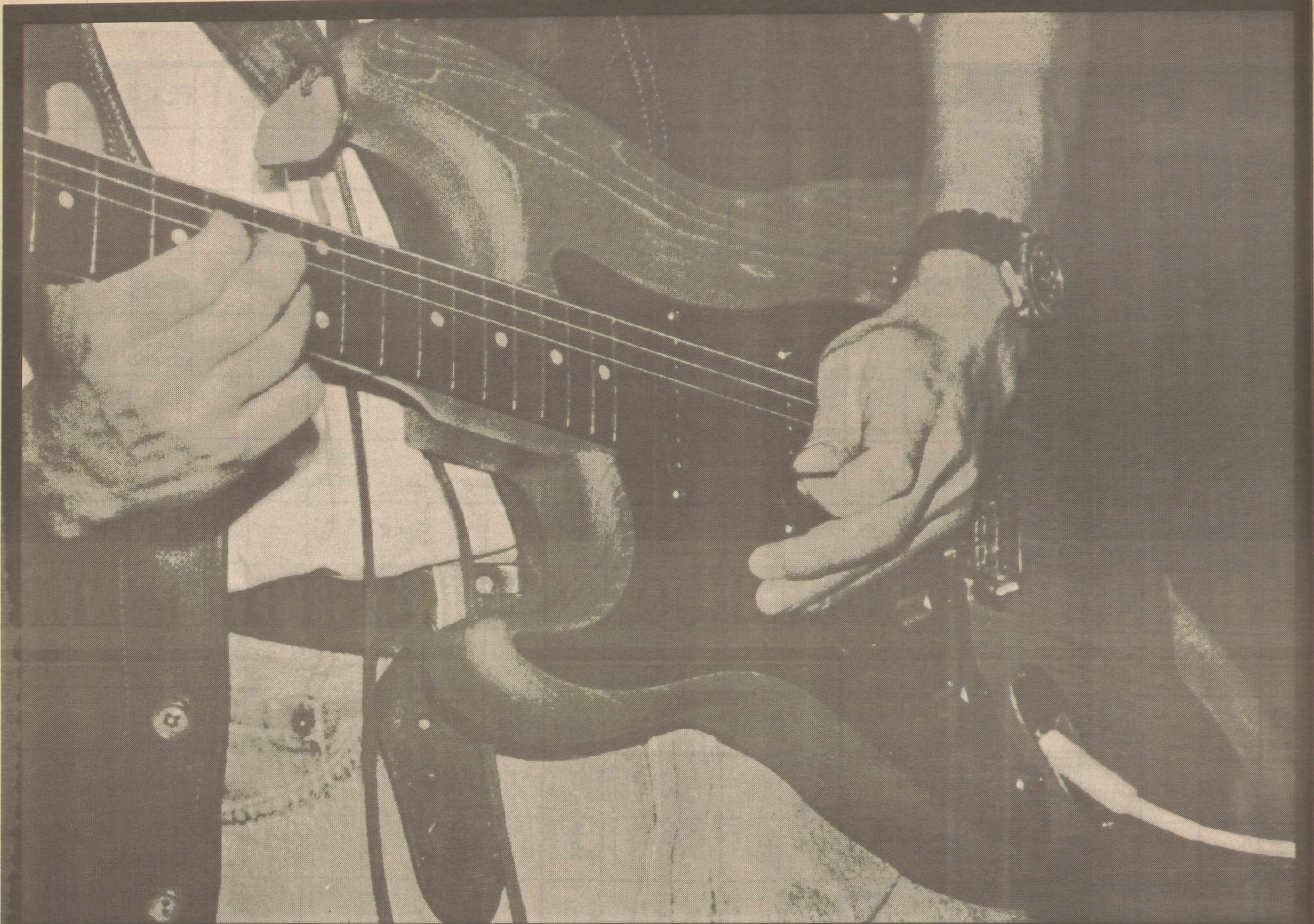
Prelatens hjørne

Kjære student! Nå er det nok! Nok snø, nok mas, nok angst og nok ord. La oss tenke kort gjennom vinterens liv så langt. Etter en lengre dvaletilstand med lite sosialt og annet verdifullt liv, vekkes vi til live av sol og hestehov langs husveggen. Ja, det er sant, våren har sendt oss sitt første lille floragram. Uten avsender, men med en klar adresse. Jeg kommer snart for å plage deg i en travelt eksamenstid. Alle nedfrosne hormoner må ta seg i vare, for nå brytes isen løs i kalde hjerter. Hold igjen, pastor, fyr ikke for mye opp her nå. Husk at det ennå er en tid igjen til eksamen. Jada, vi vet alt det der, men tenk på livsgleden som må ut og frem. Tenk på følelser og lengsler som

trenger sol og luft. Få det ut, nå. Kjenn at det sprenger på i brystet, vibrerer i halsen, klør i fingrene og rister i beina. YIHAAAAA..... så er du der igjen. Asfalten er tørr og din gamle 21 girs mountainbike suser nedover bakkene i Tromsø by. Livet er herlig, luften bruser fritt i håret og leggene kjennes passelig møre. Sykkelrytternes yre glede over den perfekte kombinasjon av kropp og maskin beruser deg mer enn billig øl og tørre teorier. Du runder Grandhjørnet på grønt lys og føler deg som økologiens sanne barn der du tråkler deg forbi alle osende biler i Storgata. Da med ett. En foræderisk issvull får forhjulet til å skli og du flakser som en kråke på trynet i en stor

snøhaug like utenfor Domkirka. O elendige vinter men velsignede snø. Livet har aldri hengt i en tynnere tråd, men sykkelen den trenger nytt forhjul. Som cowboyen sa: I feel so lonesome here in my saddle since my horse died. Bussen opp til universitetet, vondt i foten men glad i sjela. Snart er alle spor etter vinter borte og med ny felg og større innsikt kan du sette dine egne sykkelspor på gjengrodde stier, fjerne strender og på Universitetsplassen. Moral; For å sykle i Tromsø om våren må du ha sett mer enn en hestehov.

Med pedaliastisk hilsen
Dagfinn pastor loci/o!

THE PLAYER

Foto: Markus Hareide

Mens vi venter på Polarinstituttet...

Dette er Utopia sin faste meldingspalte. Savner du noe, tips oss. Kontakt Tomas på Utopia-kontoret vis å vis ISV kantina.

Vi har sagt til oss selv foran hver utgave de siste månedene, at nå må vi vel snart se å skifte navn på denne spalten. Polarinstituttet skal jo som kjent helt sikkert avgjøres hver eneste mandag, men like sikkert kommer det noe i veien. I det vi leverer avisa til trykkeriet mandag morgen, satser vi på at det samme skjer også denne gang, og regner med at vi fortsatt må vente på en avklaring om Polarinstituttet. *Kanskje vil det gå både vinter og vår... Hva i all verden er det egentlig vi venter på?*

På grunn av påskeferien er det en hel måned til neste utgave av Utopia. Likevel har vi ikke spesielt mange ting på vårt program, bortsett fra selve påsken med dens gleder, frustrasjoner og kanskje eksamenslesing. Ikke vet vi hvorfor aktiviteten er liten med hensyn til arrangementer, men benytt måneden til å få unnagjort den-

ne vinterens siste skiturer og til å starte eksamenslesinga når været er dårlig.

Onsdag 31.mars

arrangerer TROKS et temamøte om økumenikk på Universitetet. Innledere er biskop Gerhard Goebel fra Den Katolske Kirke i Tromsø, og sokneprest Morten Alsvik fra Den Norske Kirke.

Blå Rock har temakveld med det irsk/engelske bandet *The Pogues m/venner* presentert av Ørjan Holstad og Tor Harald Bergsrud.

Fredag 2.april

viser Filmklubben "Avlyttingen" i Verdensteateret klokken 16.30. Filmen er en amerikansk thriller fra 1974, og betegnes som et intenst psykologisk drama. Regissør: Francis Ford Coppola.

Lørdag 3.april

Filmklubben viser "Amacord", en italiensk film fra 1973 av Federico Fellini. Verdensteateret klokken 14.30.

Palmesøndag 4.april

Jesus kom til Jerusalem, elsket av folket og hatet av de religiøse autoritetene. Før uken var gått, skulle han gi den jødiske påskefeiringen en helt ny betydning og bli verdenshistoriens viktigste enkeltperson, men selv gråt han. Les om det i Johannes 12.

SUT drar på dagstur etter skjell.

Skjærtorsdag 8.april

Jesus hadde sitt berømte siste måltid med disiplene, og han hadde en lang og fryktelig våkenatt foran seg i Getsemane. Han visste hva som ventet, og var vettskremt, men hadde ingen venner han kunne dele frykten med. Lukas 22.

Langfredag 9.april

De religiøse autoritetene fikk folket med seg og dømte Jesus til både tortur og senere en av de verste henrettelsesmetode verden kjenner. Dommen ble iverksatt samme dag, og både venner og fiender trodde at den revolusjonære avvikerer var ute av historien. Matteus 26-27.

I dag, 9.april, er også en dag for vonde minner fra krigen.

Påskedag 11.april

Jesus Kristus forandrer verdenshistorien. Matteus 28.

Helga 16.-18.april

SUT reiser til Skjervøy på helgetur.

Studenter mot EF arrangerer seminar i Skibotn. Påmelding på tlf. 083 - 81003.

Fredag 16.april

Filmklubben viser "Whatever happened to Baby Jane", en amerikansk skrekkfilm fra 1962. Verdensteateret klokken 16.30

TROKS har X-kveld, det vil si en overraskelse, på Lagshuset, Storgt. 99, klokken 19.00.

Lørdag 17.april

"Når bomben faller", en engelsk animasjonsfilm om atombomben. Verdensteateret klokken 14.30.

Onsdag 21.april

TSI-Fjellgruppa har medlemsmøte, på IBG som vanlig.

Temakveld om *Pink Floyd* på Blå Rock, presentert av Roy Østensen.

Torsdag 22.april

arrangerer TROKS nok et bibelseminar med Børre Knudsen som foredragsholder. ISV, undervisningsrom C-1003 klokken 19.00.

I dag er siste sjanse for å levere om du vil ha leserbrev, dikt, annonser eller lignende på trykk i neste Utopia.

Helga 23.-25.april

TSI-Fjellgruppa drar på bre-/skitur til Troms' høyeste fjell Jiekkvarri. Deltakerne må ha breerfaring.

Lørdag 24.april

Filmklubben viser "Black Jack" på Verdensteateret klokken 14.30. Svensk film av samme regissør som laget "Änglagård". Denne er laget et år tidligere.

TROKS har lagsmøte på Bjerkely Misjonsenter, Mellomveien 96, klokken 19.30.

Janitsjar-/festkonsert i Storsalen, Kulturhuset, i forbindelse med Tromsø Orkesterforenings Janitsjars 70-årsjubileum.

Mandag 26.april

Generalforsamling for alle medlemmer i TROKS. Lagshuset, Storgt. 99, klokken 18.00.

Tirsdag 27.april

er utgivelsesdato for neste Utopia.

**GOD
PÅSKE!**